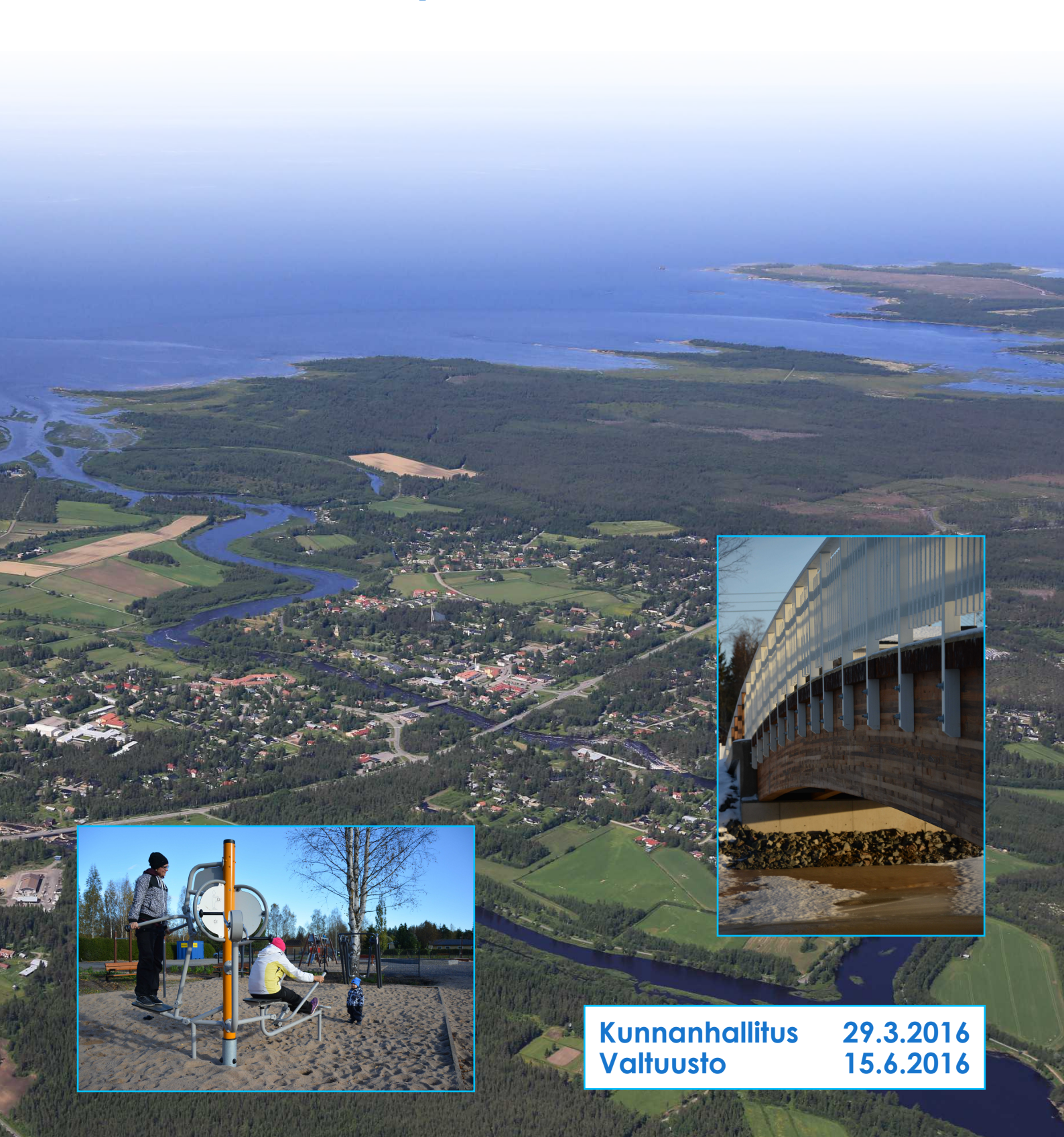

PYHÄJOKI

Tilinpäätös 2015

Kunnanhallitus
Valtuusto

29.3.2016
15.6.2016

1	Toimintakertomus	1
1.1	Toimintakertomusta koskevat säännökset	1
1.2	Olennaiset tapahtumat Pyhäjoen kunnan toiminnassa ja taloudessa	1
1.2.1	Kunnanjohtajan katsaus	1
1.2.2	Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset	4
1.2.3	Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys	6
1.2.4	Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa	9
1.2.5	Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä	12
1.2.6	Kunnan henkilöstö	12
1.3	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta	14
1.4	Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus	15
1.4.1	Tilikauden tuloksen muodostuminen	15
1.4.2	Toiminnan rahoitus	17
1.5	Rahoitusasema ja sen muutokset	19
1.6	Kokonaistulot ja -menot	22
1.7	Kuntakonsernin toiminta ja talous	23
1.7.1	Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä	23
1.7.2	Konsernin toiminnan ohjaus	23
1.7.3	Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat	24
1.7.4	Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä	27
1.7.5	Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut	27
1.8	Keskeiset liitetiedot	31
1.9	Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet	31
1.9.1	Asiaa koskeva sääntely	31
1.9.2	Tilikauden tuloksen käsittely	31
2	Talousarvion toteutuminen	31
2.1	Seurantaa koskeva sääntely	31
2.2	Tavoitteiden toteutuminen	32
2.3	Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen	32
2.3.1	Käyttötalousosan toteutuminen	32
2.3.2	Tuloslaskelmaosan toteutuminen	79
2.3.3	Investointien toteutuminen	81
2.3.4	Rahoitusosan toteutuminen	85
2.3.5	Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta	86
3	Tilinpäätöslaskelmat	87
3.1	Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet	87
3.2	Tuloslaskelma 1.1.2015 - 31.12.2015	88
3.3	Rahoituslaskelma 1.1.2015 – 31.12.2015	89
3.4	Tase 1.1.2015 – 31.12.2015	90
3.5	Konsernilaskelmat 1.1.2015-31.12.2015	92
3.5.1	Konsernituloslaskelma	92
3.5.2	Konsernin rahoituslaskelma	93
3.5.3	Konsernitase	94

4	Tilinpäätöksen liitetiedot	96
4.1	Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	96
4.1.1	Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät	96
4.2	Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot	96
4.2.1	Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet	96
5	Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot	98
5.1	Toimintatuotot tehtäväalueittain	98
5.2	Verotulojen erittely	98
5.3	Valtionosuuksien erittely	98
5.4	Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät	98
5.5	Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet	98
5.6	Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta	99
5.7	Pakollisten varausten muutokset	99
5.8	Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja -tappiot	100
5.9	Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely	100
5.10	Korkosaamiset pääomalainoista	100
6	Tasetta koskevat liitetiedot	100
6.1	Taseen vastaavia koskevat liitetiedot	100
6.2	Taseen vastattavia koskevat liitetiedot	104
7	Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot	105
7.1	Leasingvastuiden yhteismäärä	105
7.2	Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta	105
7.3	Muut vastuusitoumukset	106
8	Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot	106
8.1	Henkilöstön lukumäärä	106
8.2	Henkilöstökulut	107
8.3	Tilintarkastajan palkkiot	107
9	Liitetietojen erittelyt	108
10	Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista ja tositenumerosarjat	109
	Tilinpäätöksen allekirjoitus	110
	Tilinpäätösmerkintä	110

1 Toimintakertomus

1.1 Toimintakertomusta koskevat säännökset

Kuntalain 115 §: "Toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa. Toimintakertomuksessa on myös annettava tietoja sel-
laisista kunnan ja kuntakonsernin talouteen liittyvistä olennaisista asioista, jotka eivät käy ilmi kunnan tai kuntakonsernin taseesta, tuloslaskelmasta tai rahoituslaskelmasta. Tällaisia asioita ovat ainakin arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä sekä tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan jär-
jestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on esitettävä selvitys talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman riittävydestä talouden tasa-
painottamiseksi.

Kunnanhallituksen on toimintakertomuksessa tehtävä esitys tilikauden tu-
loksen käsittelystä."

1.2 Olennaiset tapahtumat Pyhäjoen kunnan toiminnassa ja taloudessa

1.2.1 Kunnanjohtajan katsaus

Vuoden 2015 talousarvion yhteydessä valtuuston hyväksymä visio, toimin-
ta-ajatus ja strategiset päämäärät tähtäävät vuoteen 2025. Visio lähtee it-
senäisestä kunnasta, jonka asukkaat ja yritykset luottavat tulevaisuuteen.
Visio tunnistaa voimakkaan yhteistyötarpeen talousalueen kuntien kanssa.
Toiminta-ajatuksessa korostuu läheinen yhteistyö kunnan jäsenten eli asuk-
kaiden kanssa. Valtuusto päätti vastauksessaan valtiovarainministeriölle
22.4.2015, että Pyhäjoen kunta jatkaa itsehallintoa, koska sen nähdään
olevan paras vaihtoehto kunnan jäsenten näkökulmasta.

Strategiset päämäärät tähtäävät kunnan hallittuun kasvuun ja vakavarai-
seen taloudenpitoon. Elinkeinorakenteen monipuolistaminen ja työpaik-
kaomavaraisuuden lisääminen ovat edelleen keskeinen tavoite. Aktiivi-
suus talousalueyhteistyössä ja palvelutuotannon yhteistyössä on tärkeä ta-
voite. Pyhäjoen kunta haluaa olla hyvä ja rakentava kumppani yhteisessä
palvelutuotannossa. Kuntalaisille tärkeistä julkisista lähipalveluista halu-
amme pitää tiukasti kiinni. Perustavaa laatua olevaksi tavoitteeksi on
määriteltä luontoarvojen kunnioittaminen sekä kunnan jäsenten mahdolli-
suus viihtyisään ja turvalliseen asuinympäristöön. Tilikauden 2015 aikana
kaikkia strategisia tavoitteita kyettiin edistämään lukuun ottamatta väes-
tötavoitetta. Erityinen huoli liittyy alhaiseen syntyvyyteen, joka tosin on
kansallinen ongelma.

Ensimmäiseksi kärkitoimenpiteeksi oli määriteltä kunnan elinvoimaisuuden
ja vetovoimaisuuden lisääminen. Tähän tavoitteeseen pyrittiin toteutta-
malla valtuuston hyväksymää Kasvuvoima -ohjelmaa maankäytössä ja

kaavoituksessa. Kunta tarvitsee vetovoimaisia rakennuspaikkoja siten, että sen tonttitarjonta on monipuolista ja kilpailukykyistä.

Rakennuslupatilastoja vertailtaessa vuosi oli hyvä; rakennuslupia myönnettiin asumiseen 22 kpl, loma-asumiseen 4 kpl, teollisuusrakentamiseen 33 kpl, toimistorakentamiseen 9 kpl, varastorakennuksia 5 kpl, maatalousrakennuksia 1 kpl ja muita rakennuslupia 55 kpl. Vuoden aikana tehtiin kauppakirjoja seuraavasti: 4 maa-alueen ostoa ja 52 maa-alueen myyntiä. Maa-alueiden vuokrasopimuksia tehtiin 13 kpl ja varaussopimuksia 12 kpl.

Toiseksi kärkitoimenpiteeksi oli määritelty Hanhikiven ydinvoimahanke. Fennovoima Oy:n ydinvoimahanke eteni suunnitelmien mukaisesti. Yhtiö vei määrätietoisesti eteenpäin ydinvoimalahanketta ja konkreettinen rakentaminen käynnistyi uuden yhdystien valmistuttua. Kunta on osatoteuttajana Raahen seutukunnan hallinnoimassa Hanhikivi- jatkoysteishankkeessa. Hankkeelle on laaja tuki Pyhäjoella, seutukunnassa ja naapurikunnissa. Myös kriittisiä ja ydinvoimahanketta vastustavia toimijoita on. Hanhikiven hankkeen eteneminen antaa monipuolisia mahdollisuuksia edistää kunnan elinvoimaa ja vetovoimaisuutta.

Ydinvoimahankkeen rinnalla edistettiin kaavoituksella lukuisia tuulivoimahankkeita, joista Mäkikankaan tuulivoimapuisto valmistui. Silovuoren, Palтусmäen, Parhalahden ja Oltavan tuulipuistojen osayleiskaavat saivat lainvoiman.

Kolmanneksi kärkitoimenpiteeksi oli määritelty hyvien edellytysten luominen yritystoiminnalle. Ollinmäkeä markkinoitiin aktiivisesti yrityksille. Vuoden aikana uusia yrityksiä kiinnittyi runsaasti Ollinmäelle sopimusten muodossa. Yritysneuvontaa ostettiin sopimukseen nojautuen edelleen Raahen seudun yrityspalveluilta. Lisäksi panostettiin yritysten palvelemiseen erillisen ELY keskuksen rahoittaman hankkeen avulla. Pyhäjoelta virtaa –hankkeen avulla mahdollistetaan määräaikaisen kehittämisasiamiehen palvelut. Yritysten maksamat yhteisöverot kehittyivät hyvin. Kiitos yrittäjille aktiivisuudesta ja hyvästä toiminnasta.

Neljäntenä kärkitavoitteena oli kylien kehittäminen. Kunta haluaa tukea kylien elinvoimaa, omatoimisuutta ja vireyttä erilaisten hankkeiden avulla. Tavoitteena ollut Leader- hankkeiden toteuttaminen ei kuitenkaan onnistunut. Elävä kylä –kyläkilpailun toinen vuosi saatiin päätökseen. Yppärin kylään valmistui uusi kyläkoulu, joka näkyy positiivisesti kylän kehityksessä.

Viidentenä kärkitavoitteena oli turvata hyvät peruspalvelut kuntalaisille. Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän neljäs toimintavuosi turvasi hyvät sosiaali- ja terveystoimen palvelut kuntalaisille. Kustannustaso säilyi maltillisena ja nettokustannuksissa nousua kertyi 0,2 %. Suurimpana selittäjänä tekijänä oli erikoissairaanhoidon menojen kasvun taittuminen. Sivistystoimessa palvelutaso säilyi hyvänä ja menotalous hallinnassa. Tekninen toimi pysyi myös hyvin talousarviossa. Tekninen osasto oli todellinen lupavirasto v. 2015 aikana. Se myönsi runsaasti rakennus- ja ympäristölupia.

Työllisyystilanne seutukunnassa ja erityisesti Pyhäjoella pysyi ennallaan. Työttömyysprosentti oli keskimäärin n. 10 % tasolla. Vuoden loppupuolella oli nähtävissä työllisyystilanteen pienoinen heikkeneminen. Työllisyyden hoitoon panostettiin lujasti ja erityisesti pyrittiin vaikuttamaan pitkäaikais-työttömyyteen ja ns. sakkomaksun suuruuteen.

Kunnan tulokehitys oli hyvä v. 2015. Kunnallisverotilitykset nousivat 2,5 %. Kiinteistövero- ja yhteisöverotulot kasvoivat 24,7 % ja kaikkiaan verotulot olivat 10 283 955 euroa. Valtionosuudet nousivat ja olivat 9 394 861 euroa. Kunnan toimintatulot kasvoivat 7,3 % ja olivat 4 413 321 euroa. Toimintatuloja paransi edellisen vuoden tapaan Fennovoima Oy:n kanssa tehty maakauppa (n. 1.0 milj. €) Hanhikivenniemellä. Myös rakennusvalvontamaksut ja ympäristölupamaksut kasvoivat merkittävästi. Rakennuspaikkojen myynnistä ja vuokraamisesta kertyi noin 500.000 € tulot tilikaudelle. Vuosikate tavoite saavutettiin ja vuosikatteen muodostui 2 637 591 euroa ja ylijäämää kertyi 1 750 554 euroa.

Vuoden 2015 investointivuosi oli reipas eli yli kaksi kertaa suunnitelmapoistojen taso. Kaksi suurinta investointikohdetta olivat Yppärin kyläkoulun loppuun saattaminen ja Ollinmäen II -alueen infran rakentaminen. Raakamaan hankintaan käytettiin 105 783 euroa. Kunnan kaikki investoinnit olivat bruttona 2 033 486 euroa ja nettona 1 612 152 euroa. Kunnan tase kasvoi 1 805 143 eurolla ollen vuoden lopussa 30 593 633 euroa. Kunnan lainamäärä pieneni 501 320 euroa ollen vuoden lopussa 9 346 000 euroa. Vuoden lopussa kunnan sijoitusvarallisuus oli noin 8 206 000 euroa.

Kunnan oma palvelutuotanto sujui hyvin. Kunnan henkilöstö oli motivoitunut ja valmis hoitamaan hyvin kunnan palvelutehtävän. Henkilöstökulut ylittivät hiukan edellisen vuoden tason. Kunnan työntekijöille haluan lausua parhaimmat kiitokset hyvin suoritetusta työstä.

Valtuustokausi kääntyy loppusuoralle ja haluan kiittää valtuutettuja, hallituksen jäseniä ja lautakuntien jäseniä hyvästä yhteistyöstä, tuloksellisesta ja vaikuttavasta toiminnasta sekä vastuun kantamisesta Pyhäjoen kunnan asukkaiden edun mukaisella tavalla.

Pyhäjoella 22.3.2016

Matti Soronen
kunnanjohtaja

1.2.2 Kunnan hallinto ja siinä tapahtuneet muutokset

Pyhäjoen kunnan luottamushenkilö- ja virasto-organisaatio

(Peruspalvelutoimikuntaa ei ole nimetty)

Pyhäjoen kunnan virasto-organisaatio 1.1.2011 alkaen

Pyhäjoen valtuusto v. 2013-2016 (21 valtuutettua)

Valtuuston puheenjohtaja: Kittilä Risto
 Valtuuston I varapuheenjohtaja: Widnäs Helena (20.5.2015 saakka)
 Nousiainen Matti (20.5.2015 alkaen)
 Valtuuston II varapuheenjohtaja: Tuuttila Anna-Liisa

Flink Eija
 Grekula Toni
 Helaakoski Matti
 Jukkola Jaakko
 Kallio Tenho
 Keskitalo Tarja
 Koivusipilä Hannu
 Kotikangas Sauli (20.5.15 alk.)
 Lintunen Pirkko

Louhimaa Tyyne
 Mattila Olli
 Pakkala Matti
 Peltoniemi Raino
 Pirkola Ari
 Rantanen Niko
 Salmela Mikko
 Sarpola Tuula
 Tirola Tiina

Poliittiset voimasuhteet

Suomen Keskusta	14 valtuutettua
Vasemmistoliitto	4 valtuutettua
Kansallinen Kokoomus	2 valtuutettua
Jaakko Jukkolan valitsijayhdistys	1 valtuutettu

Pyhäjoen kunnanhallitus 2013-2016

Pj.	Pahkala Matti	henkilökohtainen varajäsen
Varapj.	Lintunen Pirkko	Louhimaa Tyyne
	Flink Eija	Sarpola Tuula
		Nousiainen Matti (17.6.2015 saakka)
		Kotikangas Sauli (17.6.2015 alkaen)
	Grekula Toni	Rantanen Niko
	Kallio Tenho	Impola Anja
	Keskitalo Tarja	Pirkola Ari
	Peltoniemi Raino	Jukkola Jaakko

Poliittiset voimasuhteet

Suomen Keskusta	5 jäsentä
Kansallinen Kokoomus	1 jäsen
Vasemmistoliitto	1 jäsen

Kunnanhallituksen esittelijänä toimii kunnanjohtaja Matti Soronen.

Valtuuston vaalilautakunta (5):

Pj.	Widnäs Helena (->17.6.15)
Pj.	Peltoniemi Raino (17.6.15->)
Varapj.	Helaakoski Matti
	Flink Eija (17.6.15->)
	Jukkola Jaakko
	Tirola Tiina

Tarkastuslautakunta (5)

Pj.	Mattila Olli
Varapj.	Koivusipilä Hannu
	Haapakoski Mika
	Pihlajamaa Ritva
	Salmela Suvi

Keskusvaalilautakunta (5):

Pj.	Haapakoski Juhani
Varapj.	Anttila Sirkka
	Anttila Jouni
	Keskitalo Janika
	Louhimaa Hannu

Sivistyslautakunta (7):

Pj.	Rantanen Niko
Varapj.	Sarpola Tuula
	Flink Eija
	Louhimaa Tyyne
	Mattila Olli
	Piukkala Juhani
	Salmela Mikko

Tekninen lautakunta (7):

Pj.	Helaakoski Matti
Varapj.	Lintunen Pirkko
	Hietala Jukka-Pekka
	Impola Anja
	Jukkola Jaakko
	Keskitalo Tarja
	Nousiainen Matti

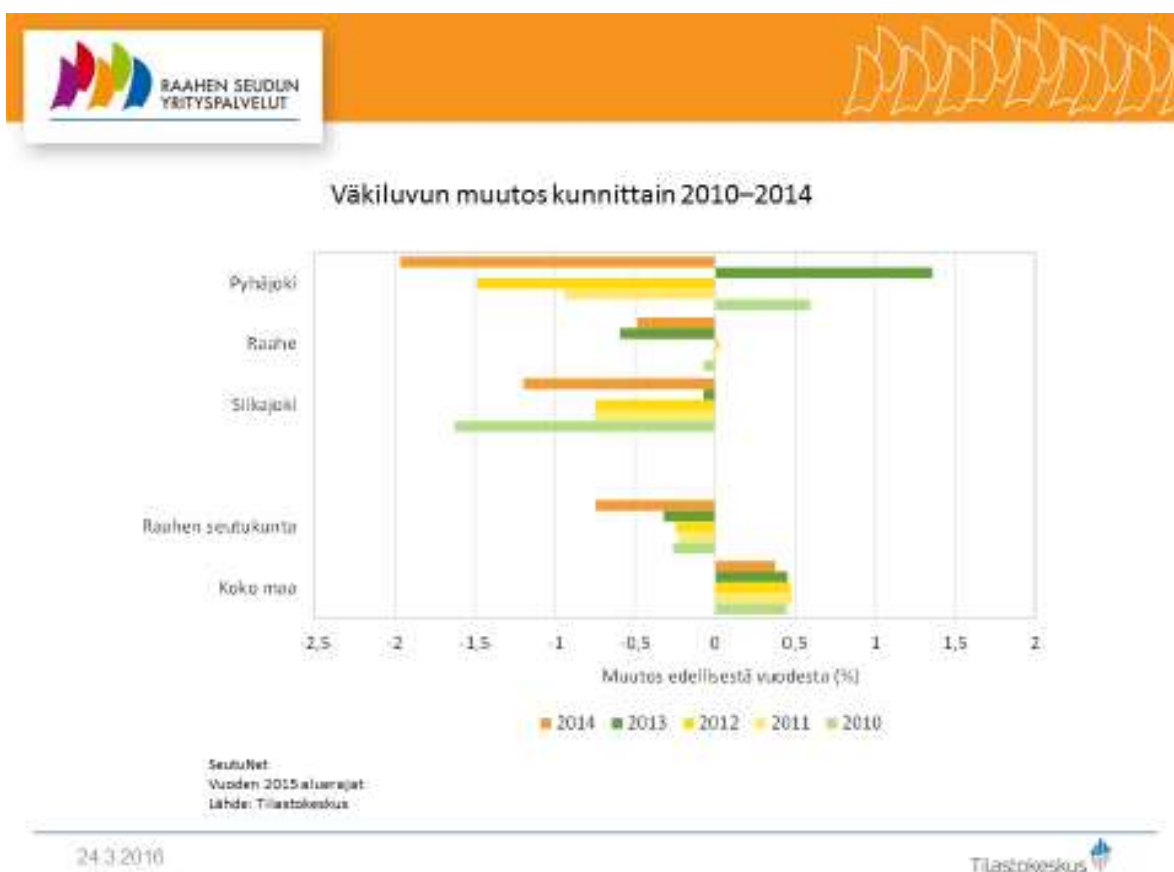
1.2.3 Yleinen ja oman alueen taloudellinen kehitys

Raahen seutukunnan kehitys

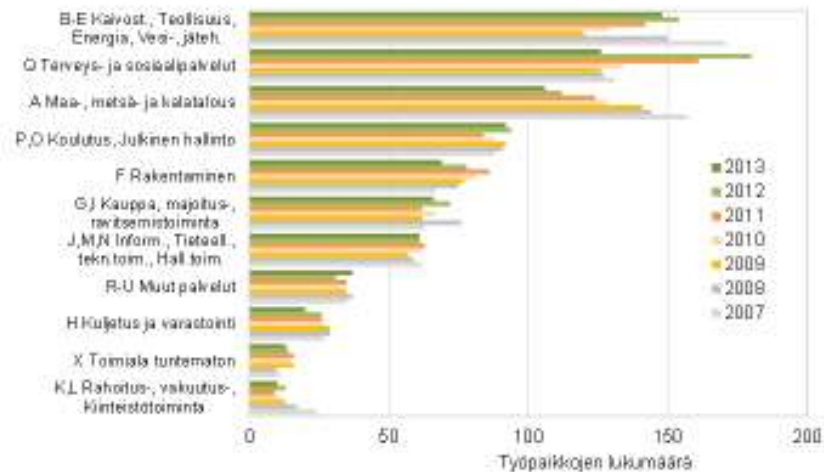
Seutukunnan ja Pyhäjoen eräitä keskeisiä kehitys- ja rakennetietoja: elinkeinorakennetta, väestökehitystä, työllisyyttä ja yritysaktiivisuutta on kuvattu alla olevin taulukoin ja kuvaajin.

RAAHEN SEUTUKUNNAN VÄESTÖ 2007–2015

	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
RAAHE	22430	22571	22507	22569	22592	22638	25523	25388	25165
PYHÄJOKI	3400	3353	3373	3393	3361	3313	3356	3291	3211
VIHANTI	3248	3238	3177	3099	3060	3022			
SIIKAJOKI	5823	5759	5776	5680	5638	5597	5590	5530	5471
	34901	34921	34833	34741	34651	34570	34469	34209	33847

Työpaikkojen kehitys Pyhäjoella 2007–2013

SeutuNet
Vuoden 2015 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus

24.3.2016

Tilastokeskus

Työpaikat päätoimialoittain Pyhäjoella 2013

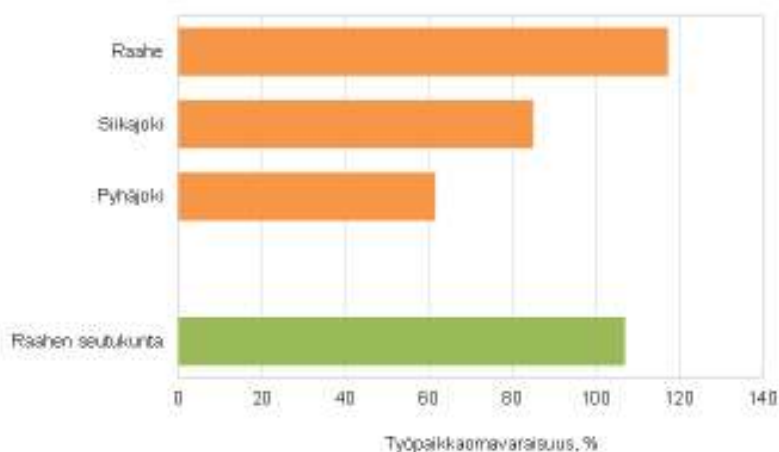

SeutuNet
Vuoden 2015 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus

24.3.2016

Tilastokeskus

Työpaikkaomavaraisuus kunnittain 2013

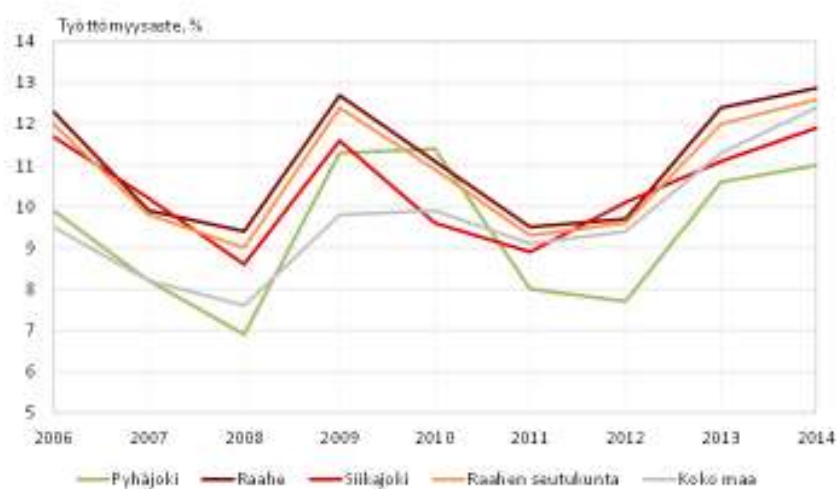

SeutuNet
Vuoden 2015 aluerajat
Lähde: Tilastokeskus

24.3.2016

Tilastokeskus

Työttömyysaste kunnittain 2006–2014

24.3.2016

Tilastokeskus

1.2.4 Olennaiset muutokset kunnan toiminnassa ja taloudessa

Olennaiset tapahtumat tilikaudelta ja sen päättymisen jälkeen

Talous

Tilikauden tulos oli 523 024 € parempi kuin talousarviotarkistuksissa loppuvuodesta arvioitiin ja alkuperäistä talousarviota 1 919 024 € parempi.

Vuosikate oli +2 637 591 €. Tilikauden tulos on 1 750 554 € ylijäämäinen. Tulokseen vaikuttivat monet tekijät:

- ❑ Toimintatuotot kasvoivat edellisvuoteen verrattuna 7,3 % ja toimintakulut kasvoivat 2,6 %.
- ❑ Toimintakate (joka on miinusmerkkinen) kasvoi 1,5 % ja toteutuma oli 99,6 %. Henkilöstökulujen toteutuma oli talousarviota korkeampi (101,7 %).
- ❑ Verotulojen toteutuminen (103,9 %) vaikutti osaltaan tulokseen, samoin valitonusuuksien toteutuminen (101,3 %)
- ❑ Tilikauden tulosta parantaa:
 - 1 586 124 euron myyntivoitot käyttöomaisuudesta
 - 326 405 euron myyntivoitot sijoitustoiminnasta.

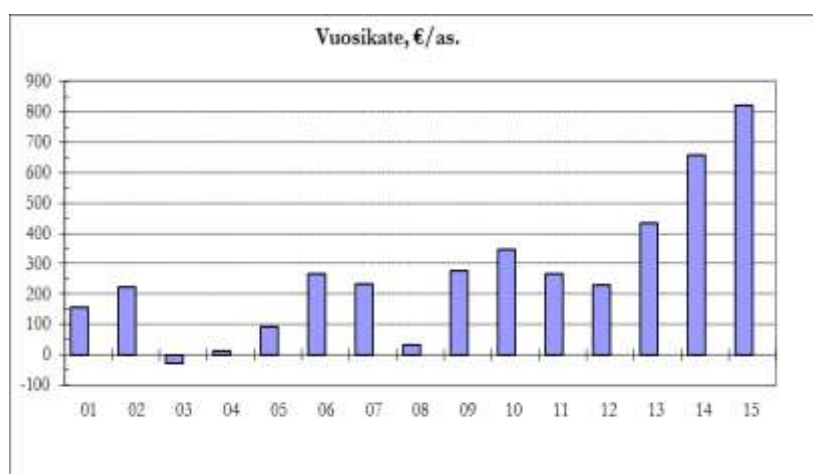
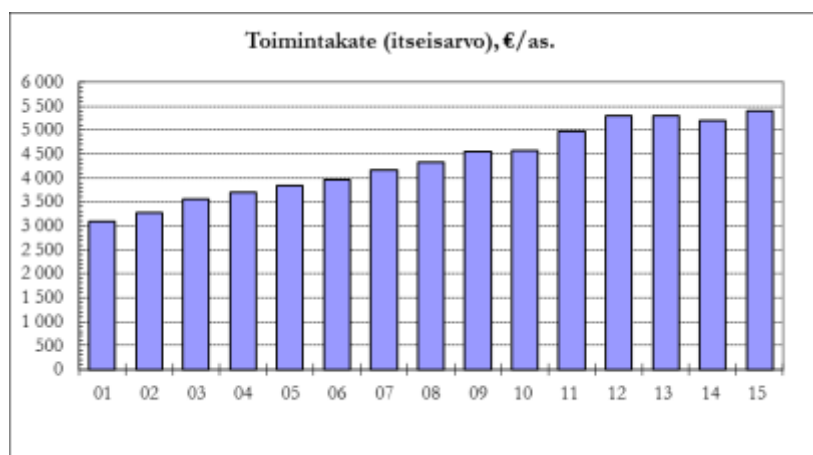
Lainamäärä väheni 501 320 eurolla ollen vuoden lopussa 9 346 milj. euroa eli 2 910 euroa/asukas.

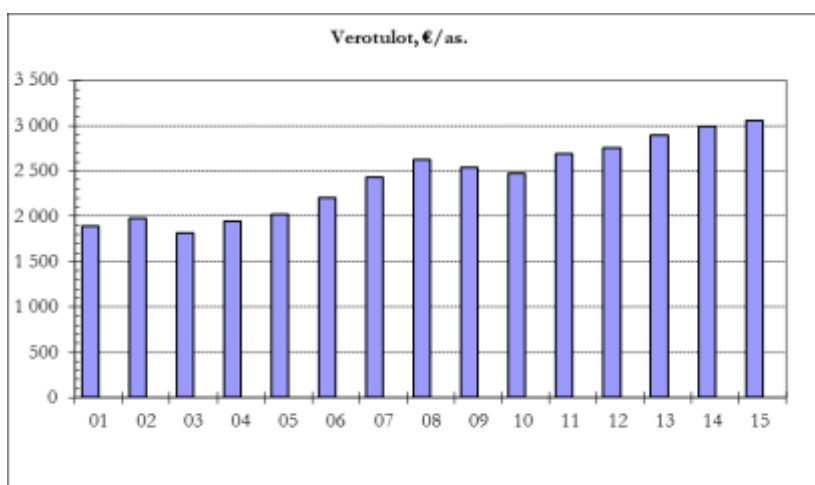
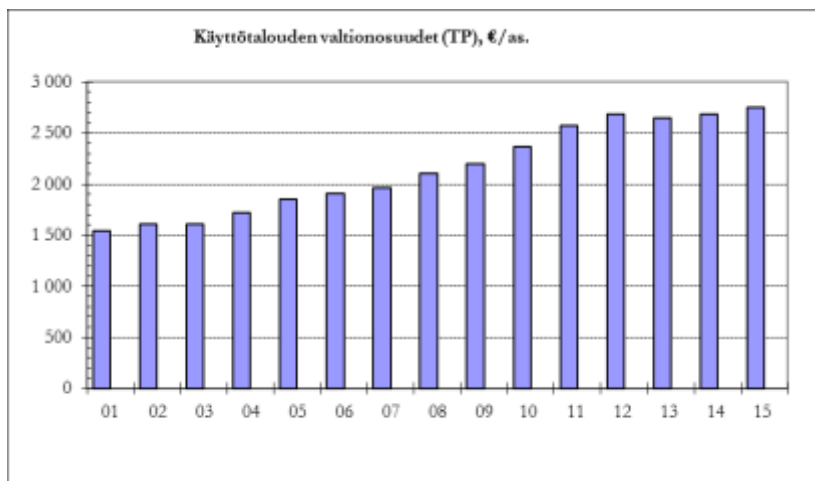
Vuosi	Yhteensä €	€/asukas
2006	7 980	2 327
2007	7 962	2 342
2008	7 580	2 261
2009	8 550	2 535
2010	8 849	2 608
2011	9 049	2 692
2012	10 848	3 274
2013	10 347	3 080
2014	9 847	2 992
2015	9 346	2 910

Kunnan rahavarat lisääntyivät 308 875 euroa. Rahavaroihin lasketaan myös kunnan sijoitukset. Sijoituksista kirjattiin arvonorotuksia aikaisempina vuosina tehtyjä arvonalennuksia vastaan 20 582 €, joiden jälkeen myyntitappioita kirjattiin 42 890 € ja myyntivoittoja 326 405 €. Sijoituksista kirjattiin korko-, osinko- ja muita rahoitustuottoja yhteensä 102 885 €. Tilinpäätökseen kirjattiin arvonalennuksia 121 362 €.

Tulo- ja menoarviot toteutuivat seuraavasti (1.000 €):

	Talousarvio	Toteutuma	Poikkeama%
Toimintatuotot	3 848	4 413	14,7
Toimintakulut	-21 260	-21 762	2,4
Henkilöstökulut	-6 916	-7 035	1,7
Palvelujen ostot	-12 535	-12 613	0,6
Verotulot	9 900	10 284	3,9
Valtionosuudet	9 278	9 395	1,3
Vuosikate	2 066	2 638	27,7
Tilikauden tulos	1 228	1 751	42,6

1.000 euroa	Kunnallisvero	Yhteisövero	Kiinteistövero	Yhteensä
2006	6 985	337	247	7 569
2007	7 625	373	253	8 251
2008	8 171	355	269	8 795
2009	8 006	264	280	8 550
2010	7 715	369	315	8 399
2011	8 219	435	374	9 028
2012	8 444	293	391	9 128
2013	8 925	349	432	9 706
2014	8 875	422	533	9 829
2015	9 093	560	631	10 284

Toiminta

Kunnan palvelutuotantoa voitiin ylläpitää tavoitteiden mukaisesti. Toimenpiteitä ja hankkeita toteutettiin strategian mukaisesti.

Väestövähennys oli 80 henkilöä ja kunnan väkiluku oli vuodenvaihteessa 3 211. Muutos oli edellisvuonna -65 henkilöä.

Tilinpäätöksen vaikutus kuluvan vuoden talousarvioon ja arvio tulevasta kehityksestä

Tulos vahvistaa tasetta ja lisää kumulatiivista ylijäämää. Tämä puskuri on tarpeen tulevina vuosina.

Sijoitusvarojen taso mahdollistaa sijoitustuottoja myös tuleville vuosille.

1.2.5 Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Pyhäjoen kunnan taloudellinen perusta on vakaa. Kunnan talous on hyvin hoidettu. Kunnan tuloslaskelma osoittaa, että talous on tasapainossa. Kunnan tase on kunnossa.

Kunnan tulostrategian keskeinen elementti on verotulot. Kunnallisveron tuoton arvioidaan kehittyvän keskimääräisellä tavalla. Kiinteistöveron ennakoidaan kasvavan johtuen vilkkaammasta rakentamisesta sekä tuulivoimahankkeiden maksamasta kiinteistöverosta. Yhteisöveron tuoton kehityksen arvioidaan olevan keskimääräistä parempaa.

Toinen keskeinen tulostrategian elementti on valtionosuudet. Mikäli valtionosuusuudistus toteutuu arvioidulla tavalla, niiden arvioidaan lisääntyvän jonkin verran. Valtiontalouden heikko tilanne voi johtaa uusiin valtionosuusleikkauksiin.

Kolmas merkittävä tulonmuodostuksen erä on maksu- ja myyntitulot. Niiden arvioidaan lisääntyvän mm. ydinvoimahankkeen ja tuulivoimahankkeiden sekä asunto- ja teollisuusrakentamisen edistyessä. Kunnalla on lukuisia maanvuokrasopimuksia, jotka lisäävät tulonmuodostusta.

Kunnan menostrategian merkittävin epävarmuus liittyy sosiaali- ja terveydenhuollon menojen kehittymiseen. Epävarmuus on kuitenkin toisaalta lisääntynyt ja toisaalta vähentynyt; Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä on saanut toimintansa vakiinnutettua, mutta toisaalta Suomen Valtion SOTE-suunnitelmat tuovat epävarmuutta menojen kehittymisen suhteen. Kunnan oma palvelutuotanto on hyvin suunniteltua. Epävarmuutta aiheuttaa esim. opetustoimessa ikäluokkien koko ja sen vaihtelu.

Kunnan menojen kannalta keskeisin haaste on investointimenojen hallinta. Niiden suunnittelu täytyy tapahtua huolellisesti. Palvelutuotantoon liittyvät investoinnit tulee pystyä kustantamaan pääsääntöisesti käyttötaloustuloilla ja uudet infrahankkeet (asuin- ja teollisuusalueet) tulee pystyä kustantamaan aiheuttamisperiaatteen mukaisesti.

Kokonaisuudessaan Pyhäjoen kunnan tuleva taloudellinen ja toiminnallinen kehitys arvioidaan positiiviseksi.

1.2.6 Kunnan henkilöstö

Pyhäjoen kunnan palveluksessa oli 31.12.2015 yhteensä 171 työntekijää.

Henkilöstömäärä osastoittain 31.12. vuosina 2010–2015

	Vakituiset						Määräaikaiset					
Toimintayks.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hall.- ja elink.	6	6	7	8	7	10	0	2	2	3	4	5
Sos.- ja terv.	78	0	0	0	0	0	30	0	0	0	0	0
Sivistys	56	84	82	81	76	73	14	25	31	29	38	36
Tekninen	30	31	28	32	29	29	9	9	14	10	14	13
Yhteensä	170	121	117	121	112	112	53	36	47	42	56	54

	Palkkatuella työllistetyt						Yhteensä					
Toimintayks.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hall.- ja elink.	1	0	0	0	0	0	7	8	9	11	11	15
Sos.- ja terv.	11	0	0	0	0	0	119	0	0	0	0	0
Sivistys	3	5	1	1	3	2	73	114	114	111	117	111
Tekninen	4	10	4	7	1	3	43	50	46	49	44	45
Yhteensä	19	15	5	8	4	5	242	172	169	171	172	171

	Yhteensä ilman työllistettyjä					
Toimintayks.	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hall.- ja elink.	6	8	9	11	11	15
Sos.- ja terv.	108	0	0	0	0	0
Sivistys	70	108	113	110	114	109
Tekninen	39	41	42	42	43	42
Yhteensä	223	157	164	163	168	166

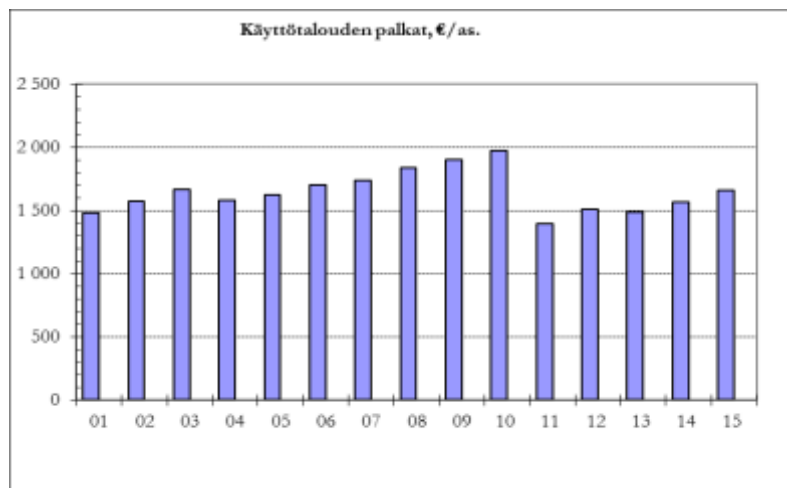
Taulukossa on tarkastelupäivän henkilöstö (työ- tai virka-suhteessa Pyhäjoen kuntaan 31.12.) sisältäen sekä vakituisen työntekijän että mahdollisen sairasloman tms. sijaisen. Sisältää myös muut tilapäiset työntekijät.

Taulukossa työllistettyihin sisältyvät myös oppisopimuksella työskentelevät.

Näissä luvuissa ei ole mukana luottamushenkilöt eikä ennakkoperintäreki-teriin kuulumattomat työpalvelut.

Palkkojen ja palkkioiden kokonaissumma tilikaudella oli 5 338 925 €, joihin saatiin sairausvakuutus- ja tapaturmavakuutuksia yhteensä 62 741 €. Kaikki kunnan maksamat palkat on kirjattu käyttötalousosaan, josta niitä on aktivoitu vuonna 2015 investointiosaan yhteensä 27 870 €

Henkilöstöstä laaditaan erillinen henkilöstöraportti, jossa henkilöstön rakennetta ja muutoksia tarkastellaan yksityiskohtaisemmin.

1.3 Sisäinen valvonta ja riskien hallinta

Arvio merkittävimmistä riskeistä ja epävarmuustekijöistä sekä muista toiminnan kehittymiseen vaikuttavista seikoista

Kunnan omaisuus on kattavasti vakuutettu vahinkoriskien varalta. Vakuutuksia hoitaa Novum Oy.

Toiminnallisten riskien osalta suurimmat haasteet kohdistuvat siihen, että pienen kunnan organisaatio on ohut.

Rahoituksen osalta lainojen saatavuudessa ja yleiseen korkotasoon suhteutettuna koroissa ei ole ollut ongelmia. Kunnan sijoitusstrategiaa ja allokaatiota tulee aktiivisesti seurata. Korkotason muutosten ennakointia tarvitaan lainapolitiikassa.

Selonteko kunnan sisäisen valvonnan järjestämisestä

Valtuusto on hyväksynyt kokouksessaan 27.8.2014 sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan perusteet Pyhäjoen kunnassa.

Valtuuston hyväksymien perusteiden jälkeen on laadittava tarkemmat menettelytapaohjeet sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämiseksi, toimeenpanon valvomiseksi ja raportoimiseksi, jotka valmistellaan kunnanhallituksen käsiteltäviksi v. 2016 aikana.

Kunnan hallinnon ja toiminnan organisointia koskevat ohjeet ja määräykset on koottu hallintosäätöön, minkä lisäksi on voimassa valtuuston työjärjestys, palkkiosäätö, konserniohje ja sisäisen valvonnan ohje.

Joulukuussa 2010 hyväksytty hallintosäätö määrittelee toimivallan käytön ja delegointimenettelyn.

Kunnan toiminta on hallintosäännöllä organisoitu osastoittain.

Hallintosäännön 3 luku käsittelee kunnan taloutta ja 4 luku hallinnon ja talouden tarkastusta, mukaanlukien ulkoisen ja sisäisen valvonnan järjestäminen.

Johtamisen välineenä toimivat valtuuston hyväksymä talousarvio ja kunnanhallituksen täytäntöönpano-ohjeet. Talouden seuranta suoritetaan osastopäälliköiden, tulosyksiköiden vastuuhenkilöiden ja toimielimien talousarvion toteutumavertailujen avulla.

Hallintopäätöksiin ulottuvaa seuranta tapahtuu mm. kunnanhallituksen nimeämien edustajien ja kunnanjohtajan toimielinten kokouksiin osallistumisen kautta.

Aikaisemmin suoritettua riskikartoituksessa eräksi huomiota vaativaksi asiaksi todettiin se, että henkilöorganisaation ohuudesta johtuva riski on olemassa kun avainhenkilöstöä vaihtuu tai tulee pitkiä poissaolojaksoja. Riski kohdistuu erityisesti osaamiseen ja henkilöstön riittävyyteen. Varahenkilöperehdyttämiseen tulisi panostaa ja eduksi olisi, että sopimusperusteista yhteistyötä voisi olla kuntien välillä nykyistä enemmän.

Samanlaiset taloushallinnon ohjelmistot ja tietojärjestelmät vähentäisivät myös riskiä.

Kunnanhallitus arvioi sisäisen valvonnan osalta, että erityistä raportoitavaa ei toimintakertomuksen lisäksi ole säännösten, määräysten ja päätösten noudattamisesta; tavoitteiden toteutumisesta, varojen käytön valvonnasta, tuloksellisuuden arvioinnista; riskienhallinnan järjestämisestä; omaisuuden hankinnasta, luovutuksesta ja hoidon valvonnasta; sopimustoiminnasta.

1.4 Tilikauden tuloksen muodostuminen ja toiminnan rahoitus

1.4.1 Tilikauden tuloksen muodostuminen

Tilikaudelle jaksettujen tulojen riittävyys jaksettuihin menoihin osoitetaan tuloslaskelman välitulosten eli toimintakatteen, vuosikatteen ja tilikauden tuloksen avulla. Arvioinnissa käytetään lisäksi tuloslaskelman eristä ja välituloksista laskettuja tunnuslukuja.

Tuloslaskelma (1.000 €) ja sen tunnusluvut

	2015	2014
TOIMINTATUOTOT	4 413	4 112
TOIMINTAKULUT	-21 762	-21 203
TOIMINTAKATE	-17 348	-17 092
VEROTULOT	10 284	9 829
VALTIONOSUUDET	9 395	8 837
KORKOTUOTOT	122	174
MUUT RAHOITUSTUOTOT	390	595
KORKOKULUT	-40	-76
MUUT RAHOITUSKULUT	-165	-99
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	307	593
VUOSIKATE	2 638	2 167
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-887	-664
TILIKAUDEN TULOS	1 751	1 504
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 751	1 504

TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut, %	20,3	19,4
Vuosikate/Poistot, %	297,4	326,6
Vuosikate, euroa/asukas	821,4	658,5
Asukasmäärä	3 211	3 291

Toimintakate on toimintatuottojen ja – kulujen erotus, joka osoittaa vero-rahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakate heikkeni 0,26 milj. € edellisvuoteen verrattuna. Verotulot kasvoivat 0,46 milj. € ja valtionosuudet kasvoivat 0,56 milj. €. Korko- ja muut rahoitustuotot pienenevät 0,26 milj. € ja korko- ja muut rahoituskulut kasvoivat 0,03 milj. €, jolloin rahoitustuottojen ylijäämä pieneni 0,29 milj. €.

Toimintatuotot prosenttia toimintakuluista

= 100 * Toimintatuotot / (Toimintakulut – Valmistus omaan käyttöön)

Tunnusluku osoittaa paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelusuoritteiden myynti- ja maksutuotoilla sekä muilla varsinaisen toiminnan tuotoilla.

Vuosikate osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate on keskeinen kateluku arvioitaessa tulorahoituksen riittävyyttä. Mikäli vuosikate on siitä vähennettävien käyttöomaisuuden poistojen suuruinen, kunnan tulorahoitus on riittävä.

Vuosikate prosenttia poistoista

= 100 * Vuosikate / Poistot ja arvonalentumiset

Kun tunnusluvun arvo on 100 %, oletetaan kunnan tulo-rahoituksen olevan riittävä. Oletusta voidaan kuitenkin pitää pätevänä vain, jos poistot ja arvonalentumiset vastaavat kunnan keskimääräistä vuotuista investointitasoa.

Vuosikate €/asukas

Vuosikate asukasta kohden on yleisesti käytetty tunnusluku tulo-rahoituksen riittävyyden arvioinnissa.

Asukasmääränä tunnusluvussa käytetään asukaslukua tilikauden lopussa.

Tilikauden tulos on tilikaudelle jaksettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa. Ylijäämäinen tilikauden tulos voidaan siirtää varauksiin, rahastoida tai liittää tilinpäätöstä seuraavan vuoden tilinpäätöksessä edellisiltä vuosilta kertyneeseen yli- tai alijäämään.

1.4.2 Toiminnan rahoitus

Toiminnan rahoitusta tilikauden aikana tarkastellaan rahoituslaskelman ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla.

Rahoituslaskelma (1.000 €) ja sen tunnusluvut

	2015	2014
TOIMINNAN RAHAVIRTA		
VUOSIKATE	2 638	2 167
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-1 579	-1 635
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-2 033	-1 921
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTEIHIN	191	186
PYS. VASTAAVIEN HYÖD. LUOVUTUSTULOT	1 809	1 681
TOIMINNAN JA INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	1 026	478
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-566	-80
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	101	72
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-464	-7
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-501	-501
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-501	-501
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	249	-68
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	-717	-576
RAHAVAROJEN MUUTOS	309	-98

RAHAVARAT 31.12	8 206	7 897
RAHAVARAT 1.1.	7 897	7 995
RAHAVAROJEN MUUTOS	309	-98

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä		
5 vuodelta, 1000 €	1 514	710
Investointien tulorahoitus, %	143,2	124,9
Lainanhoitokate	4,9	3,9
Kassan riittävyys, pv	119	121
Asukasmäärä	3 211	3 291

Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, €

Toiminnan ja investointien rahavirta on tunnusluku, jonka positiivinen (yli-jäämäinen) määrä ilmaisee sen, kuinka paljon rahavirrasta jää nettoantolainaukseen, lainojen lyhennyksiin ja kassan vahvistamiseen ja negatiivinen (alijäämäinen) määrä ilmaisee sen, että menoja joudutaan kattamaan joko olemassa olevia kassavaroja vähentämällä taikka ottamalla lisää lainaa.

Toiminnan ja investointien rahavirta –välituloksen tilinpäätösvoiton ja neljän edellisen vuoden kertymän avulla voidaan seurata investointien omarahoituksen toteutumista pitemmällä aikavälillä. Omarahoitusvaatimus täyttyy, jos kertymä viimeksi päättyneenä tilinpäätösvoittona on positiivinen. Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä ei saisi muodostus pysyvästi negatiiviseksi.

Investointien tulorahoitus %

= 100 * Vuosikate / Investointien omahankintameno

Investointien tulorahoitus -tunnusluku kertoo kuinka paljon investointien omahankintamenosta on rahoitettu tulorahoituksella. Tunnusluku vähennettynä sadasta osoittaa prosenttiosuuden, mikä on jäänyt rahoitettavaksi pääomarahoituksella.

Investointien omahankintamenolla tarkoitetaan rahoituslaskelman investointimenoja, joista on vähennetty rahoituslaskelmaan merkityt rahoitusosuudet.

Lainanhoitokate

= (Vuosikate + Korkokulut) / (Korkokulut + lainanlyhennykset)

Lainanhoitokate kertoo kunnan tulorahoituksen riittävyyden vieraan pääoman korkojen ja lyhennysten maksuun.

Tulorahoitus riittää lainojen hoitoon, jos tunnusluvun arvo on 1 tai suurempi. Kun tunnusluvun arvo on alle 1, joudutaan vieraan pääoman hoitoon ottamaan lisälainaa, realisoimaan kunnan omaisuutta tai vähentämään rahavaroja.

Rahavarat 31.12.

= Rahoitusarvopaperit sekä rahat ja pankkisaamiset

	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>
* sij. rahamarkkinainstrumentteihin	1 252	1 935	1 140	1 848
* joukkovelkakirjalainasaamiset	4 139	3 608	3 588	4 477
* osakkeet ja osuudet	3	3	4	5
* muut arvopaperit	1 429	1 327	1 143	1 483
* rahat ja pankkisaamiset	993	1 122	2 022	393
RAHAVARAT YHTEENSÄ	7 817	7 995	7 897	8 206
 Maksut/vuosi (1.000 €)	 23 204	 22 439	 23 881	 25 068
 Kassan riittävyys, pv	 123	 130	 121	 119

Kassan riittävyys (pv)

= 365 pv x Rahavarat 31.12. / Kassasta maksut tilikaudella

Kunnan maksuvalmiutta kuvataan rahojen riittävyytenä päivissä. Tunnusluku ilmaisee, monenko päivän kassasta maksut voidaan kattaa kunnan rahavaroilla.

1.5 Rahoitusasema ja sen muutokset

Kunnan rahoituksen rakennetta kuvataan taseen ja siitä laskettavien tunnuslukujen avulla. Rahoitusasemassa tilikaudella tapahtuneet muutokset kuten sijoitukset, pääoman lisäykset ja palautukset käyvät ilmi rahoituslaskelmasta.

Tase (1.000 €) ja sen tunnusluvut

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	24	58
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	24	58
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	3 033	3 117
RAKENNUKSET	7 698	6 915
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	4 485	4 399
KONEET JA KALUSTO	148	136
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	29	29
ENNAKKOMAKS. JA KESKENER. HANKINN.	818	858
AINEELLISET HYÖDYKKEET	16 212	15 455
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	2 457	2 455
MUUT LAINASAAMISET	1 557	1 238
MUUT SAAMISET	148	2
SIJOITUKSET	4 162	3 695
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 398	19 208
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	52	16
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	52	16
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	4	3
VALMIIT TUOTTEET	26	28
VAIHTO-OMAISUUS	30	31
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MUUT SAAMISET	71	83
PITKÄAIKAISET SAAMISET	71	83
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	526	413
LAINASAAMISET	544	488
MUUT SAAMISET	225	74
SIIRTOSAAMISET	541	577
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 836	1 553
SAAMISET	1 908	1 635
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	5	4
SIJOITUKSET RAHAMARKK.INSTRUM.	1 848	1 140
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAMISET	4 477	3 588

MUUT ARVOPAPERIT	1 483	1 143
RAHOITUSOMAISUUSARVOPAPERIT	7 813	5 875
RAHAT JA PANKKISAAMISET	393	2 022
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 144	9 564
V A S T A A V A A	30 594	28 788

V A S T A T T A V A A**OMA PÄÄOMA**

PERUSPÄÄOMA	6 362	6 362
EDELL. TILIKAUSIEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	10 318	8 814
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	1 751	1 504

OMA PÄÄOMA**18 431 16 680****TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT**

LAHOITUSRAHASTOJEN PÄÄOMAT	277	158
----------------------------	-----	-----

TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT**277 158****VIERAS PÄÄOMA**

PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAH.- JA VAK.LAITOKSILTA	150	650
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	194	195
SAADUT ENNAKOT	151	89
LIITTYMISMAKSUT JA MUUT VELAT	122	113
PITKÄAIKAINEN	617	1 047

LYHYTAIKAINEN

LAINAT RAH.-JA VAK.LAITOKSILTA	9 000	9 000
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	1	1
SAADUT ENNAKOT	29	51
OSTOVELAT	1 383	974
MUUT VELAT	160	148
SIIRTOVELAT	695	729

LYHYTAIKAINEN	11 269	10 903
---------------	--------	--------

VIERAS PÄÄOMA**11 885 11 950****V A S T A T T A V A A****30 594 28 788****TASEEN TUNNUSLUVUT**

Omavaraisuusaste, %	60,6	58,2
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	48,6	51,9
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	12 069	10 318
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	3 759	3 135
Lainakanta 31.12., 1000 €	9 345	9 847
Lainakanta 31.12., €/asukas	2 910	2 992
Lainasaamiset, 1000 €	2 102	1 725
Asukasmäärä	3 211	3 291

Taseesta laskettavat tunnusluvut kuvaavat kunnan omavaraisuutta, rahoitusvarallisuutta ja velkaisuutta.

Omavaraisuusaste, %

$= 100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Omavaraisuusaste mittaa kunnan vakavaraisuutta, alijäämän sietokykyä ja sen kykyä selviytyä sitoumuksista pitkällä tähtäyksellä. Omavaraisuuden hyvänä tavoitetasona voidaan pitää kuntatalouden keskimääräistä 70 %:n omavaraisuutta. 50 %:n tai sitä alempi omavaraisuusaste merkitsee kuntataloudessa merkittävän suurta velkarasitetta.

Suhteellinen velkaantuneisuus, %

$= 100 * (\text{Vieras pääoma} - \text{saadut ennakot}) / \text{Käyttötulot}$

Tunnusluku kertoo kuinka paljon kunnan käyttötuloista tarvittaisiin vieraan pääoman takaisinmaksuun.

Mitä pienempi velkaantuneisuuden tunnusluvun arvo on, sitä paremmat mahdollisuudet kunnalla on selviytyä velan takaisinmaksusta tulorahoituksella.

Kertynyt ylijäämä (alijäämä)

$= \text{Edellisten tilikausien ylijäämä (alijäämä)} + \text{Tilikauden ylijäämä (alijäämä)}$

Tunnusluku osoittaa, paljonko kunnalla on kertynyttä ylijäämää tulevien vuosien liikkumavarana, taikka paljonko on kertynyttä alijäämää, joka on katettava tulevina vuosina.

Lainakanta 31.12., 1000 €

$= \text{Vieras pääoma} - (\text{Saadut ennakot} + \text{Ostovelat} + \text{Siirtovelat} + \text{Muut velat})$

Kunnan lainakannalla tarkoitetaan korollista vierasta pääomaa.

Lainasaamiset 31.12., 1000 €

$= \text{Sijoituksiin merkityt jvk-lainasaamiset ja muut lainasaamiset}$

1.6 Kokonaistulot ja -menot

Kokonaistulojen ja -menojen laskelma laaditaan tuloslaskelmasta ja rahoituslaskelmasta, jotka sisältävät vain ulkoiset tulot, menot ja rahoitustapahumat ja joissa liikelaitokset ja muut taseyksiköt on yhdistelty rivi riviltä.

TULOT	1 000	%	MENOT	1 000	%
Toiminta			Toiminta		
Toimintatuotot	4 413	17,6	Toimintakulut	21 762	86,8
Verotulot	10 284	40,9	* valm. omaan käyttöön		0,0
Valtionosuudet	9 395	37,4	Korkokulut	40	0,2
Korkotuotot	122	0,5	Muut rahoituskulut	165	0,7
Muut rahoitustuotot	390	1,6	Satunnaiset kulut		0,0
Satunnaiset tuotot		0,0	Tulorahoituksen korj.erät		0,0
Tulorahoituksen korj.erät		0,0	* pakoll. var. muutos		0,0
* pys.vastaavien hyöd. luovutusvoitot	-1 579	-6,3	* pys.vastaavien hyöd.luovutustappiot		0,0
Investoinnit		0,0	Investoinnit		0,0
Rah.osuudet inv.menoihin	192	0,8	Investointimenot	2 033	8,1
Pys.vastaavien hyöd.luovutustulot	1 809	7,2	Rahoitustoiminta		0,0
Rahoitustoiminta		0,0	Antolainasaam. lisäykset	566	2,3
Antolainasaam. vähenn.	101	0,4	Pitkäaik. lainojen vähenn.	501	2,0
Pitkäaik. lainojen lisäys		0,0	Lyhytaik. lainojen vähenn.		0,0
Lyhytaik. lainojen lisäys		0,0	Oman po:n vähennykset		0,0
Oman po:n lisäykset		0,0			0,0
Kokonaistulot yhteensä	25 127	100,0	Kokonaismenot yhteensä	25 067	100,0

Täsmäytys:

Kokonaistulot - Kokonaismenot

60

Muut maksuvalmiuden muutokset - Rahavarojen muutos

60

1.7 Kuntakonsernin toiminta ja talous

1.7.1 Yhdistelmä konsernitilinpäätökseen sisältyvistä yhteisöistä

Yhdistely konsernitilinpäätökseen
Yhdistelty (kpl)

Tytäryhteisöt

Yhtiöt

Kiinteistö- ja asunto-yhtiöt 1

Kunnallista liiketoimintaa harjoittavat yhtiöt 1

Muut yhtiöt 3

Kuntayhtymät 4

Osakkuusyhteisöt 2

Yhteensä 11

1.7.2 Konsernin toiminnan ohjaus

Valtuusto hyväksyi joulukuussa 2009 konserniohjeen.

Kunnan konsernijohtoon kuuluvat kunnanhallitus, kunnanjohtaja tai pormestari ja muut hallintosäännössä määrätyt viranomaiset. Hallintosäännössä määrätään konsernijohtoon tehtävistä ja toimivallan jaosta.

Konsernijohto vastaa kuntakonsernissa omistajaohjeuksen toteuttamisesta sekä konsernivalvonnan järjestämisestä, jollei hallintosäännössä toisin määrätä (Kuntal 48 §).

Vuoden 2015 talousarviossa on asetettu konsernin tytäryhteisöille toimintaa ja taloutta koskevia tavoitteita, joiden toteutumista konsernijohto seuraa.

1.7.3 Olennaiset konsernia koskevat tapahtumat

Konsernin omistussuhteissa on tapahtunut vuoden 2015 aikana seuraavat muutokset:

- uusi tytäryhteisö Hanhikiven Sähkönmyynti Oy, joka on rekisteröity 20.8.2015,
- uusi osakkuusyhteisö Kiinteistö Oy Energy Tower, joka on rekisteröity 15.5.2015. Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy omistaa Kiinteistö Oy Energy Towerin osakekannasta 33,33 %.

Pyhäjokisuun Vesi Oy

Yhtiön tehtävä ja toiminta on merkittävä kuntakonsernissa. Yhtiö vastaa vesihuoltolaitoksena lähes koko kunnan alueella, sekä viemäroinnistä ja jäteveden puhdistuksesta valtuuston hyväksymän toiminta-alueen puitteissa. Tavoitteena on, että yhtiö suoriutuu hyvin perustehtävästään ja tukee investoinneilla kunnan kehittämishankkeita.

Järjestetyn puhtaan veden vesihuollon piirissä oli vuoden 2015 lopussa 99,9 % ja jätevesiverkon piirissä 37 % kunnan asukkaista.

Valtuusto on vuoden 2015 talousarviossa määritellyt Pyhäjokisuun Vesi Oy:lle seuraavat päämäärät ja tavoitteet:

Strategisia päämääriä:

- Vesihuolto on itse kannattavaa liiketoimintaa. Yhtiö rahoittaa toimintansa tulo- ja hankerahoituksella.
- Hyödynnetään ydinvoimahankkeen tuomat mahdollisuudet (käyttötalous ja investoinnit)
- Kunnan tontti-, kaavoitus- ja maapolitiikalla tuetaan vesiyhtiön menestymistä.

Toiminnallisia tavoitteita:

- Yhteistyötä jatketaan edelleen suunnittelun tasolla kaavoitushankkeissa.
- Kunta ja vesiyhtiö sopivat vuosittain suunnittelukauden merkittävistä vesihuoltoinvestoinneista, niiden ajoituksesta ja rahoituksesta.

Taloudellisia tavoitteita:

- Yhtiön asiakkailtaan perittävien maksujen tulee olla talousalueen keskitasoa.
- Yhtiö rahoittaa vesihuollosta kerättävillä maksuilla omat toimintakulut, pienehköt saneeraus- ja korjauskohteet ja kerää mahdollisuuksien mukaan pääomaa uusinvestointeihin.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla, joilla mahdollistetaan se, että rahan hinta on sama kuin kunnalla.

Alkuvuodesta käynnistyi runkovesijohdon rakentamissuunnittelu Vihannin Möykkylästä Pyhäjoen Parhalahdelle sekä alavesisäiliön rakentamissuunnittelu Parhalahdelle. Suunnittelutyön apuna käytettiin verkostomallinnusta, jolla tutkittiin mykyisen verkoston toimintaa sekä tulevien vesihuoltolinjojen mitoitusta ja toimintaa eri tilanteissa. Lisäksi hankittiin rakentamissuunnitelmat vesi- ja viemärijohdoista Parhalahdella Ollinmäen kautta Lipin jätevedenpuhdistamolle.

Yhteistyössä Pyhäjoen kanssa kilpailutettiin Aatosvainion infran rakentamissuunnittelu. Tarjouskilpailun voitti Aluetaito Oy. Suunnitelmat valmistuivat loppuvuodesta 2015.

Fennovoima Oy:n kanssa solmittiin liittymissopimus talousveden toimittamisesta ja yhdyskuntajäteveden vastaanottamisesta. Vihannin Vesi Oy:n kanssa allekirjoitettiin sopimus vesijohdon rakentamisesta ja talousveden toimittamisesta.

Vesihuoltoverkoston rakentaminen oli vilkasta, rakentamiskohteita:

- Kahlonkankaalta vt 8 varteen
- Lisun alueen vesihuollon rakentaminen
- Parhalahti-Ollinmäki-Lippu vesihuoltolinja
- Vihanti-Pyhäjoki yhdysvesijohto

Vuoden 2015 investoinnit olivat noin 2,7 milj €. Tästä verkoston ja laitosten osuus oli noin 2,6 milj €.

Yhtiön liikevaihto kasvoi 61,1 % ollen 1 061 739 euroa. Tilikauden tulos parani edellisvuodesta ollen n. +240 522 euroa.

Yhtiön toimitusjohtaja on Sauli Mankinen.

Kiinteistö Oy Hourunkoski

Yhtiöllä on tärkeä tehtävä kunnan vuokra-asuntotuotannon ylläpitäjänä. Yhtiöllä on 96 vuokra-asuntoa, joiden käyttöaste oli 97 %. Käyttöasteen alentuminen edellisestä vuodesta (99%) johtuu siitä, että kunnan omistaman, mutta Kiinteistö Oy Hourunkosken hallinnoiman Niskantein neljästä asunnosta kolme on saatu tyhjennettyä, eikä niitä enää vuokrata eteenpäin.

Valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Yhtiö jatkaa kohtuuhintaisten vuokra-asuntojen rakentamista.
- Yhtiö hankkii kohtuuhintaisia asunto-osakkeita harjoittaakseen vuokrausliiketoimintaa.
- Tavoitteena on, että asuntojen vuokratuotoilla voidaan kattaa kaikki yhtiölle aiheutuvat kulut ja yhtiön terve talous. Tavoitteena on normaali vuokrataso ja asuntojen käyttöaste.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla.

Yhtiön liikevaihto kasvoi edellisvuodesta 4,3 % ollen 469 427 euroa. Tulos huononi edellisvuoteen verrattuna, ollen 0,00 euroa. Tulokseen vaikutti se,

että tilinpäätökseen tehtiin vapaaehtoinen asuintalovaraus tulevia peruskorjauksia varten.

Yhtiön toimitusjohtaja oli 30.6.2015 saakka Veikko Björn. Uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin 17.8.2015 Helena Widnäs.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy

Yhtiön toimialana on toimitilojen hankkiminen yritysten käyttöön lunastettavaksi tai vuokrasopimuksin hallittavaksi.

Valtuuston asettamat toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet:

- Mikäli tarvetta ilmenee, yhtiö varautuu käynnistämään neuvottelut toimitilojen hankkimiseksi yrityksen käyttöön
- Mahdollinen teollisten toimitilojen rakentaminen tapahtuu valtatie 8:n varrelle kaavoitettuun Ollinmäen yrityskylään.
- Kunta voi tukea investointeja omavelkaisilla takauksilla

Yhtiön omistuksessa oli 2015 vuoden lopussa yksi teollisuushalli, josta on yrittäjän ja teollisuusyhtiön välinen lunastus-/vuokrasopimus, joka on voimassa 15.8.2017 saakka.

Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy omistaa vuoden 2015 lopussa Kiinteistö Oy Energy Towerin osakkeista 33.33 %. Yhtiön toimialana on omistaa ja hallita Pyhäjoen kunnan Pohjankylässä sijaitsevaa Koivuväylä 2 –nimistä kiinteistöä rakennuksineen. Kiinteistö Oy Energy Tower yhdistellään osakkuusyhteisönä Pyhäjoen kunnan konsernitilinpäätökseen.

Yhtiön toimitusjohtaja on 30.6.2015 saakka Veikko Björn. Uudeksi toimitusjohtajaksi valittiin 12.8.2015 Helena Widnäs.

Tilikauden voitto oli 1 952 euroa.

Pyhäjoki Data Oy

Yhtiön päätoimialat ovat julkaisutoiminta ja koulutustoiminta. Yhtiön pääasiallinen tehtävä on Pyhäjoen Kuulumiset –lehden julkaiseminen. Lehden valmistaminen tapahtui tiiviisti lukion toiminnan yhteydessä.

Yhtiön liikevaihto oli 59 352 euroa. Tilikauden voitto oli 7 831 euroa.

Hanhikiven Sähkönmyynti Oy

Yhtiön toimialana on omistaa Voimaosakeyhtiö SF –nimisen osakeyhtiön osakkeita sekä myydä Voimaosakeyhtiö SF:n osakkeenomistajana kulloinkin vastaanottamaansa omaksutannehintaista sähköä tai muuta energiaa pohjoismaiseen sähköpörssiin.

Yhtiön taseen loppusumma oli 146 169 euroa ja tilikauden tappio oli 1 649 euroa.

1.7.4 Selonteko konsernivalvonnan järjestämisestä

Konsernivalvontaa on toteutettu konserniohjeen puitteissa. Keskeisiä valvontakeinoja ovat olleet, että tytäryhteisöjen hallitusten jäsenet on valittu kunnanhallituksen suosituksen mukaisesti ja hallituksissa on ollut vahva edustus kunnanhallituksesta ja keskushallinnosta.

Yhteisöjen toiminnan kannalta suuremmista hankkeista ja ratkaisuksista on neuvoteltu konsernijohtoon, lähinnä kunnanjohtajan kanssa. Isompia hankkeita on käsitelty ja resursoitu myös talousarviossa ja takaus- ja rahoitusasioita on käsitelty valtuustossa ja kunnanhallituksessa. Raportointi on ollut pääsääntöisesti suullista.

Uusista suurista hankkeista, joita käynnistettiin vuonna 2015, ovat Pyhäjoen Vesi Oy ja Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy hankkineet konsernijohtolta ennakkokäsitykset konserniohjeen mukaisesti.

1.7.5 Konsernitilinpäätös ja sen tunnusluvut

Konsernituloslaskelma (1.000 €) ja sen tunnusluvut

	2015	2014
TOIMINTATUOTOT	21 171	20 812
TOIMINTAKULUT	-37 888	-37 028
OSUUS OSAKK.YHT.VOITOSTA/T.	-1	20
TOIMINTAKATE	-16 718	-16 196
VEROTULOT	10 272	9 817
VALTIONOSUUDET	10 060	8 837
KORKOTUOTOT	120	108
MUUT RAHOITUSTUOTOT	408	605
KORKOKULUT	-135	-158
MUUT RAHOITUSKULUT	-168	-101
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	224	454
VUOSIKATE	3 838	2 911
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-1 680	-1 354
TILIKAUDEN TULOS	2 158	1 557
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-1	3
LASKENNALLISET VEROT	-23	-1
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-3	
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	2 130	1 557

KONSERNITULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toimintatuotot/toimintakulut, %	57,7	56,2
Vuosikate/Poistot, %	229,0	215,0
Vuosikate, euroa/asukas	1 198,3	884,7
Asukasmäärä	3 211	3 291

Konsernituloslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan tuloslaskelman tunnusluvut.

Konsernin rahoituslaskelma (1.000 €) ja sen tunnusluvut

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	<u>2015</u>	<u>2014</u>
VUOSIKATE	3 854	2 931
TULORAHOITUKSEN KORJAUSET	-1 606	-1 561
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA		
INVESTOINTIMENOT	- 5 601	-2 603
RAH.OSUUDET INVESTOINTIMEN.	191	186
PYS.VAST. HYÖD. LUOVUTUSTULOT	1 864	1 686
TOIMINNAN JA INVEST. RAHAVIRTA	-1 297	638
RAHOITUKSEN KASSAVIRTA		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYKSET	-450	-80
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS		72
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-450	-7
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN LISÄYS	7	193
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENN	-1 975	-913
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS	1 797	-35
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-181	-756
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄ- OMIEN MUUTOKSET	79	
VAIHTO-OMAISUUDEN MUUTOS	60	-96
SAAMISTEN MUUTOS	-1 362	71
KOROTTOM. VELKOJEN MUUTOKSET	1 957	190
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA	1 326	-573
RAHAVAROJEN MUUTOS	29	65
RAHAVARAT 31.12	9 044	9 012
RAHAVARAT 1.1.	9 014	8 947
RAHAVAROJEN MUUTOS	29	65
RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, 1 000 €	-1 261	-488
Investointien tulorahoitus, %	71,3	121,2
Lainanhoitokate	12,6	3,4
Kassan riittävyys, pv	71	81
Asukasmäärä	3 211	3 291

Konsernitase (1.000 €) ja sen tunnusluvut

<u>V A S T A A V A A</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 793	27 338
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	265	233
* aineettomat oikeudet	167	186
* muut pitkävaikutteiset menot	86	35
* ennakkomaksut	13	11
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	29 937	26 689
* maa- ja vesialueet	3 102	3 170
* rakennukset	17 995	17 162
* kiinteät rakenteet ja laitteet	4 554	4 461
* koneet ja kalusto	813	782
* muut aineelliset hyödykkeet	37	42
* ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	3 465	1 072
<i>Sijoitukset</i>	559	414
* tytäryhteisöosakkeet		2
* osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	112	112
* osakkeet ja osuudet	446	300
<i>Muut saamiset</i>	2	2
* muut sijoitukset (pys.luont.)	2	2
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	121	86
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 970	12 044
<i>Vaihto-omaisuus</i>	206	265
<i>Saamiset</i>	4 720	2 766
Pitkäaikaiset saamiset	650	302
Lyhytaikaiset saamiset	4 070	2 465
<i>Rahoitusomaisuusarvopaperit</i>	7 909	5 968
<i>Rahat ja pankkisaamiset</i>	1 135	3 044
VASTAAVAA	44 885	39 467
<u>V A S T A T T A V A A</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
OMA PÄÄOMA	20 345	18 179
<i>Peruspääoma/Osakepääoma</i>	6 362	6 362
<i>Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat</i>	1	1
<i>Arvonkorotusrahasto</i>	127	127
<i>Muut omat rahastot</i>	101	100
<i>Edell. tilikausien yli-/alijäämä</i>	11 623	9 981
<i>Tilikauden yli-/alijäämä</i>	2 130	1 608

VÄHEMMISTÖOSUUS	30	27
PAKOLLISET VARAUKSET	196	210
Pakolliset varaukset	196	210
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	359	244
VIERAS PÄÄOMA	23 954	20 808
Pitkäaikainen korollinen vieras pääoma	3 859	5 860
Pitkäaikainen koroton vieras pääoma	3 116	595
Lyhytaikainen korollinen vieras pääoma	11 556	9 842
Lyhytaikainen koroton vieras pääoma	5 423	4 511
VASTATTAVAA	44 887	39 467

KONSERNITASEEN TUNNUSLUVUT

Omavaraisuusaste, %	45,6	46,3
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	55,5	52,3
Kertynyt yli-/alijäämä, 1000 €	13 622	11 442
Kertynyt yli-/alijäämä, €/asukas	4 242	3 477
Konsernin lainat 31.12., 1000 €	18 381	15 702
Konsernin lainat 31.12., €/asukas	5 724	4 771
Konsernin lainasaamiset, 1000 €	60	73
Kunnan asukasmäärä	3 211	3 291

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut lasketaan samoin kuin vastaavat kunnan rahoituslaskelman tunnusluvut.

Omavaraisuusaste, %

= $100 * (\text{Oma pääoma} + \text{Vähemmistöosuus} + \text{Konsernireservi} + \text{Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset}) / (\text{Koko pääoma} - \text{Saadut ennakot})$

Tunnusluku mittaa konsernin vakavaraisuutta, alijäämäisten tulosten sietokykyä ja konsernin kykyä selviytyä sitoumuksistaan pitkällä tähtäyksellä.

Muut konsernitaseen tunnusluvut lasketaan vastaavalla tavalla konsernitaseen eristä kuin kunnan taseen tunnusluvut

Konsernin laina €/asukas

Asukaskohtainen lainamäärä lasketaan jakamalla konsernin lainakanta tilinpäätösvuoden päättymispäivän mukaisella kunnan asukasmäärällä.

1.8 Keskeiset liitetiedot

1.9 Tilikauden tuloksen käsittely ja talouden tasapainottamistoimenpiteet

1.9.1 Asiaa koskeva sääntely

Kunnanhallituksen on tehtävä toimintakertomuksessa esitys tilikauden tuloksen käsittelystä.

Jos kunnan taseessa on kattamatonta alijäämää, toimintakertomuksessa on tehtävä selkoa talouden tasapainotuksen toteutumisesta tilikaudella sekä voimassa olevan taloussuunnitelman ja toimenpideohjelman riittävästä talouden tasapainottamiseksi (KuntaL 115 §).

Pyhäjoen kunnalla ei ole tarvetta Kuntalain 115 §:ssä edellytettyyn talouden tasapainottamiseen.

1.9.2 Tilikauden tuloksen käsittely

Tilikauden tulos on 1 750 553,66 € voitollinen, mikä on myös tilikauden ylijäämä.

Kunnanhallitus esittää valtuustolle, että tilikauden ylijäämä 1 750 553,66 € kirjataan omaan pääomaan yli-/alijäämätilille.

2 Talousarvion toteutuminen

2.1 Seurantaa koskeva sääntely

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota (KuntaL 110 §).

Talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Toteutumisvertailussa noudatetaan vastaavaa rakennetta. Toteutumisvertailu laaditaan sillä tarkkuudella, jolla valtuusto on hyväksynyt tavoitteen, määrärahan tai tuloarvion yksittäiselle tehtävälle, hankkeelle tai muulle meno- ja tuloerälle.

Toteutumisvertailun laadinnasta vastaa kunnanhallitus sekä tilivelvolliset toimielimet ja viran- ja toimenhaltijat. Selvitys tavoitteiden toteutumisesta kunnassa ja kuntakonsernissa annetaan toimintakertomuksen toteutumisvertailuosassa.

Tarkastuslautakunnan tehtävänä on mm. arvioida, ovatko valtuuston asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kunnassa ja kuntakonsernissa toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla (KuntaL 121 §). Arvioinnissa keskeinen tietolähde on toimintakertomuksen toteutumisvertailu.

Toteutumisvertailuun otetaan alkuperäinen talousarvio, talousarviomuutokset, muutettu talousarvio ja toteutuma sekä poikkeama muutetun talousarvion ja toteutuman välillä.

2.2 Tavoitteiden toteutuminen

Tavoitteen merkitystä ja noudattamista korostetaan kuntalain eri säännöksissä: valtuusto ylimpänä toimielimenä hyväksyy kunnalle talousarvion ja –suunnitelman. Talousarviossa ja –suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet (Kuntal 110 §).

2.3 Määrärahojen ja tuloarvioiden toteutuminen

Toteutumisvertailusta tulee käydä ilmi määrärahat ja tuloarviot, toteutuneet menot ja tulot sekä niiden erotus (toimintakate/netto). Alkuperäinen talousarvio ja siihen tehdyt hyväksytyt muutokset esitetään erikseen. Poikkeamana esitetään muutetun talousarvion ja toteutuman erotus. Toteutumisvertailussa voidaan esittää myös muita olennaisia perustelutietoja, kuten kertaluonteisten erien vaikutus talousarvion toteutumiseen.

Valtuustoon nähden sitovat erät osoitetaan [toteutumisvertailussa sinisellä värillä](#).

2.3.1 Käyttötalouden toteutuminen

Kunnan toimintaa ohjataan käyttötalousosan avulla. Talousarvion käyttötalousosassa valtuusto on asettanut tehtäväkohtaiset tavoitteet sekä osoittanut tavoitteiden edellyttämät tuloarviot ja määrärahat tehtävien hoitamiseen.

Käyttötalousosan toteutumisessa selvitetään tavoitteiden, määrärahojen ja tuloarvioiden poikkeamat ja niiden syyt siltä osin kuin valtuusto ei ole niitä hyväksynyt talousarviomuutoksina.

Käyttötalousosa muodostuu toiminnallisista ja taloudellisista tavoitteista, tuloarvioista (toimintatulot) ja määrärahoista (toimintamenot) sekä laskennallisista eristä. Laskennallisia erä tarvitaan kokonaismenojen selvittämiseen.

****KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA**

KESKUSVAALILAUTAKUNTA

Toiminta Keskusvaalilautakuntana on toiminut valtuuston vuosille 2013–2016 valitsema viisijäseninen lautakunta.

Kunta on ollut jaettuna neljään äänestysalueeseen.

Kertomusvuonna toimitettiin eduskuntavaalit, vaalipäivä oli 19.4.2015.

Talous

001111 **Keskusvaalilautakunta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintakulut	5 200		5 200	5 317	-117
Toimintakulut	-6 790		-6 790	-4 015	-2 775
TOIMINTAKATE	-1 590	0	-1 590	1 302	-2 892
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 590	0	-1 590	1 302	-2 892

TARKASTUSLAUTAKUNTA

Toiminta Varsinaisen tilintarkastuksen hoitaa JHTT-tilintarkastaja/-yhteisö. Valtuusto on 20.3.2013 valinnut valtuustokaudelle 2013-2016 BDO Audiator Oy:n kunnan tilintarkastusyhteisöksi.

Talous

001211 **Tarkastuslautakunta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-12 100		-12 100	-10 049	-2 051
TOIMINTAKATE	-12 100	0	-12 100	-10 049	-2 051
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-12 100	0	-12 100	-10 049	-2 051

**KESKUSVAALI- JA TARKASTUSLAUTAKUNTA					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	5 200		5 200	5 317	-117
TOIMINTAKULUT	-18 890		-18 890	-14 065	-4 825
TOIMINTAKATE	-13 690	0	-13 690	-8 747	-4 943
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-13 690	0	-13 690	-8 747	-4 943

HALLINTO- JA ELINKEINO-OSASTO****KUNNAN JOHTAMINEN**

Toiminta Kunnan johtaminen jakautuu kustannuspaikkoihin:

- 1301 kunnan johtaminen,
- 1302 valtuusto ja
- 1303 kunnanhallitus.

Kunnanjohtajan tehtävänä on johtaa kuntaa. Kunnanjohtajan tehtävät ja toimivalta on määritelty hallintosäännössä.

Valtuusto käyttää kunnan ylintä päätösvaltaa. Valtuuston tehtävistä on säädetty kuntalain 14 §:ssä.

Valtuusto	2010	2011	2012	2013	2014	2015
• kokoukset	8	8	9	12	10	12
• päätökset	77	74	97	147	102	133

Kunnanhallitus johtaa kunnan hallintoa ja taloutta kuntalain ja hallintosäännön määrittelemällä tavalla. Kunnanhallitus kokoontui pääsääntöisesti joka toinen viikko.

Kunnanhallitus	2010	2011	2012	2013	2014	2015
• kokoukset	27	24	26	22	22	25
• päätökset	313	327	385	436	421	544

Kunnan johtamiselle valtuuston asettama taloudellinen tavoite: vuosikate > poistot, saavutettiin, sillä vuosikate vuonna 2015 oli 2 637 591 € ja poistot 887 037 €.

Talous

001301 Kunnan johtaminen	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
Toimintakulut	-127 940		-127 940	-133 359	5 419
TOIMINTAKATE	-127 940	0	-127 940	-133 359	5 419
Laskennalliset erät	-4 930		-4 930	-3 561	-1 369
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-132 870	0	-132 870	-136 920	4 050

001302 Valtuusto	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-52 160		-52 160	-78 621	26 461
TOIMINTAKATE	-52 160	0	-52 160	-78 621	26 461
LASKENNALLISET ERÄT	-1 650		-1 650	-1 251	-399
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-53 810	0	-53 810	-79 872	26 062

001303 Kunnanhallitus	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	100 000	1 250 000	1 350 000	1 586 368	-236 368
TOIMINTAKULUT	-115 830		-115 830	-159 959	44 129
TOIMINTAKATE	-15 830	1 250 000	1 234 170	1 426 409	-192 239
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-24 350		-24 350	-24 075	-275
LASKENNALLISET ERÄT	-4 940		-4 940	-2 623	-2 317
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-45 120	1 250 000	1 204 880	1 399 711	-194 831

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	4 478 443
Lisäykset	104 650
Vähennykset	124 899
Poistot	24 075
Arvo 31.12.	4 431 119

**KUNNAN JOHTAMINEN	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	100 000	1 250 000	1 350 000	1 586 368	-236 368
TOIMINTAKULUT	-295 930		-295 930	-371 938	76 008
TOIMINTAKATE	-195 930	1 250 000	1 054 070	1 214 430	-160 360
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-24 350		-24 350	-24 075	-275
LASKENNALLISET ERÄT	-11 520		-11 520	-7 435	-4 085
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-231 800	1 250 000	1 018 200	1 182 920	-164 720

****HALLINTOPALVELUT**

Toiminta Hallintopalvelujen tulosalue jakautuu talousosan vertailun osoittamiin kustannuspaikkoihin.

Muu yleishallinto sisältää mm. Raahen seutukunnan kehittämiskeskuksen palvelujen ostamiskustannukset.

Toiminta-avustuksia on maksettu talousarvion puitteissa mm. Pyhäjoen 4H-yhdistykselle 1 333 €/kk (yht. 16 000 €), neljälle kylätoimikunnalle kullekin 336,38 €, lisäksi Elävät kylät –kilpailun välipalkintoina yhteensä 1 000 €, urheilupurahoja 3 308 €, muualla opiskeleville stipendeinä 7 700 € ja muita avustuksia 2 000 €.

Raahen seutukunnan kehittämiskeskuksen tavoitteet ja toiminta:

Uuden elinvoimastrategian laadinta oli tärkeä vaihe seudun tulevan kehittämisen kannalta ja strategiaa laadittiin seututiimin johdolla syyskuusta joulukuuhun. Strategia on aimpiin elinkeinostrategioihin verrattuna paljon laaja-alaisempi ja siinä on paneuduttu alueen viihtyvyyteen, vetovoimaaisuuteen ja suurhankkeiden mahdollistamaan elinkeinorakenteen positiiviseen muutokseen. Elinvoimastrategiaa laadittaessa huomioitiin myös maakuntaliiton ohjeistus, jonka mukaan seutukuntien tulee laatia rakennemuutoksen ennakointiin liittyvä varautumissuunnitelma. Muutoin toimintavuoden 2015 tavoitteissa onnistuttiin kehittämiskeskuksen johtajan Risto Pietilän kuvauksen mukaan hyvin.

Hallinto- ja talouspalveluille valtuuston asettamat tavoitteet:

- tuottaa tehokkaasti kattavat ja oikea-aikaiset laadukkaat palvelut, joita mitataan määräaikojen noudattamista seuraamalla
- laatii sopimukset avustusta saavien yhdistysten kanssa.
- talousarvioasiakirjan uudistaminen (taloudellisten ja toiminnallisten tavoitteiden kehittäminen)

Asetettuja määräaikoja on noudatettu, joten tämä tavoite on saavutettu. Sopimuksia avustusta saavien yhdistysten kanssa ei ole tehty.

Vuoden 2016 talousarviossa on jo jonkin verran kehitetty taloudellisia ja toiminnallisia tavoitteita, mutta uudistamista on vielä jatkettava.

Talous

001304 Muu yleishallinto	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	2 000	20 000	22 000	22 161	-161
TOIMINTAKULUT	-344 520	-30 000	-374 520	-399 603	25 083
TOIMINTAKATE	-342 520	-10 000	-352 520	-377 442	24 922
LASKENNALLISET ERÄT				-5 502	5 502
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-342 520	-10 000	-352 520	-382 944	30 424

001321 Hallinto- ja talouspalvelut	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	181 260		181 260	159 033	22 227
TOIMINTAKULUT	-427 850		-427 850	-416 032	-11 818
TOIMINTAKATE	-246 590	0	-246 590	-256 998	10 408
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 920		-2 920	-2 922	2
LASKENNALLISET ERÄT	275 690		275 690	260 269	15 421
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	26 180	0	26 180	349	25 831

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	6 332
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-2 922
Arvo 31.12.	3 410

**HALLINTOPALVELUT	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	183 260	20 000	203 260	181 194	22 066
TOIMINTAKULUT	-772 370	-30 000	-802 370	-815 635	13 265
TOIMINTAKATE	-589 110	-10 000	-599 110	-634 440	35 330
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 920		-2 920	-2 922	2
LASKENNALLISET ERÄT	275 690		275 690	254 767	20 923
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-316 340	-10 000	-326 340	-382 596	56 256

**HENKILÖSTÖTOIMIKUNTA

Toiminta Henkilöstötoimikunta on yhdessä henkilöstöjärjestöjen edustajien kanssa käsitellyt mm. kunta-alan virka- ja työehtosopimusten soveltamista ja järjestelyiden jakamisen periaatteita.

Työsuojelun ja työterveydenhuollon tavoitteena on:

- lisätä työntekijöiden terveyttä, työhyvinvointia ja työssä jaksamista. Tavoitteen numeerisena mittarina ovat sairaspoissaolot, joiden osalta tavoitteeksi asetetaan < 13 sairaspäivää/htv.
- kehittämiskeskustelut käydään vuosittain koko henkilöstön kanssa yhteisen lomakkeen pohjalta.
- kunnassa on otettu käyttöön systemaattinen työnvaativuudenarviointi.

Sairaspoissaolojen toteutuma on noin 18,6/htv (v. 2014 n. 19,1/htv ja 2013 n. 22,5/htv), joten tavoite ei numeeriselta osin toteutunut.

Sairaspoissaolot jakoutuivat osastoittain seuraavasti:

	Htv	sairaspv	sairas-%
Yht.	155,85	2897	18,59
Hall.	12,71	64	5,04
Siv.	101	2074	20,53
Tekn.	42,14	759	18,01

Kehittämiskeskusteluja ja systemaattista työnvaativuudenarviointia koskevat tavoitteet eivät toteutuneet.

Työsuojeluasioista ja osin työterveyshuoltoon liittyvistä asioista (toimintasuunnitelman ja Kelakorvaushakemuksen hyväksyminen) on vastannut työsuojelutoimikunta. Työsuojelupäällikkönä toimii Heikki Hirvikoski.

Työterveydenhuollon palvelut ostetaan Suomen Terveystalo Oy:ltä. Kunta työnantajana on järjestänyt lakisääteisten palvelujen lisäksi työntekijöilleen sairaanhoitopalvelut työterveyshuoltona. Sairaanhoitopalvelut on sisällytetty vuosittain vahvistettavaan työterveydenhuollon toimintasuunnitelmaan, jolloin niihin on mahdollista hakea Kelan korvausta.

Kertomusvuoden aikana työnantaja on kannustanut henkilöstöä liikuntaharrastuksiin mm. Smartum liikunta- ja kulttuurisetelein.

Talous

001331 Työsuojelu	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTAKULUT	-2 200		-2 200	-2 000	-200
TOIMINTAKATE	-2 200	0	-2 200	-2 000	-200
LASKENNALLISET ERÄT	2 200		2 200	2 000	200
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	0	0
001332 Työterveydenhuolto	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	29 000		29 000	33 348	-4 348
TOIMINTAKULUT	-58 500		-58 500	-63 796	5 296
TOIMINTAKATE	-29 500	0	-29 500	-30 449	949
LASKENNALLISET ERÄT	29 500		29 500	30 640	-1 140
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0	0	191	-191

001333 Henkilöstöpalv. ja yhteistoim/TYKY

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT		5 000	5 000	5 300	-300
TOIMINTAKULUT	-9 760	-10 000	-19 760	-30 647	10 887
TOIMINTAKATE	-9 760	-5 000	-14 760	-25 347	10 587
LASKENNALLISET ERÄT	9 760		9 760	25 347	-15 587
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	-5 000	-5 000	0	-5 000

**HENKILÖSTÖTOIMIKUNTA	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	29 000	5 000	34 000	38 648	-4 648
TOIMINTAKULUT	-70 460	-10 000	-80 460	-96 443	15 983
TOIMINTAKATE	-41 460	-5 000	-46 460	-57 796	11 336
LASKENNALLISET ERÄT	41 460		41 460	57 987	-16 527
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	-5 000	-5 000	192	-5 192

****TYÖLLISYYSMÄÄRÄRAHAT**Toiminta

Valtuusto on asettanut työllisyysmäärärahojen tulosalueelle tavoitteeksi:

- nuorisotyöttömyyden vähentäminen
- työmarkkinatuen kuntaosuuden saajien määrän pieneneminen

Palkkatuella palkattujen henkilöiden kuntaan palkkaamiseen liittyvät ehdot pysyivät kireinä vuoden 2015 aikana. Palkkatuella palkattujen henkilöiden määrä oli tammikuussa 5 ja joulukuussa määrä oli sama 5 henkilöä.

Keskimäärin vuonna 2015 Pyhäjoen kunta työllisti palkkatuella 5 työtöntä työnhakijaa/kk. Työllistetyt sijoittuivat seuraavasti: sivistisosasto 2 ja tekninen osasto 3 työntekijää. Yksi teknisen osaston työllistetyistä sijoittui Jokikartanon siivouspuolelle.

Vuonna 2015 palkkatuella työllistettyjen palkkauskustannukset ja niihin saatu palkkatuki kohdistettiin palkkatuen kustannuspaikalle, josta se kuukausittain siirrettiin sisäisesti toteutuneille kustannuspaikoille.

Pyhäjoen kunta osallistui Raahen Seudun hyvinvointikuntayhtymän pitkäaikaistyöttömyyden vähentämistä koskevaan hankkeeseen, joka on hyväksytty kuntakokeiluhankkeeksi toteutettavaksi ajalla 1.9.2012-31.12.2015.

Kuntakokeilu -hankkeessa työskentelevä henkilö toimi myös osa-aikaisena kuntouttavan työtoiminnan ohjaajana, lisäksi työllisyysneuvontaan palkkattiin toinen kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja määräaikaiseen työsuhteeseen vuodeksi 2015.

Työmarkkinatuen kuntaosuutta maksettiin v. 2015 yli 300 päivää työttömänä olevista työmarkkinatukea saavista henkilöistä 98 876 €.

NUORTEN KESÄTYÖLLISTÄMINEN 2015

Nuoret (1998 - 1999 synt.) jotka hakivat kesätyötä työllistyivät kaikki.

Kesätyöpaikat jakaantuivat seuraavasti: hakijoita yht. 74, näistä 37 nuorta si-
joittui kesätyöhön yrityksiin, kunnan omiin töihin työllistyi 27 nuorta ja Pyhä-
joen seurakunta työllisti 10 nuorta. Lisäksi kunta työllisti yli 18-vuotiaita leikki-
kenttätöimintaan.

Pyhäjoen kunnan kesätyöpaikan kesto 2 vko/nuori, palkka 6,00 €/h.

Yrityksille myönnettiin tukea max. 3 vko, tuki 85,00 €/vko.

Talous

001334 Palkkatuki	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	73 150		73 150	59 330	13 820
TOIMINTAKULUT	-74 170		-74 170	-71 660	-2 510
TOIMINTAKATE	-1 020	0	-1 020	-12 330	11 310
LASKENNALLISET ERÄT				-5 583	5 583
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 020	0	-1 020	-17 912	16 892
001335 Kesätyöllistäminen	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-18 000		-18 000	-21 691	3 691
TOIMINTAKATE	-18 000	0	-18 000	-21 691	3 691
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-18 000	0	-18 000	-21 691	3 691
006140 Kuntakokeilu	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	30 000		30 000	47 018	-17 018
TOIMINTAKULUT	-35 210		-35 210	-58 801	23 591
TOIMINTAKATE	-5 210	0	-5 210	-11 783	6 573
LASKENNALLISET ERÄT				-628	628
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 210	0	-5 210	-12 411	7 201
006143 Kuntouttava työtoiminta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	20 000		20 000	38 443	-18 443
TOIMINTAKULUT	-39 050		-39 050	-53 218	14 168
TOIMINTAKATE	-19 050	0	-19 050	-14 775	-4 275
LASKENNALLISET ERÄT				-49	49
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 050	0	-19 050	-14 824	-4 226

006145 Työmarkkinatuen kuntaosuus

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-110 000		-110 000	-98 876	-11 124
TOIMINTAKATE	-110 000	0	-110 000	-98 876	-11 124
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-110 000	0	-110 000	-98 876	-11 124

**TYÖLLISYYSMÄÄRÄRAHAT	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	123 150		123 150	144 792	-21 642
TOIMINTAKULUT	-276 430		-276 430	-304 246	27 816
TOIMINTAKATE	-153 280	0	-153 280	-159 454	6 174
LASKENNALLISET ERÄT				-6 260	6 260
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-153 280	0	-153 280	-165 715	12 435

****ELINKEINOPOLITIikka**

Toiminta Pyhäjoen kunta osti yritysten neuvontapalvelut Raahen seudun yrityspalveluilta.

Raahen seudun yrityspalvelut on suorittanut toimialueellaan yritysneuvontaa, selvittänyt yritysten kehittämistarpeita ja –hankkeita sekä tukenut näitä.

Huhtikuussa 2015 päättyi pääosin Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen EAKR-rahoittama ja Pyhäjoen kunnan hallinnoima **Pyhäjoen kaupan, palveluiden ja teollistamisen kehittämishanke vaihe II**. Hankkeen pohjalta nähtiin tarve uudelle "Invest in"-tyyppiselle kehittämishankkeelle.

Toukokuussa 2015 alkoi Pyhäjoen kunnan hallinnoima **Pyhäjoelta virtaa** – kehittämishanke. Pyhäjoelta virtaa -kehittämishankkeella edesautetaan kansainvälisten ja kansallisten yritysten investointien toteutumista Pyhäjoelle. Investointien mahdollistaminen, yritysten kasvun ja kansainvälistymisen edesauttaminen on hankkeen tärkein tavoite. Hanhikivi 1 -hanke on muuttanut Pyhäjoen todella houkuttelevaksi alueeksi uusille investoinneille. Invest in -toiminnan myötä syntyy uusia työpaikkoja ja liiketoimintamahdollisuuksia.

Hankkeen päättymisen jälkeen Pyhäjoen kunnan tavoite on vakinaistaa toimintamalli, joka parhaiten tukee edelleen investointien toteutumista ja yritysten kasvua. Kehittämishankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä alueen yrityskehitysorganisaatioiden, kuten Raahen seudun yrityspalvelujen kanssa.

Hankkeen rahoituksesta 70 % on EAKR-rahoitusta Pohjois-Pohjanmaan liiton kautta. Hanke päättyy 30.4.2018.

Vuoden yrittäjien palkitseminen tapahtui seutukunnallisessa yrittäjäjuhlassa Siikajoella. Pyhäjoen vuoden yrittäjäksi valittiin Tuula Törmäkangas Havelvi Oy:stä.

Vuonna 2015 Pyhäjoella perustettiin 16 yritystä ja 8 lopetti toimintansa, joten yritysten nettoperustanta oli +8. Luvuissa ei ole mukana asunto-osakeyhtiöt eikä kiinteistöyhtiöt.

Raahen seutukunnan kehittämiskeskuksen hallinnoima **Hanhikivi – yhteyshanke**, jonka osatoteuttajina ovat BusinessOulu ja Pyhäjoen kunta sai jatkoaikaa 30.4.2015 saakka. Hankkeen aikana päivitettiin Hanhikivi 2020 strategiaraportti, joka julkaistiin vuonna 2014 nimellä Hanhikivi-opas. Opas on painettu suomeksi, englanniksi, venäjäksi ja vuonna 2015 vielä ruotsiksi.

Hanhikivi-jatkoyhteyshankkeessa (1.5.2015 – 31.12.2017) kehitetään ulkomaisen työvoiman vastaanoton palveluita sekä kotouttamistoimenpiteitä poikkihallinnollisesti, yksityisen ja julkisen sektorin yhteistyössä. Hankkeen pääasiallinen toiminta liittyy palvelukeskuksen toimintojen suunnitteluun.

Suurin osa Pyhäjoen kunnan kustannuksista syntyy yhteyssihteerin palkkausmenoista.

Maaseututoimi

Pyhäjoen kunnan maaseutupalveluiden järjestämisestä vastaa Kalajoen kaupunki kuntien välisen yhteistoimintasopimuksen perusteella. KaSi-hallintoalueeseen kuuluvat Pyhäjoen lisäksi Alavieska, Merijärvi, Raahen ja Siikajoki, aktiivituloja alueella oli vuonna 2015 yhteensä 1026 kpl.

Maaseutuhallinnosta Pyhäjoella vastaa maaseutuasiamies 50 %:n työosuudella, 45 % on varattu Merijärven maaseutuhallinnon hoitamiseen ja 5 % it-tukitehtäviin. Vastuualueeseen kuuluu KaSi-alueen viljelijäkoulutusten järjestäminen, sähköisen tukihaun tekninen neuvonta/yhteyshenkilönä toimiminen, Pohjoisen alueen tukimaksatukset ja molempien toimipisteiden tukihaun organisointi.

Pyhäjoen lomituspalveluiden järjestämisestä vastaa Kalajoen kaupunki.

Toiminta

Vuosi 2015 oli maaseutuhallinnolle erittäin haasteellinen, koska samaan aikaan toteutettiin monimutkaiset tuki- ja tietojärjestelmien uudistukset. Tukijärjestelmiin tehtiin koko EU-ajan suurimmat muutokset ja tämän vuoksi panostettiin alueellamme erityisen paljon viljelijöiden kouluttamiseen. Järjestettiin viisi omaa koulutustilaisuutta, sekä kolme muuta tilaisuutta yhteistyössä Pro-Agrian, ELY-keskuksen ja MTK:n kanssa. Kaikkiaan tilaisuuksiin osallistui yli 550 viljelijää ja aiemmista vuosista määrä kaksinkertaistui. Sähköisen tukihaun apupyynnöjä tuli yhteyshenkilölle myös poikkeuksellisen paljon, koska uudistuneissa sovelluksissa oli alkuvaiheessa paljon toimintahäiriöitä.

Maksatusvastuualueen (Pyhäjoki, Raahen ja Siikajoki) 525 tilan tukisumma oli hieman yli puolet koko KaSi-alueen tukisummasta eli n. 23 miljoonaa euroa.

EU-ja kansalliset tuet/korvaukset 2015 (osa arvioitu, koska tukilaskenta on kesken)

Pinta-alaperusteiset tuet:	Hakijoita	Tukisumma, euroa
Luonnonhaittakorvaus (lfa)	102	1.118.421
Perus-/viherryttämistuki	105	810.866
Maidon tuotantotuki + erityinen markkinatuki	22/22	419.057
Ympäristökorvaus	97	618.600
Lfa:n kotieläinkorotus	26	210.000
Satovahinkokorvaus	14	87.136
Yleinen hehtaarituki, pohjoinen hehtaarituki	104/35	58.500
Nuorten viljelijöiden tuki, EU/kansallinen	8/8	31.933
Petoeläinvahinkokorvaus	1	2.127
Peltokasvipalkkio	38	780
Hirvieläinvahinkokorvaus	1	200,28
		yht. 3.357.620
Eläinyksikköperusteiset tuet:	Hakijoita	Tukisumma, euroa
Pohjoinen kotieläintuki	19	77.594
Eläinten hyvinvointikorvaus	13	135.000
Sika- ja siipikarjatalouden pohjoinen tuki	2	114.540
EU-nautapalkkio	8	40.621
Sikatalouden kriisituki	2	22.000
		yht. 389.755

Talous

003111 Elinkeinotoimi	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	98 600		98 600	97 042	1 558
TOIMINTAKULUT	-214 170		-214 170	-238 955	24 785
TOIMINTAKATE	-115 570	0	-115 570	-141 913	26 343
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-56 250		-56 250	-57 451	1 201
LASKENNALLISET ERÄT	-2 880		-2 880		-2 880
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-174 700	0	-174 700	-199 364	24 664

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	848 297
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-57 451
Arvo 31.12.	790 846

003112 Pyhäjoelta virtaa	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				37 513	-37 513
TOIMINTAKULUT				-55 783	55 783
TOIMINTAKATE	0	0		-18 270	18 270
LASKENNALLISET ERÄT				-3 654	3 654
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		-21 925	21 925

003121 Projektit	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	58 000		58 000	11 947	46 053
TOIMINTAKULUT	-82 980		-82 980	-17 071	-65 909
TOIMINTAKATE	-24 980	0	-24 980	-5 124	-19 856
LASKENNALLISET ERÄT	-2 590		-2 590		-2 590
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-27 570	0	-27 570	-5 124	-22 446

003122 Hanhikivi yhteyshanke	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				21 170	-21 170
TOIMINTAKULUT				-38 841	38 841
TOIMINTAKATE	0	0		-17 670	17 670
LASKENNALLISET ERÄT				-2 344	2 344
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		-20 015	20 015

003131 Matkailun edistäminen	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 000		3 000	2 353	647
TOIMINTAKULUT	-9 230		-9 230	-8 127	-1 103
TOIMINTAKATE	-6 230	0	-6 230	-5 774	-456
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-19 900		-19 900	-3 886	-16 014
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-26 130	0	-26 130	-9 660	-16 470

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	3 886
Lisäykset	157 823
Vähennykset	
Poistot	-3 886
Arvo 31.12.	157 823

004111 Maaseututoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	14 440		14 440	13 551	889
TOIMINTAKULUT	-68 160		-68 160	-84 960	16 800
TOIMINTAKATE	-53 720	0	-53 720	-71 409	17 689
LASKENNALLISET ERÄT	-3 360		-3 360	-1 053	-2 307
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-57 080	0	-57 080	-72 462	15 382

**ELINKEINOPOLITIikka	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	174 040		174 040	183 577	-9 537
TOIMINTAKULUT	-374 540		-374 540	-443 737	69 197
TOIMINTAKATE	-200 500	0	-200 500	-260 160	59 660
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-76 150		-76 150	-61 337	-14 813
LASKENNALLISET ERÄT	-8 830		-8 830	-7 052	-1 778
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-285 480	0	-285 480	-328 549	43 069

****KAAVOITUS- JA TONTTIPOLITIikka**

Toiminta Kaavoituksessa toteutetaan kunnanvaltuuston hyväksymää Maankäytön toteuttamisohjelmassa vuosille 2011-2025 olevaa Kasvuvoima –kehityskuvaa.

Kunta on solminut v. 2011 puitesopimuksen runkokaavoittajasta Pöyry Oy:n kanssa. Sopimus ulottui vuoteen 2015. Kunnanhallitus on marraskuussa 2014 päättänyt jatkaa sopimusta Ramboll Finland Oy:n kanssa yhdellä optiovuodella 31.5.2016 saakka.

Talous

008321 Kaavoitus	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				1 180	-1 180
TOIMINTAKULUT	-130 000		-130 000	-110 745	-19 255
TOIMINTAKATE	-130 000	0	-130 000	-109 564	-20 436
LASKENNALLISET ERÄT				-2 348	2 348
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-130 000	0	-130 000	-111 912	-18 088

008324 Infran rakentaminen	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT				-120	120
TOIMINTAKATE	0	0		-120	120
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		-120	120

008325 Kiinteistöjen muodostus	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 000		3 000	250	2 750
TOIMINTAKULUT	-17 000		-17 000	-7 606	-9 394
TOIMINTAKATE	-14 000	0	-14 000	-7 356	-6 644
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 000	0	-14 000	-7 356	-6 644

**KAAVOITUS- JA TONTTIPOLITIIKKA					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 000		3 000	1 430	1 570
TOIMINTAKULUT	-147 000		-147 000	-118 471	-28 529
TOIMINTAKATE	-144 000	0	-144 000	-117 040	-26 960
LASKENNALLISET ERÄT				-2 348	2 348
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-144 000	0	-144 000	-119 388	-24 612

****SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT**

Toiminta Sosiaalitoimen tehtävien siirto Raheen seudun hyvinvointikuntayhtymälle varhaiskasvatusta lukuun ottamatta on toteutettu vuoden 2011 alusta.

Tarkemmin sosiaali- ja terveyspalvelut esitetään Raheen seudun hyvinvointikuntayhtymän tilinpäätöksessä vuodelta 2015, joka käsitellään erillisenä asiakokonaisuutena.

Talous

**SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-10 040 000		-10 040 000	-10 124 324	84 324
TOIMINTAKATE	-10 040 000	0	-10 040 000	-10 124 324	84 324
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-10 040 000	0	-10 040 000	-10 124 324	84 324

****YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO**

Talous Ympäristöterveydenhuollon palvelut tuotettiin alueellisesti ns. isäntäkuntamallin mukaisesti. Isäntäkuntana toimii Kalajoen kaupunki.

**YMPÄRISTÖTERVEYDENHUOLTO					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-69 510		-69 510	-71 683	2 173
TOIMINTAKATE	-69 510	0	-69 510	-71 683	2 173
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-69 510	0	-69 510	-71 683	2 173

****MUUT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT**

Toiminta Muihin sosiaali- ja terveyspalveluihin on kirjattu mm vastuu siirtyneistä palvelusuhteista aiheutuneista eläkemenoperusteisista KuEL maksuista ja ns. "Haitkararahasta" aiheutuneet kustannukset.

Talous

**MUUT SOSIAALI- JA TERVEYSPALVELUT					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	12 360		12 360		12 360
TOIMINTAKULUT	-283 140		-283 140	-242 075	-41 065
TOIMINTAKATE	-270 780	0	-270 780	-242 075	-28 705
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-270 780	0	-270 780	-242 075	-28 705

SIVISTYSOSASTO

SIVISTYSLAUTAKUNTA

Toiminta Sivistyslautakunta on johtanut kunnan koulutointia ja vastannut kuntalaisten koulutuspalvelujen järjestämiseen liittyvistä tehtävistä varhaiskasvatuksen esiopetuksen, perusopetuksen, toisen asteen koulutuksen, vapaan sivistystyön ja taiteen perusopetuksen osalta tavalla, joissa on pyritty laadukkuuteen mutta samalla kustannustehokkuuteen.

Raahen kaupungin kanssa on jatkettu sopimukseen perustuvaa yhteistyötä, jonka nojalla piehinkiläisiä alakouluikäisiä lapsia käy koulua Parhalahden koululla.

Seutukunnallinen lukioyhteistyö on jatkunut.

Perusopetuksen ja lukiokoulutuksen osalta voidaan todeta, että asetetut toiminnalliset tavoitteet on pääosin saavutettu.

Vapaan sivistystyön palvelut on järjestetty entiseen tapaan hankkimalla ne Raahen opistolta. Taiteen perusopetuksen palvelut on niin ikään järjestetty entiseen tapaan hankkimalla palvelut Ylivieskan seudun musiikkiopistolta.

Yleinen tavoite

Sivistysosaston taloudellisena tavoitteena on, että palvelut tuotetaan siten, että todelliset palvelutuotannosta aiheutuvat bruttomenot eivät ylitä oleellisesti valtionosuusjärjestelmän laskennallisia kuntakohtaisia menoja (laskennalliset menot kuvaavat Suomen kuntien keskimääräisiä kustannuksia ao. tehtävien hoitamisessa). Tavoite koskee suunnittelukautta.

Tavoitteen toteutuminen

Ainoa tuloalue, jossa yllä mainitulla tavalla laskennalliset kustannukset on suoraan liitetty toimintaan ja siitä aiheutuviin kustannuksiin, on lukiokoulutus. Laskennallinen valtionosuus (yksikköhinta) vuonna 2015 oli 8.543,07 €, kustannukset per oppilas 11.370 €. Tavoite ei ole toteutunut.

Palvelualueen keskeisten tavoitteiden toteutuminen

**SIVISTYSTOIMI/HALLINTO

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteuma
Vaikuttavuus			
Asiakastyytyväisyys	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Toteuma 8,3 Tavoite toteutunut
Avoimuus, julkisuus	Todentaminen	Pöytäkirjat julkaitaan verkossa	Tavoite toteutunut
Resurssien hallinta			
Kustannusten hallinta	Hallinnon kustannukset/ oppilas	< 180 €	Toteuma 235 € Tavoite ei toteutunut

Talous

**SIVISTYSTOIMI/HALLINTO	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-122 590		-122 590	-110 497	-12 093
TOIMINTAKATE	-122 590	0	-122 590	-110 497	-12 093
LASKENNALLISET ERÄT	-4 660		-4 660	691	-5 351
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-127 250	0	-127 250	-109 806	-17 444

**VARHAISKASVATUS

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteuma
Taloudelliset tavoitteet/resurssien hallinta			
Toiminnan taloudellinen järjestäminen	Kustannukset/ todellinen hoitopäivä	Eivät kasva yleistä kustannuskehitystä nopeammin	Kasvu 7,9 % Tavoite ei toteutunut
Vaikuttavuus			
Päivähoitopalvelujen laatu	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Toteuma 9,0 Tavoite toteutunut
Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen toimintatapa	Arviointikysely	> 90 % vastaajista samaa mieltä	Ei selvitetty
Prosessit ja rakenteet			
Kasvukumppanuus toimivuus	Arviointikysely	Koetaan olevan hyvällä tasolla	Toteutuma 9,1 Tavoite toteutunut

		(kouluarvosana > 8)	
Yhteistyön lisääminen eri päivähoitomuotojen välillä	Yhteiset tapahtumat	Lisääntyvät edellisvuodesta	Tavoite toteutunut
Osaaminen			
Henkilöstön osaamisen tukeminen	Kehityskeskustelut	Systemaattisesti käytössä	Tavoite toteutunut
	Koulutuspäivät	Väh. 1/htv	Tavoite toteutunut

Talous

006211 Kivitasku	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	59 720		59 720	32 312	27 408
TOIMINTAKULUT	-318 290	-10 000	-328 290	-300 484	-27 806
TOIMINTAKATE	-258 570	-10 000	-268 570	-268 172	-398
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 730		-11 730	-10 615	-1 115
LASKENNALLISET ERÄT	-8 440		-8 440	-8 895	455
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-278 740	-10 000	-288 740	-287 682	-1 058

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	300 686
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-10 615
Arvo 31.12.	290 071

006221 Perhepäivähoito	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	30 000		30 000	31 408	-1 408
TOIMINTAKULUT	-267 570		-267 570	-225 705	-41 865
TOIMINTAKATE	-237 570	0	-237 570	-194 297	-43 273
LASKENNALLISET ERÄT	-30 960		-30 960	-18 836	-12 124
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-268 530	0	-268 530	-213 133	-55 397

006222 Ikkala/Parhalahti	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutos-ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	25 000		25 000	17 088	7 912
TOIMINTAKULUT	-115 470		-115 470	-118 673	3 203
TOIMINTAKATE	-90 470	0	-90 470	-101 586	11 116
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 960		-7 960	-807	-7 153
LASKENNALLISET ERÄT				-2 538	2 538
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-98 430	0	-98 430	-104 930	6 500

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	42 320
Lisäykset	215 148
Vähennykset	-39 962
Poistot	-807
Arvo 31.12.	216 698

006224 Kurrela	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	25 000		25 000	34 375	-9 375
TOIMINTAKULUT	-174 040		-174 040	-247 852	73 812
TOIMINTAKATE	-149 040	0	-149 040	-213 477	64 437
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 890		-2 890	-2 892	2
LASKENNALLISET ERÄT				-3 747	3 747
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-151 930	0	-151 930	-220 116	68 186

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	127 484
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-2 892
Arvo 31.12.	124 592

006225 Vekkula/Yppäri	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	18 000		18 000	18 292	-292
TOIMINTAKULUT	-116 260		-116 260	-138 060	21 800
TOIMINTAKATE	-98 260	0	-98 260	-119 769	21 509
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 650		-2 650	-69 127	66 477
LASKENNALLISET ERÄT				-1 992	1 992
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-100 910	0	-100 910	-190 887	89 977

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	69 127
Lisäykset	
Vähennykset	-67 938
Poistot	-1 190
Arvo 31.12.	0

006227 Kanttorila	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	20 000		20 000	15 199	4 801
TOIMINTAKULUT	-118 110		-118 110	-105 771	-12 339
TOIMINTAKATE	-98 110	0	-98 110	-90 572	-7 538
LASKENNALLISET ERÄT				-1 262	1 262
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-98 110	0	-98 110	-91 834	-6 276

006228 Yliiisilä	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				15 096	-15 096
TOIMINTAKULUT				-78 159	78 159
TOIMINTAKATE	0	0		-63 063	63 063
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-4 581	4 581
LASKENNALLISET ERÄT				-761	761
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	0	0		-68 405	68 405

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.

Lisäykset

91 238

Vähennykset

Poistot

-4 581

Arvo 31.12.

86 657

006231 Leikkitoiminta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-15 240		-15 240	-18 400	3 160
TOIMINTAKATE	-15 240	0	-15 240	-18 400	3 160
LASKENNALLISET ERÄT				-380	380
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-15 240	0	-15 240	-18 781	3 541

006241 Lasten kotihoidontuki	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-220 000		-220 000	-177 747	-42 253
TOIMINTAKATE	-220 000	0	-220 000	-177 747	-42 253
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-220 000	0	-220 000	-177 747	-42 253

**VARHAISKASVATUS	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	177 720		177 720	163 769	13 951
TOIMINTAKULUT	-1 344 980	-10 000	-1 354 980	-1 410 852	55 872
TOIMINTAKATE	-1 167 260	-10 000	-1 177 260	-1 247 082	69 822
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-25 230		-25 230	-88 022	62 792
LASKENNALLISET ERÄT	-39 400		-39 400	-38 410	-990
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 231 890	-10 000	-1 241 890	-1 373 514	131 624

****PERUSOPETUS**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus			
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Toteuma 8,2 Tavoite toteutunut
Resurssien hallinta			
Kustannusten hallinta	Kustannukset/ oppilas	Eivät kasva yleistä kustannuskehitystä nopeammin	Kasvu 0,41 %, elinkustannusindeksin muutos negatiivinen Tavoite ei toteutunut
Prosessit ja rakenteet			
Kodin ja koulun yhteistyön toimivuus	Arviointikysely	Koetaan vähintään hyväksi (kouluarvosana vähintään 8)	Toteuma 8,4 Tavoite toteutunut
Osaaminen			
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	> 90 %	Tavoite toteutunut
	Opettajien täydennyskoulutus	Väh. 1 pv/opettaja/ v	Tavoite ei toteudu kaikkien koulujen eikä kaikkien opettajien osalta (kunnan kustantama koulutus työajalla), mutta opettajat kouluttautuvat paljon omaehtoisesti, mikä tukee ammattitaidon ylläpitotavoitetta

Talous

007122 Saaren koulu	Alkuper. talousarvio	Talousarvio-muutokset	Ta muutosten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	177 720		177 720	163 769	13 951
TOIMINTAKULUT	-1 344 980	-10 000	-1 354 980	-1 410 852	55 872
TOIMINTAKATE	-1 167 260	-10 000	-1 177 260	-1 247 082	69 822
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-25 230		-25 230	-88 022	62 792
LASKENNALLISET ERÄT	-39 400		-39 400	-38 410	-990
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 231 890	-10 000	-1 241 890	-1 373 514	131 624

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	1 724 186
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-49 173
Arvo 31.12.	1 675 013

007123 Parhalahden koulu	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	66 000		66 000	117 511	-51 511
TOIMINTAKULUT	-309 670		-309 670	-344 140	34 470
TOIMINTAKATE	-243 670	0	-243 670	-226 629	-17 041
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 670		-9 670	-9 670	0
LASKENNALLISET ERÄT				-2 884	2 884
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-253 340	0	-253 340	-239 184	-14 156

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	250 747
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-9 670
Arvo 31.12.	241 077

007124 Pirttikosken koulu	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 000		1 000	21 750	-20 750
TOIMINTAKULUT	-304 770		-304 770	-307 697	2 927
TOIMINTAKATE	-303 770	0	-303 770	-285 947	-17 823
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-7 670		-7 670	-7 455	-215
LASKENNALLISET ERÄT				-1 679	1 679
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-311 440	0	-311 440	-295 081	-16 359

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	231 269
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-7 455
Arvo 31.12.	223 813

007125 Yppärin koulu	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	2 900		2 900	5 037	-2 137
TOIMINTAKULUT	-444 340	-10 000	-454 340	-489 895	35 555
TOIMINTAKATE	-441 440	-10 000	-451 440	-484 858	33 418
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-192 640		-192 640	-165 085	-27 555
LASKENNALLISET ERÄT				-4 623	4 623
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-634 080	-10 000	-644 080	-654 566	10 486
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	171 919				
Lisäykset	804 255				
Vähennykset	-131 626				
Poistot	-33 459				
Arvo 31.12.	811 089				
007127 Koulujen yhteiset	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	16 700		16 700	29 883	-13 183
TOIMINTAKULUT	-488 210		-488 210	-460 619	-27 591
TOIMINTAKATE	-471 510	0	-471 510	-430 736	-40 774
LASKENNALLISET ERÄT	-107 120		-107 120	-81 624	-25 496
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-578 630	0	-578 630	-512 360	-66 270
007128 Esiopetus	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTAKULUT	-193 470		-193 470	-169 166	-24 304
TOIMINTAKATE	-193 470	0	-193 470	-169 166	-24 304
LASKENNALLISET ERÄT				-1 771	1 771
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-193 470	0	-193 470	-170 937	-22 533
**PERUSOPETUS					
	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	105 100		105 100	198 893	-93 793
TOIMINTAKULUT	-3 936 920	-50 000	-3 986 920	-4 042 148	55 228
TOIMINTAKATE	-3 831 820	-50 000	-3 881 820	-3 843 255	-38 565
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-256 890		-256 890	-231 384	-25 506
LASKENNALLISET ERÄT	105 100		105 100	198 893	-93 793
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-3 936 920	-50 000	-3 986 920	-4 042 148	55 228

****LUKIOKOULUTUS**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus			
Laadukas opetus	Arviointikysely	Vähintään hyvällä tasolla (kouluarvosanalla > 8)	Toteuma 8,7 Tavoite toteutunut
Resurssien hallinta			
Kustannusten hallinta	Kustannukset/oppilas	Eivät kasva yleistä kustannuskehitystä nopeammin	Muutos -13,4 % Tavoite toteutunut
Prosessit ja rakenteet			
Yrittäjyystoimintamallin toimivuus ja kehittyminen	Arviointikysely	Mallin koetaan olevan toimiva ja kehittyvä (kouluarvosana vähintään 8)	Toteuma 8,9 Tavoite toteutunut
Osaaminen			
Henkilöstön ammattitaito	Pätevien opettajien osuus	> 90 %	Tavoite toteutunut
	Opettajien täydennyskoulutus	Väh. 1 pv/opettaja/ v	Tavoite toteutunut

Talous

**LUKIOKOULUTUS	Alku- per. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	43 000		43 000	71 423	-28 423
TOIMINTAKULUT	-727 570	-16 000	-743 570	-799 216	55 646
TOIMINTAKATE	-684 570	-16 000	-700 570	-727 793	27 223
POISTOT JA ARVONALENTUM	-18 610		-18 610	-17 785	-825
LASKENNALLISET ERÄT	-19 060		-19 060	-17 343	-1 717
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-722 240	-16 000	-738 240	-762 921	24 681

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	607 163
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	17 785
Arvo 31.12.	589 378

****VAPAA SIVISTYSTYÖ**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus, resurs-sien hallinta	Toimintatilastot	Osallistuminen ja resursointi edellisen vuoden tasolla	Tavoite toteutunut

Talous

**VAPAA SIVISTYSTYÖ	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-34 850		-34 850	-37 250	2 400
TOIMINTAKATE	-34 850	0	-34 850	-37 250	2 400
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-34 850	0	-34 850	-37 250	2 400

****TAITEEN PERUSOPETUS**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus, resurs-sien hallinta	Toimintatilastot	Osallistuminen ja resursointi edellisen vuoden tasolla	Tavoite toteutunut

Talous

**TAITEEN PERUSOPETUS	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-44 000		-44 000	-41 757	-2 243
TOIMINTAKATE	-44 000	0	-44 000	-41 757	-2 243
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-44 000	0	-44 000	-41 757	-2 243

****KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI**

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Kirjasto: Opiskelijoi-den ja kuntalaisten elinikäisen oppimisen ja virkistymisen tuke-minen	Lainamäärät, pa-laute, auki-oloajat	Hankitaan edelleen asianmukaista, opiskelijoita palve-levaa materiaalia ja monipuolisesti kaunokirjallisuutta. Kunnallinen taide-lainaamo jatkaa toimintaansa. Jatketaan syksyllä 2014 alkanutta se-nioreitten tietoko-nekoulutusta. Sunnuntai-aukioloa harkitaan.	Hankinnat: v.2015 1828 kpl (v. 2014 1938 kpl) Lainamäärät laski-vat n. 10.000 lainal-la eli n. 17 %. N. 3.000 lainaa selittyy Yppärin kirjaston sulkemisella, n 1.000 Pirttikosken koulun ohi lainaamista, n.1.000 lainaa pää-kirjaston loppuvuo-den kiinnioloasta

		Lainaus/asukas: 18,5 lainausta.	
Kirjasto: Kuntalaisten olohuone, asiakkaitten viihtyvyys. Kestävän kehityksen toteuttaminen	Käynnit kirjastossa, kävijälaskenta, asiakaskysely Lainaaminen ja verkkokäynnit toteuttavat kestävä kehitystä	Fyysiset käynnit/asukasluku: 9,00 (kävijöitä vuonna 2013 28933) Kirjasto jatkaa kierrätystä ja pyrkii esimerkillään kestäväan kehitykseen. Eri verkkopalvelujen tiedotusta tehostetaan. OUTI-kirjastoverkkoon liittymisen myötä e-aineistojen saatavuus paranee huomattavasti.	Kävijöitä n. 2% vähemmän (vrt. kunnan väkiluvun muutos n. -2%). Edelleen n. 100 kävijää / aukiolopäivä Verkkopalvelujen tiedotus ei onnistunut toivotusti.
Kirjasto: Yhteistyö sidosryhmien kanssa	Vierailujen ja yhteisten tapahtumien määrä	Jatketaan syksyllä 2012 alkanutta Kirjastopolku -yhteistyötä koulujen kanssa. Tehdään entiseen tapaan vierailuja myös päiväkoteihin ja seurakunnan tapahtumiin.	Tavoitetaso saavutettu
Kulttuuri: Yhteiset hankkeet, yhteistyö	Tapahtumat	Konsertti joka koulun"-hanke Matalan kynnyksen-periaate: kulttuuri kuuluu kaikille kuntalaisille, kulttuuria lähipalveluina. Tapahtumia ja teemaviikkoja eri asiakasryhmät huomioiden.	Toteutunut
Kirjasto: Suuntautuminen ulospäin	Yleisötapahtumien määrä, asiakaskysely	Tapahtumien järjestämistä lisätään. Kuukausittaiset satutunnit jatkuvat kesäaikaa lukuun ottamatta. Jatketaan lukupiiritoimintaa, neulontapiiriä ja satunnaisia lasten askarteluhetkiä. Etsitään uusia yhteistyökumppaneita.	Yleisötapahtumissa kävijöitä noin 100 % enemmän edellisvuoteen verrattuna (n. 2.000 henkeä).

		ta tapahtumien järjestämiseen.	
Kulttuuri: Näyttelyt	Määrä	13 näyttelyä/vuosi kirjastossa	Tavoite saavutettu
Kirjasto: Tiedotuksen taso	Esim. kävijämäärät tilaisuuksissa, asiakaskysely	Tiedotus tapahtuu pääasiassa Kuulumiset-lehdessä ja verkossa kirjaston ja kunnan sivuilla ja Facebookissa. Jatketaan yhteistyötä Raahen Seutulohden ja Pookiradion kanssa.	Facebook-tiedotuksella saavutettu yhä laajemmasti asiakkaita ja saatu herätettyä keskustelua. Muu tiedotus onnistunut suunnitellusti.
Kulttuuri: Myönteistä näkyvyyttä koko kuntaan	Säännöllinen ja laaja tiedottaminen.		Toteutui
Osaaminen			
Kirjasto: Henkilöstön osaaminen	Koulutuspäivät (mm. Ely-keskuksen ja Oulun maakuntakirjaston järjestämät)	Pyritään OKM:n suosittelemaan 6 henkilötyöpäivää/henkilötyövuodet	Toteutunut 7 henkilötyöpäivää / henkilötyövuotta
Kirjasto: OUTI-yhteistyö		OUTI-kirjastokimppa hankkii yhdessä uuden kirjastojärjestelmän ja tukee myös muissa tilanteissa	Järjestelmänvaihto onnistui suunnitellusti.
Resurssointi			
Kirjasto ja kulttuuri: Perustehtävässä ei muutosta	Toimintasuunnitelma, toimintakertomus, strategia	Pysytään kunnanhallituksen antamassa raamissa	Talousarvio ylittyi hieman, mikä johtui uuden kirjastojärjestelmän aiheuttamasta työstä ja kustannuksista
Kirjasto: OUTI-kirjastokimppaan liittyminen		Alkuvaiheen investoinnit tuovat huomattavia säästöjä myöhemmin yhteisen kirjastojärjestelmän ja muiden yhteisten palvelujen kautta	Realisoituvat v. 2016 alkaen
Kulttuuri: Kulttuurista puhtia arkiseen elämään	Tapahtumien määrä	Taloudelliset tavoitteet saavutetaan laajalla yhteistyö-	Toteutui

		verkostolla. Pienellä budjetilla pystytään toteuttamaan vuoden mittaan paljon tapahtumia.	
Kulttuuri: Museotalueen kunto ja käyttö	Museoalueen rakennusten kunto	Museoalueella tehdään jatkuvaa, vuosittaista kunnossapitoa	Tavoite ei toteutunut
Kulttuuri	Kävijämäärät	Annala avoinna 6 viikkoa + ryhmävierailut. Koulujen ja museon välisen yhteistyön lisääminen.	Tavoite ei toteutunut

Talous

007211 Kirjastot	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	12 360		12 360	20 691	-8 331
TOIMINTAKULUT	-260 840		-260 840	-277 157	16 317
TOIMINTAKATE	-248 480	0	-248 480	-256 466	7 986
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-9 470		-9 470	-10 297	827
LASKENNALLISET ERÄT	-18 380		-18 380	-13 542	-4 838
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-276 330	0	-276 330	-280 306	3 976
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	168 875				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-10 297				
Arvo 31.12.	158 578				
007231 Museo					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-14 290		-14 290	-27 218	12 928
TOIMINTAKATE	-14 290	0	-14 290	-27 218	12 928
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-660		-660		-660
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-14 950	0	-14 950	-27 218	12 268

007241 Kulttuuritoiminta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	3 000		3 000	1 655	1 345
TOIMINTAKULUT	-48 640		-48 640	-46 690	-1 950
TOIMINTAKATE	-45 640	0	-45 640	-45 035	-605
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-1 120		-1 120	-1 117	-3
LASKENNALLISET ERÄT	-3 750		-3 750	-3 534	-216
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-50 510	0	-50 510	-49 686	-824

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.

Lisäykset

27 914

Vähennykset

Poistot

-1 117

Arvo 31.12.

26 797

**KIRJASTO- JA KULTTUURITOIMI					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	15 360		15 360	22 346	-6 986
TOIMINTAKULUT	-323 770		-323 770	-351 065	27 295
TOIMINTAKATE	-308 410	0	-308 410	-328 720	20 310
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-11 250		-11 250	-11 414	164
LASKENNALLISET ERÄT	-22 130		-22 130	-17 077	-5 053
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-341 790	0	-341 790	-357 210	15 420

**VAPAA-AIKATOIMI

Tavoitteen määrittely	Mittari	Tavoite	Toteutuma
Vaikuttavuus	Toimintatilastot	Määrällisesti vähintään edellisen vuoden tasolla.	Tavoite toteutunut
		Nuorisotilatoiminta vähintään edellisen vuoden tasolla.	Tavoite toteutunut
		Toimintaan osallistuvien lukumäärä vähintään edellisen vuoden tasolla.	Tavoite toteutunut
	Asiakastyytyväisyys (asiakaskysely)	Väh. tyydyttävällä tasolla (arvosana > 8)	Tieto ei saatavilla
Resurssien hallinta	Monitoimitalon käyttöaste	Pysyy vähintään nykytasolla	Tavoite toteutunut
	Käyttökate	Ei kasva kustannustason kasvua enempää edellisvuodesta	Tavoite toteutunut

Talous

007311 Liikuntatoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	15 360		15 360	6 398	8 962
TOIMINTAKULUT	-274 500		-274 500	-248 272	-26 228
TOIMINTAKATE	-259 140	0	-259 140	-241 874	-17 266
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-530		-530	-534	4
LASKENNALLISET ERÄT	-2 680		-2 680	-3 146	466
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-262 350	0	-262 350	-245 554	-16 796
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	2 337				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-534				
Arvo 31.12.	1 803				

007321 Nuorisotoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				9 558	-9 558
TOIMINTAKULUT	-38 350		-38 350	-53 532	15 182
TOIMINTAKATE	-38 350	0	-38 350	-43 974	5 624
LASKENNALLISET ERÄT	-2 260		-2 260	-2 771	511
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-40 610	0	-40 610	-46 745	6 135

**VAPAA-AIKATOIMI	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	15 360		15 360	15 956	-596
TOIMINTAKULUT	-312 850		-312 850	-301 804	-11 046
TOIMINTAKATE	-297 490	0	-297 490	-285 848	-11 642
POISTOT JA ARVONALENTUM	-530		-530	-534	4
LASKENNALLISET ERÄT	-4 940		-4 940	-5 918	978
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-302 960	0	-302 960	-292 300	-10 660

TEKNINEN OSASTO

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Toiminta Tekninen lautakunta on kehittänyt Pyhäjoen kuntaa lautakunnalle annettujen pienentyneiden kokonaisresurssien puitteissa päättäjien strategisten linjausten ja painopistealueiden mukaisesti hyväksi ja turvalliseksi paikaksi asua, liikkua ja toimia.

Koko ajan vähenneiden resurssien tilanteessa lautakunta on onnistunut vähintäänkin tyydyttävästi sekä toiminnallisesti, että taloudellisesti koko teknistä sektoria tarkastellen.

Teknisen toimen vakinaiset henkilöresurssit olivat yhteensä 8,16 henkilöä. Henkilökunta muodostuu: tekninen johtaja, kanslisti 0,16 hlöä hallinnossa/kiinteistöillä, kiinteistöpäällikkö, 0,5 insinööriä ja 4,5 kiinteistönhoitajaa + (sisältää päivystyksen) + lämpölaitoksella 0,5 kiinteistönhoitaja sekä 0,5 lämpölaitosjohtaja. Lisäksi osasto on työllistänyt viidestä seitsemään henkilöä läpi vuoden sekä kesäaikana koululaisia.

Vuonna 2015 tehtiin kunnan omana työnä kaikki kiinteistöjen huolto- ja kunnossapitotyöt, palvelukeskus Jokikartanon ja sivistystoimen kiinteistöjen kunnossapitoon liittyviä isompia vuosikorjauksia sekä vuokratalojen asuntojen ylläpitokunnostuksia.

****TEKNINEN TOIMI**

Toiminta **Asuntojen vuokraus:** Asuntotoimea on hoitanut 0,6 kanslisti.

Pyhäjoen kunnan teknisen toimen hallinnassa on 41 kiinteistöä, osa on asuinkiinteistöjä, joissa on yhteensä 67 asuntoa (lisäksi palvelukeskus Jokikartanon kaikki kiinteistöt). Vuokra-asuntojen tarve on pystytty turvaamaan Koy Hourunkosken toimesta (96 asuntoa), joka on 100 % kunnan omistama.

Kunnan suoraan omistamien, vanhojen rivitalojen elinkaarta pidetään yllä mahdollisimman pitkään pienin korjauksin, koska jo vuonna 2003 tehdyt kuntoarviot/kuntotutkimukset osoittivat, ettei vanhoihin rivitaloihin ole järkevää, eikä taloudellisesti kannattavaa tehdä raskaita peruskorjauksia, vaan käyttää elinkaari loppuun ja purkaa tai myydä kiinteistöt, kun ne ovat elinkaarikypsiä.

Vuoden 2015 lopussa Pyhäjoen kunnan asuinkiinteistöistä myytiin Yppärin Pörkätien (7 asunnon kiinteistö).

Vuonna 2015 asuntojen osalta tulot riittivät kattamaan ylläpidon menot + poistoja, (mutta lähes kaikkien kiinteistöjen tasearvo on kirjanpidossa kokonaan poistettu).

Vuokrausaste oli noin 98 % luokkaa vuonna 2015.

Tekninen hallinto: Hallinnon kuluihin kuuluvat teknisen johtajan ja 0,16 henkilön osuus kanslistin palkasta, teknisen toimiston ylläpitomenoja, atk-järjestelmien ylläpitoon liittyviä kustannuksia.

Hallinnon hoitamien tehtävien määrä on koko ajan kasvanut kunnan omien kaavoitushankkeiden + tuulivoimahankkeiden, kuntapoikkeamien sekä Hanhikivi 1 viranomastehtävien ja ydinvoimahankkeen lupamenetelyihin liittyvien valitusmenettelyjen johdosta.

Pyhäjoen kunnan alueella on myös ollut meneillään useita isoja strategisista hankkeista mm yhdessä Ely-keskuksen ja Liikenneviraston kanssa.

Hallinnon kustannusta ei ole jaettu sisäisillä vuokrilla tai vyörytyserillä muille hallintokunnille.

Liikenneväylät: Tavoitteena on ollut säilyttää kadut ja tiet resurssien linjalla tasolla tyydyttävässä tai kohtuullisessa kunnossa. Kunnan vastuulle kuuluvat vain kaavatiet asemakaava-alueella.

Talvikausi vuonna 2015 oli normivuodesta poiketen vähäluminen ja kireää pakkasta on ollut poikkeuksellisen lyhyen aikaa.

Katuvalaistuksen osalta säästölinja on jatkunut syksyn 2009 teknisen lautakunnan päätöksen mukaisena myös koko vuoden 2015 ajan.

Pyhäjoen kunnalla on asemakaavateitä noin 50 km ja kevyen liikenteen väyliä noin 5 km. Ollinmäen teollisuusalueen katuverkko ja Kielosaaren alueen uudet kaavakadut tulivat uutena mukaan kaavateiden kunnossapitoon vuonna 2015, vaikka budjettia ei pystytty kasvattamaan. Kaavateiden aurausten osalta ja julkisten rakennusten pihojen osalta käyttötalouden budjetti ylitettiin vuonna 2015 noin 37 000 euroa, (ylityksestä noin 18 000 euron kustannus on Ollinmäen uuden läjitysalueen perustamiskustannuksia) ja loppu ylitys aiheutuu kaavateiden kunnossapidosta.

Yksityisteiden hoito ei kuulu kunnalle. Kunta antaa avustusta yksityisteiden hoitoon. Yksityisteiden kesäkunnossapitoavustusten osalta otettiin käyttöön yksityistiehoitokuntia motivoivampi toimintamalli 50 / 50, jossa yksityistiehoitokunnat joutuvat hoitamaan / maksamaan kesäkunnostuksen itse ja kunta antaa toteutettua työtä / maksettua laskua vastaan avustusta 50 % (pysyvästi asutuille asuinkiinteistöille). Avustuksia yksityisteille maksettiin vuonna 2015 yhteensä 78 644 €.

Vuosi	Avustusten yksikköhinta alv 0%	euroa/v/km
2005	282	€/v/km
2006	288	€/v/km
2007	322	€/v/km
2008	347	€/v/km
2009	352	€/v/km
2010	591	€/v/km
2011	633	€/v/km
2012	827	€/v/km
2013	688	€/v/km
2014	500	€/v/km
2015	542	€/v/km

Kunnan avustamia yksityisteitä oli vuonna 2014 yhteensä 140 km ja vuonna 2015 yhteensä 145 km.

Jätehuolto: Lainsäädännöllä on jätehuolto säädetty kuntien tehtäväksi.

Vestia Oy on täysin alueensa kuntien omistama yhtiö, jossa Pyhäjoen kunta on osakkaana 3,6 % omistusosuudella.

Vestia Oy:n tehtävänä on järjestää jätehuolto mahdollisimman edullisesti alueensa kuntien asukkaille ja myös yrityksille. Yhtiö tuottaa palvelut omakustannushintaan perussopimuksen mukaisesti.

Kiinteistöt: Kiinteistönhoidon tavoitteena on estää kunnan omistamien kiinteistöjen teknisen arvon alentuminen. Tähän tavoitteeseen on pyritty jatkuvilla ja nopeilla kiinteistöjen huoltokorjauksilla. Kiinteistöjen kuntoa tarkkaillaan jatkuvasti ja esille tulevat ongelmat ratkaistaan nopeasti.

Teknisen toimen hallinnassa on sekä asuin-, teollisuus että julkisia rakennuksia käsittäviä kiinteistöjä (43 kpl / tilavuus 67 080 m³) + kunnan asuin-kiinteistöt + sosiaalitoimen kiinteistöt (Jokikartano ja Koivula + 2 osaketta, 20 800 m³).

Kiinteistöryhmä **8368 (muut kiinteistöt)** aiheutti tappiota noin 40 000 (ylläpitomenot + poistot), joka tappio siirretään kunnanhallitukselle sisäiseksi menoksi. Suurimat kustannukset aiheuttivat: vanha kunnanvirasto, Keskikylän kylätalo, Veteraanimaja, Yppärin vanha halli, Torimökki ja Ollinmäen väestösuoja).

Kiinteistöryhmä **8364 (sivistystoimen kiinteistöt)** ylittivät ylläpitomenojen osalta vuoden 2015 budjetin raamin noin 91 000 euroa. Ylitys syntyi: siivouspalvelut noin 21 000 euroa, rakennuksen ja alueiden kunnossapito noin 70 000 euroa. Sisäisen vuokran ylitys kohdistettiin sivistystoimen kiinteistöille sisäiseksi menoksi.

Kiinteistöryhmä **8366 (vapaa-aikatoimen kiinteistöt)** pysyi ylläpitomenojen osalta vuoden 2015 budjetin raamissa.

Kiinteistöryhmä **8367 (muut julkiset kiinteistöt)** ylläpitomenojen osalta kustannukset ylitettiin noin 92 000 euroa. Ylitys muodostui: noin 21 000 euroa kunnantalon ylittyneitä sisäisiä siivouspalveluja, kunnantalon pintaremonttia noin 20 000 euroa, kalusteita noin 31 000 euroa, kiinteistöjen pihojen hoito noin 22 000 euroa. Kiinteistöryhmään kuuluvat: kunnantalo, paloasema ja varikko. Tämän kiinteistöryhmän budjetin ylläpidon ylityksestä ei ole tehty sisäisten menojen jakamista eri hallintokunnille.

Kiinteistöryhmä **8365 (sosiaalitoimen kiinteistöt)** eli Jokikartanon kiinteistöjen tulot vähennettynä ylläpitomenoilla ylittivät budjetin raamin noin 23 000 euroa. Poistojen lisäämisen jälkeen tulos oli noin 77 000 euroa tappiollinen.

Kun tarkastellaan kunnan kaikkia kiinteistöjä, kuuluvat menokohtaan mm. kiinteistönhoitajien ja päivystäjien palkkamenot, kiinteistöjen ylläpitoon liittyvät hoitomenot, lämpö, vesi, sähkö sekä ylläpitoon liittyvä kunnossapito. Tulopuolella ovat vuokratuotot asunnoista ja Paloasemasta ja Jokikartanon vuokraamisesta saadut ulkoiset vuokratulot sekä sisäisten vuokralaisten maksamat ylläpitovuokrat. Ylläpitokustannukset on jaettu kunnan kaikilla kiinteistöillä 145 000 m³ (ei sisällä Annalan museon rakennuksia). Vuodesta 2013 alkaen kunnan kaikkien kiinteistöjen kustannukset kohdistuvat omille uusille kiinteistöryhmien kustannuspaikoille.

Vuosi	Ylläpito- kustannukset alv 0% / 145 000 m ³	euroa/ m ³
2003	6,46	euroa/m ³
2004	6,97	euroa/m ³
2005	7,15	euroa/m ³
2006	8,18	euroa/m ³
2007	7,95	euroa/m ³
2008	10,70	euroa/m ³
2009	10,26	euroa/m ³
2010	9,46	euroa/m ³
2011	11,40	euroa/m ³
2012	11,51	euroa/m ³
2013	11,46	euroa/m ³
2014	12,30	euroa/m ³
2015	12,56	euroa/m ³

Tuottoa (ulkoisten asiakkaiden maksamat vuokratulot) kiinteistöjen osalta €/ lämmitettävä m³. Loppu kiinteistöjen ylläpitokustannuksista katetaan eri hallintokunnilta laskutettavilla sisäisillä vuokrilla. Vuonna 2015 sisäisten vuokrien osuus on keskimäärin 7,56 €/ lämmitettävää m³ kohden (sisältää myös siivoukset).

Vuosi	Tuotot ulkoiset asiakkaat alv 0%	euroa/ m ³
2012	4,74	euroa/m ³
2013	4,62	euroa/m ³
2014	4,45	euroa/m ³
2015	5,00	euroa/m ³

Maa- ja metsätilat: Kunta omistaa metsämaata 31.12.2015 yhteensä 1450 ha. Metsien hoidossa on saatu osittain vanhentunutta metsänhoitosuunnitelmaa päivitettyä ja kartoitettua ajantasalle vuodesta 2012, mutta työ jatkuu tulevana vuosina.

Metsänhoitoyhdistys Pyhäjokilaakso ry:n kanssa on tehty yhteistyötä ja hoidettu taimikoita.

Vuonna 2015 kunta sai metsänmyyntituloja 140 759 euroa, joka alittaa vuoden 2015 budjetin n. 60 000 euroa. Vastaavasti taimikoiden hoitoon menopuolella syntyi kustannuksia 76 000 euroa.

Talonmiespalvelut: Kiinteistökokonaisuuksia, jotka kuuluvat päivystyksen piiriin on 57 kpl (+ 16 kpl Hourunkosken kiinteistöjä). Kunnan omistuksessa

olevien kaikkien kiinteistöjen tilavuus on noin 156 000 m³. Tämä luku sisältää myös kaikki sosiaali- ja sivistystoimen kiinteistöt sekä Annalan museoalueen ym.

Talous

008311 Tekninen toimi/Hallinto	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT				504	-504
TOIMINTAKULUT	-142 620		-142 620	-151 198	8 578
TOIMINTAKATE	-142 620	0	-142 620	-150 694	8 074
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 540		-3 540	-2 363	-1 177
LASKENNALLISET ERÄT	-18 490		-18 490	-10 073	-8 417
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-164 650	0	-164 650	-163 130	-1 520
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	2 363				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-2 363				
Arvo 31.12.	0				
008331 Liikenneväylät	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 500		1 500	5 753	-4 253
TOIMINTAKULUT	-242 800	-8 000	-250 800	-280 405	29 605
TOIMINTAKATE	-241 300	-8 000	-249 300	-274 651	25 351
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-44 030		-44 030	-63 205	19 175
LASKENNALLISET ERÄT				-3 809	3 809
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-285 330	-8 000	-293 330	-341 665	48 335
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	781 886				
Lisäykset	66 832				
Vähennykset					
Poistot	-63 205				
Arvo 31.12.	785 513				
008355 Löytöeläimet	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-2 000		-2 000	-1 800	-200
TOIMINTAKATE	-2 000	0	-2 000	-1 800	-200
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-2 000	0	-2 000	-1 800	-200

008362 Asunnot	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	278 460		278 460	344 944	-66 484
TOIMINTAKULUT	-270 970		-270 970	-301 278	30 308
TOIMINTAKATE	7 490	0	7 490	43 666	-36 176
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-58 980		-58 980	-47 650	-11 330
LASKENNALLISET ERÄT	-5 800		-5 800	-6 401	601
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-57 290	0	-57 290	-10 385	-46 906

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	759 086
Lisäykset	
Vähennykset	-66 745
Poistot	-47 650
Arvo 31.12.	641 692

008363 Teollisuuskiinteistöt	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	19 000		19 000	19 000	0
TOIMINTAKULUT	-13 870		-13 870	-16 582	2 712
TOIMINTAKATE	5 130	0	5 130	2 418	2 712
POISTOT JA ARVONALENTUMISET				-4 221	4 221
LASKENNALLISET ERÄT	-1 830		-1 830	-222	-1 608
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	3 300	0	3 300	-2 024	5 324

Käyttöomaisuus	
Arvo 1.1.	13 951
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-4 221
Arvo 31.12.	9 730

008364 Sivistystoimen kiinteistöt	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	680 030		680 030	753 577	-73 547
TOIMINTAKULUT	-662 640	-55 000	-717 640	-753 552	35 912
TOIMINTAKATE	17 390	-55 000	-37 610	25	-37 635
LASKENNALLISET ERÄT	-5 320		-5 320	-4 531	-789
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	12 070	-55 000	-42 930	-4 507	-38 423

008365 Sosiaalitoimen kiinteistöt	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	362 120		362 120	315 154	46 966
TOIMINTAKULUT	-306 490		-306 490	-330 442	23 952
TOIMINTAKATE	55 630	0	55 630	-15 288	70 918

POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-38 690		-38 690	-49 322	10 632
LASKENNALLISET ERÄT	-3 300		-3 300	-4 259	959
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	13 640	0	13 640	-68 869	82 509

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	962 734
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-49 322
Arvo 31.12.	913 412

008366 Vapaa-aikatoimen kiinteistöt

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	127 990		127 990	116 780	11 210
TOIMINTAKULUT	-128 460		-128 460	-127 898	-562
TOIMINTAKATE	-470	0	-470	-11 118	10 648
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-15 790		-15 790	-18 971	3 181
LASKENNALLISET ERÄT	-1 410		-1 410	-1 432	22
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-17 670	0	-17 670	-31 520	13 850

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	350 300
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-18 971
Arvo 31.12.	331 329

008367 Muut julkiset kiinteistöt

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	153 730		153 730	156 108	-2 378
TOIMINTAKULUT	-153 130		-153 130	-245 421	92 291
TOIMINTAKATE	600	0	600	-89 314	89 914
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-40 640		-40 640	-48 138	7 498
LASKENNALLISET ERÄT	-1 890		-1 890	-1 574	-316
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-41 930	0	-41 930	-139 025	97 095

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	657 793
Lisäykset	74 782
Vähennykset	
Poistot	-48 138
Arvo 31.12.	684 437

008368 Muut kiinteistöt	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	45 170		45 170	81 894	-36 724
TOIMINTAKULUT	-45 500		-45 500	-81 894	36 394
TOIMINTAKATE	-330	0	-330	0	-330
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 830		-4 830	-2 780	-2 050
LASKENNALLISET ERÄT				-639	639
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 160	0	-5 160	-3 419	-1 741
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	31 390				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	-2 780				
Arvo 31.12.	28 610				
008371 Maa- ja metsätilat	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	200 000	-65 000	135 000	158 772	-23 772
TOIMINTAKULUT	-85 370		-85 370	-74 769	-10 601
TOIMINTAKATE	114 630	-65 000	49 630	84 003	-34 373
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 270		-4 270		-4 270
LASKENNALLISET ERÄT	-1 050		-1 050	-1 342	292
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	109 310	-65 000	44 310	82 662	-38 352
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	1 334 398				
Lisäykset	2 200				
Vähennykset	-34 139				
Poistot					
Arvo 31.12.	1 302 459				
008391 Talonmiespalvelut	Alkuper.	Talousarvio-	Ta muutos-	Toteutuma	Poikkeama
	talousarvio	muutokset	ten jälkeen		
TOIMINTATUOTOT	22 000		22 000	17 407	4 593
TOIMINTAKULUT	-38 630		-38 630	-19 961	-18 669
TOIMINTAKATE	-16 630	0	-16 630	-2 554	-14 076
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-16 630	0	-16 630	-2 554	-14 076

**TEKNINEN TOIMI	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 890 000	-65 000	1 825 000	1 969 893	-144 893
TOIMINTAKULUT	-2 092 480	-63 000	-2 155 480	-2 385 198	229 718
TOIMINTAKATE	-202 480	-128 000	-330 480	-415 305	84 825
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-210 770		-210 770	-236 650	25 880
LASKENNALLISET ERÄT	-39 090		-39 090	-34 281	-4 809
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-452 340	-128 000	-580 340	-686 236	105 896

****RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT**

Toiminta **Ruokapalvelut** (kustannuspaikka **8411**) laskutti ulkoisia tuloja 399 265 euroa vuonna 2015, joka on 48 % tulosta. Loput tulot olivat sisäisiä ateriamaksuja, joita oli yhteensä 428 430 euroa ja jotka lähes täysin kohdistuvat sivistystoimen kustannuspaikoille sisäisiksi menoiksi.

Ruokapalvelun menot ylittyivät käyttötalouspuolella noin 46 000 euroa vuoden 2015 budjetin raamista.

Ruokapalveluiden tehtävänä on tuottaa maukasta, ravitsevaa ja turvallista ruokaa ammattitaidolla asiakaslähtöisesti ja taloudellisesti. Ruokapalvelun tulot ja menot pysyvät talousarviossa, vaikka Jokikartanon valmistuskeittiö toimii koko ajan kapasiteettinsa ylärajoilla.

Jokikartanon valmistuskeittiö tuotti aterioita Hyvinvointikuntayhtymälle vuonna 2015 koko päiväateriapaketteja 24 655 kpl (aterioita tuotettiin 2011 vuonna 21 000 kpl, 2012 vuonna 23 560 kpl, 2013 vuonna 24 007 kpl, 2014 vuonna 22 574 kpl). Kokopäiväateriapaketti sisältää aamupalan, lounaan, päiväkahvin, päivällisen ja iltapalan. Palvelutalojen asukkaille, päiväkeskus- ja päivätoimintaan osallistuville tuotettiin lounaita 3 224 kpl (vuonna 2012 lounaita tuotettiin 4 648 kpl ja vuonna 2013 lounaita tuotettiin 3 497 kpl, vuonna 2014 lounaita tuotettiin 3701 kpl). Kotihoidon tukipalveluihin annospakattuja lounaita tuotettiin 12 848 kpl (vuonna 2012 aterioita tuotettiin 8 789 kpl ja vuonna 2013 aterioita tuotettiin 10 144 kpl, vuonna 2014 aterioita tuotettiin 10 706 kpl, jotka kuljettiin asiakkaille koteihin). Lisäksi tuotettiin lounaita kunnan päiväkodille ja ryhmäperhepäiväkodeille, sekä kunnan ja kuntayhtymän työntekijöiden työpaikkaruokailuun Jokikartanossa. Päiväkotilounaita valmistettiin 20 853 kpl.

Saaren koulun valmistuskeittiö tuotti lounaita koulun ruokalassa ruokaileville ala- ja yläkoululaisille, lukiolaisille, henkilökunnalle sekä Parhalahden, Pirttikosken ja Yppärin kyläkoulujen jakelukeittiöille. Koululounaita valmistettiin noin 93 109 kpl kouluille, koulujen henkilökunnalle 11 794 kpl, välipaloja kouluille ja iltapäiväkerhoille tarjottiin 15 092 kpl.

Puhdistuspalvelut (kustannuspaikka **8412**) laskutti ulkoisia tuloja 116 943 euroa vuonna 2015, joka on 23,5 % tulosta. Loput tulot olivat sisäisiä siivouspalveluja, joita oli yhteensä 380 943 euroa, jotka kohdistuvat sisäiseksi

menoksi eri hallintokunnille. Puhdistuspalvelun menot ylittyivät käyttötalouspuolella noin 21 000 euroa vuoden 2015 budjetin raamista.

Puhdistuspalveluiden tehtävänä oli tuottaa puhdas, toimiva ja turvallinen ympäristö ammattitaidolla, asiakaslähtöisesti ja taloudellisesti. Puhdistuspalvelut huolehtii kunnan kiinteistöjen ylläpito- ja perussiivouksista kouluilla, monitoimitalolla, kirjastolla, paloasemalla, virastotalolla, varikolla, Jokikartanossa sekä kunnan vuokra-asuntojen yhteisissä tiloissa. Lisäksi Parhalahden, Pirttikosken ja Yppärin koulujen laitoshuoltajat hoitivat kouluruokailuun liittyvät tehtävät kouluillaan, virastotalon laitoshuoltaja hoiti kokouskahvitukset kunnantalolla.

Ruoka- ja puhdistuspalvelujen toiminta on pystynyt vastaamaan joustavasti ja muuntautumiskykyisesti kunnan erilaisiin äkillisiinkin tarpeisiin ja toimintaa kehitetään koko ajan vastaamaan uusia tarpeita.

Talous

008411 Ruokapalvelut	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	742 390		742 390	830 606	-88 216
TOIMINTAKULUT	-724 740		-724 740	-770 416	45 676
TOIMINTAKATE	17 650	0	17 650	60 189	-42 539
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 160		-3 160	-4 729	1 569
LASKENNALLISET ERÄT	-21 460		-21 460	-23 472	2 012
TOIMINTATUOTOT	-6 970	0	-6 970	31 989	-38 959

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	122 985
Lisäykset	9 410
Vähennykset	
Poistot	4 728
Arvo 31.12.	127 667

008412 Puhdistuspalvelut	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	444 500		444 500	497 886	-53 386
TOIMINTAKULUT	-421 440		-421 440	-444 023	22 583
TOIMINTAKATE	23 060	0	23 060	53 863	-30 803
LASKENNALLISET ERÄT	-17 950		-17 950	-21 715	3 765
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	5 110	0	5 110	32 148	-27 038

**RUOKA- JA PUHDISTUSPALVELUT					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	1 186 890		1 186 890	1 328 492	-141 602
TOIMINTAKULUT	-1 146 180		-1 146 180	-1 214 439	68 259
TOIMINTAKATE	40 710	0	40 710	114 053	-73 343
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-3 160		-3 160	-4 729	1 569
LASKENNALLISET ERÄT	-39 410		-39 410	-45 187	5 777
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-1 860	0	-1 860	64 137	-65 997

****RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI**

Toiminta

Rakennus- ja ympäristöasiat: Raahen rakennusvalvontayksikkö on hoitanut Pyhäjoen kunnan viranomaistehtävät rakennusvalvonnassa ja ympäristösihteerin osalta syyskuun alusta 2007 lähtien yhteistyösopimuksella.

Raahen rakennus- ja ympäristövalvonta on ottanut isot haasteet haltuunsa ja toiminut matalalla viranomaisprofiililla, mallikkaasti, vähintäänkin isojen hankkeiden osalta hankalassa ja haasteellisessa tilanteessa, samalla toiminta on ollut erittäin kustannustehokasta. Rakennus ja ympäristövalvonnan osalta vuonna 2015 tuotettu tulos on ylivoimaisesti teknisen lautakunnan kustannuspaikoista paras sekä tuotoltaan että suoritteiden määrältään.

Sekä ulkoisilta että sisäisiltä asiakkailta saatu palaute on ollut koko ajan positiivista.

Rakennusvalvonnan osalta (**kustannuspaikka 8111**) ulkoisia tuloja oli vuonna 2015 yhteensä noin 215 000 euroa, tulot ylittivät budjetin raamin noin 140 000 euroa. Menoja syntyi noin 78 000 euroa. Kustannuspaikan rakennusvalvonta tulos oli noin 134 000 euroa voittoa vuonna 2015.

Ympäristöasioiden osalta (**kustannuspaikka 8121**) ulkoisia tuloja oli vuonna 2015 yhteensä noin 113 000 euroa, tulot ylittivät budjetin raamin noin 87 000 euroa. Menoja syntyi noin 32 000 euroa. Kustannuspaikan ympäristöasiat tulos oli noin 81 000 euroa voittoa vuonna 2015.

Rakennustyyppi vuonna 2015	Rakennusluvut vuonna 2015	Yksikkö
Omakotitalot	17	kpl
Rivitalot	5	kpl
Loma-asunnot	4	kpl
Liike- ja toimistorakennukset	10	kpl
Teollisuusrakennukset	33	kpl
Varastorakennukset	5	kpl
Muut rakennukset	55	kpl
Maatalousrakennukset	1	
Rakennusluvut yhteensä v 2015	134	
Kerrosala	18 360	kam ²
Tilavuus	174 807	m ³
Ympäristöluvut	15	kpl
Maa-ainesluvut	10	kpl

Palo- ja pelastustoimen (kustannuspaikka 8211) on teknisen lautakunnan tulosalueella. Vuonna 2015 käyttötalouden menot olivat 303 000 euroa (kustannuksissa on mukana vanhat kunnalle siirtymävaiheessa jääneet eläke-menoperusteiset KuEL kustannukset noin 8 000 euroa).

Pyhäjoen kunnassa palo- ja pelastustoimen hoitaa Jokilaaksojen pelastuslaitos. Jokilaaksojen pelastuslaitos on panostanut osaamistaan ja resurssejaan viime vuosina erityisesti ennalta ehkäisevään toimintaan ja erilaiseen kehitystoimintaan. Jokilaaksojen pelastuslaitoksen sisäinen organisaatiomuutos on näkynyt kuluneena vuonna heikkona osaamisena ja kokonaisuuden hallintana, erityisesti Hanhikivi 1 hankkeiden kunnallisessa viranomaistyöryhmässä ja niihin liittyvissä kehittämisprojekteissa.

Varsinaiset pelastustehtävät, tulipalot yms. ensivastetehtävät, hälytys ja varmistustehtävät on hoidettu laadukkaasti.

Mittaustoiminta: Mittaus- ja kartoituspuolella jatketaan erinomaisesti toimintaa yhteistyötä Kalajoen kaupungin kanssa. Tekninen toimi osti vuonna 2015 kaikki mittaus- ja karttapalvelut Kalajoen kaupungilta.

Mittauspalvelut tuottivat ulkoisia tuloja noin 26 000 euroa vuonna 2015, tulopuolen ylitys oli noin 17 000 euroa. Vuonna 2015 mittastoiminta (**kustannuspaikka 8322**) tulot riittivät kattamaan menot.

Rakennusvalvonnan hoitamiseen liittyy lukuisia erilaisia rakennusten sijainnin ja korkeusaseman merkitsemisiä sekä sijaintikatselmuksia. Näiden mittauspalvelujen lisäksi kunta tarvitsee paljon muita mittauspalveluja mm. asemakaavan pohjakarttojen laatiminen, ajan tasalla pitäminen ja

hyväksyminen, johtokarttojen laatiminen ja ajan tasalla pitäminen, kunnallistekniikan suunnitteluun liittyvät kartat ja mittaukset, taso- ja korkeuskiintopisteverkoston rakentaminen ja ylläpito, kaavoitusmittausten valvonta yms.

Talous

008111 Rakennusvalvonta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	75 000	100 000	175 000	214 428	-39 428
TOIMINTAKULUT	-112 570		-112 570	-73 260	-39 310
TOIMINTAKATE	-37 570	100 000	62 430	141 169	-78 739
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 730		-4 730	-4 729	-1
LASKENNALLISET ERÄT	-8 520		-8 520	-8 306	-214
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-50 820	100 000	49 180	128 134	-78 954
Käyttöomaisuus					
Arvo 1.1.	12 610				
Lisäykset					
Vähennykset					
Poistot	4 729				
Arvo 31.12.	7 881				
008121 Ympäristöasiat	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	25 000	85 000	110 000	112 610	-2 610
TOIMINTAKULUT	-43 230		-43 230	-31 803	-11 427
TOIMINTAKATE	-18 230	85 000	66 770	80 807	-14 037
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-18 230	85 000	66 770	80 807	-14 037
008211 Palo- ja pelastustoimi	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTAKULUT	-302 660		-302 660	-279 053	-23 607
TOIMINTAKATE	-302 660	0	-302 660	-279 053	-23 607
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-302 660	0	-302 660	-279 053	-23 607
008322 Mittaustoiminta	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	8 000		8 000	25 455	-17 455
TOIMINTAKULUT	-30 070		-30 070	-28 577	-1 493
TOIMINTAKATE	-22 070	0	-22 070	-3 122	-18 948
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-22 070	0	-22 070	-3 122	-18 948

**RAKENNUS- JA YMPÄRISTÖTOIMI					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	108 000	185 000	293 000	352 494	-59 494
TOIMINTAKULUT	-488 530		-488 530	-412 693	-75 837
TOIMINTAKATE	-380 530	185 000	-195 530	-60 199	-135 331
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-4 730		-4 730	-4 729	-1
LASKENNALLISET ERÄT	-8 520		-8 520	-8 306	-214
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-393 780	185 000	-208 780	-73 234	-135 546

**PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET

Toiminta Budjetin raami ylitettiin **puistojen kunnossapidossa** (kustannuspaikalla **8341**) noin 68 000 eurolla, koska kuntouttava työtoiminta, muu työllistämiseen liittyvä toiminta kohdistuu suurimmalta osaltaan alueiden hoitoon ja kunnan keskushallinnon tekemän strategisen päätöksen mukaisesti 'sakkolista' pyritään pitämään pienenä.

Kustannuspaikalle **8344 (liikunta-alueet)** on käyttötalouspuolella budjetoitu yhden kiinteistönhoitajan palkka sosiaalikulannuksineen. Kustannuspaikan 8344 budjetoidut menot ja sisäiset tulot olivat vuoden 2015 talousarvion mukaiset.

Alueet: Puistoja on noin 3 ha, Elävisluodon, Tervon ja Tankokarin kalasatamat 3 kpl sekä 3 vanhaa kalasatamaa, leikkikenttiä on 2 kpl ja Saaren urheilukenttä, jääkiekkokaukaloita on 3 kpl, avoluistelualueita on 1 kpl, hiihtolatuja on n. 70 km sekä hiihtomajan ympäristö lasten latuineen. Jäähallialueen yhteydessä hoidetaan kesällä tenniskenttäalue ja Jäähalliyhtiölle maksetaan 8 000 euroa/vuodessa kesäajan urheilualueiden hoidosta.

Pyhäjoen kunnalla on yksi virallinen uimaranta, joka vaatii varsin paljon kiinteistönhoitajan panostusta kesäaikaisin nykyisten EU-määräysten täyttämiseksi. Kunta hoitaa myös kyläalueiden uimapaikkojen jätteen, laitureiden asennuksien kustannukset ja maksaa maapohjan vuokria jakokunnille. Tiukkojen EU-määräysten mukaan kunta ei voi ylläpitää uimapaikkoja.

Kunnan virkistysalueille rakennetut nuotiopaikat ja kodat sekä työllistävät että aiheuttavat edelleen paljon ylimääräisiä siivous, korjaus ja jätteen keräyksen liittyviä kustannuksia kesäaikaisin.

Puistoja saneerataan niukan talousarvion puitteissa ja leikkikenttiä uusitaan EU-direktiivien vaatimusten mukaisiksi.

Rautiperän hiihtolatuja kunnossapidosta ovat vastanneet pohjatöiden osalta yksityinen urakoitsija ja latujen osalta kunta omana työnään.

Talous

008341 Puistojen kunnossapito	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	18 500		18 500	90 777	-72 277
TOIMINTAKULUT	-22 060		-22 060	-90 777	68 717
TOIMINTAKATE	-3 560	0	-3 560	0	-3 560
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-2 060		-2 060	-1 624	-436
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-5 620	0	-5 620	-1 624	-3 996

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	3 843
Lisäykset	64 592
Vähennykset	
Poistot	1 624
Arvo 31.12.	66 811

008342 Kalasatamien kunnossapito

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	17 000		17 000	17 106	-106
TOIMINTAKULUT	-16 890		-16 890	-1 762	-15 128
TOIMINTAKATE	110	0	110	15 344	-15 234
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-28 620		-28 620	-23 590	-5 030
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-28 510	0	-28 510	-8 245	-20 265

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	145 692
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-23 590
Arvo 31.12.	122 103

008343 Leikkikenttien kunnossapito

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	6 000		6 000	6 000	
TOIMINTAKULUT	-5 990		-5 990	-3 815	-2 175
TOIMINTAKATE	10	0	10	2 185	-2 175
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	10	0	10	2 185	-2 175

008344 Liikunta-alueiden kunnossapito

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	95 000		95 000	96 874	-1 874
TOIMINTAKULUT	-97 010		-97 010	-81 575	-15 435
TOIMINTAKATE	-2 010	0	-2 010	15 299	-17 309
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-49 910		-49 910	-54 580	4 670
LASKENNALLISET ERÄT	-4 950		-4 950	-5 131	181
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-56 870	0	-56 870	-44 412	-12 458

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	535 612
Lisäykset	
Vähennykset	
Poistot	-54 580
Arvo 31.12.	481 032

**PUISTOT JA MUUT YLEISET ALUEET					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	136 500		136 500	210 757	-74 257
TOIMINTAKULUT	-141 950		-141 950	-177 929	35 979
TOIMINTAKATE	-5 450	0	-5 450	32 828	-38 278
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-80 590		-80 590	-79 793	-797
LASKENNALLISET ERÄT	-4 950		-4 950	-5 131	181
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-90 990	0	-90 990	-52 096	-38 894

**LÄMPÖLAITOS

Toiminta Kaukolämmön energiahinta oli 53,00 €/MWh (alv 0 %) vuonna 2015, tulot jäivät noin 36 000 euroa budjetoitua pienemmiksi lauhan talven takia ja menot olivat noin 65 000 euroa budjetoitua suuremmat (lämpölaitoksella tehtiin normaalia vuosihuoltoa laajempi huolto, jonka takia laitos toimi öljyllä noin 3 kk), toiminnan tulos jäi noin 60 000 euroa tappiolle.

Lämpölaitoksen voidaan kuitenkin todeta toimineen alkuperäisen lämpölaitoksen perustamisstrategian mukaan, jossa koko lämpölaitoksen rakentamisen idea oli pystyä tuottamaan kohtuuhintaista energiaa kunnan omien julkisten kiinteistöjen tarpeisiin. Sisäisiä asiakkaita on n. 62 % kaikista lämpöä ostavista käyttäjistä.

Kunnan omistamalla Etelänkylän lämpölaitoksella on tuotettu lämpöenergiaa vuonna 2015 yhteensä 8 650 MWh (biomittari 75 % , öljy 25 %). Laskutettaville ulkoisille asiakkaille myytiin energiaa 2560 MWh ja kunnan sisäisille asiakkaille 4130 MWh. Ulkoisille asiakkaille myyty osuus oli 38 % vuonna 2015 lämpölaitoksen tuottamasta kokonaisenergiamäärästä (sisältää verkostohävikin).

Ulosmyyty laskutettu energia oli vuonna 2015 yhteensä 6780 MWh (ei sisällä verkostohävikkiä).

Vuosi	Lämpöenergian-hinta tuotettu kokonaisenergia	MWh
2002	1277	MWh
2003	1161	MWh
2004	1186	MWh
2005	1490	MWh
2006	1839	MWh
2007	1705	MWh
2008	1689	MWh
2009	1935	MWh
2010	7979	MWh
2011	8198	MWh
2012	9468	MWh
2013	8867	MWh
2014	9000	MWh
2015	8650	MWh

Lämmön tuottaminen (myytyä 6 780 MWh kohden, ei sisällä hankintapois-toa) vuonna 2015 maksoi keskimäärin 57,02 €/MWh (alv 0 %). Lämmöstä tulona saatu hinta vuonna 2015 oli 6 780 MWh kohden 66,37 €/MWh + alv. Verkostohävikin osuus oli noin 21,6 %.

Vuosi	Lämpöenergian keskihinta menot+poistot / v tuotettua kokonaisenergia-määrä kohden alv 0%	euroa/MWh
2002	41,44	euroa/MWh
2003	39,51	euroa/MWh
2004	53,72	euroa/MWh
2005	49,42	euroa/MWh
2006	61,32	euroa/MWh
2007	62,43	euroa/MWh
2008	58,12	euroa/MWh
2009	43,58	euroa/MWh
2010	53,72	euroa/MWh
2011	43,97	euroa/MWh
2012	46,42	euroa/MWh
2013	50,29	euroa/MWh
2014	52,87	euroa/MWh
2015	59,02	euroa/MWh

Energianmyyntituloja oli vuonna 2015 yhteensä 450 010 €. Perusmaksu määräytyy ulkoisille ja sisäisille asiakkaille tilausvesivirran mukaan.

Vuosi	Lämpöenergian- keskihinta / vuosi ulosmyytyä energia- määrä kohden Tulot / MWh alv 0%	euroa/MWh
2004	44,12	euroa/MWh
2005	40,40	euroa/MWh
2006	53,06	euroa/MWh
2007	55,97	euroa/MWh
2008	62,18	euroa/MWh
2009	60,18	euroa/MWh
2010	58,81	euroa/MWh
2011	55,90	euroa/MWh
2012	58,52	euroa/MWh
2013	65,34	euroa/MWh
2014	67,28	euroa/MWh
2015	66,37	euroa/MWh

Talous

**LÄMPÖLAITOS	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	486 000		486 000	450 011	35 989
TOIMINTAKULUT	-321 790	-35 000	-356 790	-386 380	29 590
TOIMINTAKATE	164 210	-35 000	129 210	63 630	65 580
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-123 000		-123 000	-123 664	664
LASKENNALLISET ERÄT	-7 520		-7 520	-6 333	-1 187
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	33 690	-35 000	-1 310	-66 366	65 056

Käyttöomaisuus

Arvo 1.1.	2 092 245
Lisäykset	83 175
Vähennykset	
Poistot	-123 664
Arvo 31.12.	2 051 756

PYHÄJOEN KUNTA (KÄYTTÖTALOUS)					
	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
TOIMINTATUOTOT	4 793 940	1 395 000	6 188 940	6 925 359	-736 419
TOIMINTAKULUT	-23 386 730	-214 000	-23 600 730	-24 273 844	673 114
TOIMINTAKATE	-18 592 790	1 181 000	-17 411 790	-17 348 486	-63 304
POISTOT JA ARVONALENTUMISET	-838 180		-838 180	-887 037	48 857
LASKENNALLISET ERÄT					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 430 970	1 181 000	-18 249 970	-18 235 523	-14 447

2.3.2 Tuloslaskelmaosan toteutuminen

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
(Ulkoinen)					
MYYNTITUOTOT	481 740	-60 000	421 740	479 223	-57 483
MAKSUTUOTOT	849 000	185 000	1 034 000	1 171 148	-137 148
TUET JA AVUSTUKSET	308 750		308 750	397 890	-89 140
VUOKRATUOTOT	648 290		648 290	587 337	60 953
MUUT TOIMINTATUOTOT	165 700	1 270 000	1 435 700	1 777 725	-342 025
TOIMINTATUOTOT	2 453 480	1 395 000	3 848 480	4 413 322	-564 842
HENKILÖSTÖKULUT	-6 840 300	-76 000	-6 916 300	-7 035 150	118 850
PALVELUJEN OSTOT	12 440 260	-95 000	-12 535 260	-12 613 066	77 806
AINEET, TARVIKK JA TAVARAT	-1 205 300	-35 000	-1 240 300	-1 545 525	305 225
AVUSTUKSET	-488 500	-8 000	-496 500	-442 853	-53 647
VUOKRAT	-49 210		-49 210	-80 452	31 242
MUUT TOIMINTAKULUT	-22 700		-22 700	-44 761	22 061
TOIMINTAKULUT	21 046 270	-214 000	-21 260 270	-21 761 808	501 538
TOIMINTAKATE	18 592 790	1 181 000	-17 411 790	-17 348 486	-63 304
VEROTULOT	9 850 000	50 000	9 900 000	10 283 955	-383 955
VALTIONOSUUDET	9 112 500	165 000	9 277 500	9 394 861	-117 361
KORKOTUOTOT	129 000		129 000	122 194	6 806
MUUT RAHOITUSTUOTOT	273 000	100 000	373 000	390 391	-17 391
KORKOKULUT	-102 000	50 000	-52 000	-40 471	-11 529
MUUT RAHOITUSKULUT		-150 000	-150 000	-164 855	14 855
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	300 000		300 000	307 261	-7 261
VUOSIKATE	669 710	1 396 000	2 065 710	2 637 591	-571 881
SUUNNITELMAN MUK. POISTOT	-838 180		-838 180	-887 037	48 857
TILIKAUDEN TULOS	-168 470	1 396 000	1 227 530	1 750 554	-523 024
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-168 470	1 396 000	1 227 530	1 750 554	-523 024

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
(Ulkoinen/Sisäinen)					
MYYNITUOTOT	785 740	-60 000	725 740	737 216	-11 476
MAKSUTUOTOT	1 725 230	185 000	1 910 230	2 115 171	-204 941
TUET JA AVUSTUKSET	382 910		382 910	459 050	-76 140
VUOKRATUOTOT	1 734 360		1 734 360	1 828 687	-94 327
MUUT TOIMINTATUOTOT	165 700	1 270 000	1 435 700	1 785 235	-349 535
TOIMINTATUOTOT	4 793 940	1 395 000	6 188 940	6 925 359	-736 419
HENKILÖSTÖKULUT	-6 840 300	-76 000	-6 916 300	-7 035 150	118 850
PALVELUJEN OSTOT	-13 316 490	-95 000	-13 411 490	-13 557 089	145 599
AINEET, TARVIKK. JA TAVARAT	-1 509 300	-35 000	-1 544 300	-1 811 028	266 728
AVUSTUKSET	-488 500	-8 000	-496 500	-442 853	-53 647
VUOKRAT	-1 135 280		-1 135 280	-1 321 802	186 522
MUUT TOIMINTAKULUT	-96 860		-96 860	-105 921	9 061
TOIMINTAKULUT	-23 386 730	-214 000	-23 600 730	-24 273 844	673 114
TOIMINTAKATE	-18 592 790	1 181 000	-17 411 790	-17 348 486	-63 304
VEROTULOT	9 850 000	50 000	9 900 000	10 283 955	-383 955
VALTIONOSUUDET	9 112 500	165 000	9 277 500	9 394 861	-117 361
KORKOTUOTOT	129 000		129 000	122 194	6 806
MUUT RAHOITUSTUOTOT	273 000	100 000	373 000	390 391	-17 391
KORKOKULUT	-102 000	50 000	-52 000	-40 471	-11 529
MUUT RAHOITUSKULUT		-150 000	-150 000	-164 855	14 855
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	300 000		300 000	307 261	-7 261
VUOSIKATE	669 710	1 396 000	2 065 710	2 637 591	-571 881
SUUNNITELMAN MUK. POISTOT	-838 180		-838 180	-887 037	48 857
TILIKAUDEN TULOS	-168 470	1 396 000	1 227 530	1 750 554	-523 024
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-168 470	1 396 000	1 227 530	1 750 554	-523 024

VEROTULOJEN ERITTELY

(1.000 €)

	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>					
				Alku- per. ta	Ta-muu- tokset	Ta muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	
VEROTULOT:									
Kunnan tulovero	8 444	8 925	8 875	8 850	-100	8 750	9 093	-343	
Osuus yht.v tuotos- ta	293	349	422	400	150	550	560	-10	
Kiinteistövero	391	432	533	600		600	631	-31	

	<u>Tulovero- prosentti</u>	<u>Kunnallis- verot €</u>	<u>Muutos</u>
Verovuosi 2010	19,75	7 901 667	2,98 %
Verovuosi 2011	19,75	8 326 470	5,38 %
Verovuosi 2012	19,75	8 567 191	2,89 %
Verovuosi 2013	19,75	8 580 582	0,16 %
Verovuosi 2014	20,25	9 136 813	6,48 %
Verovuosi 2015	20,25		

Kiinteistövero prosentit:	<u>2014</u>	<u>2015</u>	<u>2016</u>
- yleinen	1,10	1,15	1,15
- vakituinen asuinrakennus	0,40	0,40	0,40
- muut kuin vak. as.rakenn.	-	-	-
- yleishyödylliset yhteisöt	0,00	0,00	0,00
- voimalaitokset	2,85	2,85	3,10
- rakentamaton rakennusp.	3,00	3,00	4,00

VALTIONOSUUKSIEN ERITTELY

(1.000 €)	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>				
				Alku- p. ta	Ta-muu- tokset	Ta muu- tosten jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama
VALTIONOSUUDET								
Kunnan peruspä- veluiden valtion- osuus, ml. tasaukset	9 337	9 342	9 196	9 493	40	9 533	9 534	-1
Opetus- ja kultt. toimi	-441	-428	-360	-380	125	-255	-139	-116

2.3.3 Investointien toteutuminen

	Ed. vuosien käyttö	Alkup. TA	Ta-muu- tokset	TA muut. jälkeen	Toteu- tuma	Poik- keama	Kust. käytetty
900008 Leikkiapuisto							
INVESTOINTIMENOT	-8 618	-100 000	-12 000	-112 000	-94 973	-17 027	-103 591
INVESTOINTITULOT		29 000	10 000	39 000	39 000		39 000
NETTOMENO	-8 618	-71 000	-2 000	-73 000	-55 973	-17 027	-64 591

* tekninen lautakunta valitsi 18.5.2015 leikki- ja liikuntavälinetoimittajiksi Lappset Oy:n ja J-Tradin

900031 Lämpölaite- ja linjainvestoinnit

INVESTOINTIMENOT	-302 000	200 000	-102 000	-109 855	7 855	-19 331
INVESTOINTITULOT				7 350	-7 350	
NETTOMENO	-302 000	200 000	-102 000	-102 505	505	-19 331

* kaukolämpö Asunto Oy Pyhäjoen Kirkonkylälle

* kesäkattilan hankinta siirtyi, hankintaa selventävien suunnitelmien hankinta

900047 Ikkala

INVESTOINTITULOT	30 000		30 000	41 302	-11 302
NETTOMENO	30 000	0	30 000	41 302	-11 302

900054 Yppärin koulu

INVESTOINTIMENOT	-737 446	-485 000	-138 530	-623 530	-696 597	73 067	-1 434 043
INVESTOINTITULOT	131 675	92 500		92 500	133 325	-40 825	265 000
NETTOMENO	-605 771	-392 500	-138 530	-531 030	-563 272	32 242	-1 169 043

* uuden koulun loppuunrakentaminen sekä liikuntahallin peruskorjaus

900072 Jokikartanon remontti

INVESTOINTIMENOT	-17 000	17 000		
INVESTOINTITULOT	17 000	-17 000		
NETTOMENO	0	0	0	

900107 Kunnanviraston remontti

INVESTOINTIMENOT			-5 650	5 650
NETTOMENO			-5 650	5 650

900118 Vuokratalojen saneeraukset

INVESTOINTIMENOT			66 745	-66 745
NETTOMENO			66 745	-66 745

* Yppärin palaneen rivitalon romutus ja siihen saatu vakuutuskorvaus

900119 Koulujen investointiluont. korjaukset

INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000	-6 897	-3 103	-6 897
NETTOMENO	-10 000	0	-10 000	-6 897	-3 103	-6 897

* Saaren koulun välituntiliikunta/pihahankkeen suunnittelu

900137 Varikon varastokatos

INVESTOINTIMENOT	-20 000		-20 000	-19 106	-894
NETTOMENO	-20 000	0	-20 000	-19 106	-894

900139 Parhalahden ryhmäperhepäiväkot

INVESTOINTIMENOT	-188 649	-18 000	-8 000	-26 000	-26 498	498	-215 147
NETTOMENO	-188 649	-18 000	-8 000	-26 000	-26 498	498	-215 147

900146 Kunnan omistamien kiinteistöjen myynti

INVESTOINTITULOT	152 000	-152 000		
NETTOMENO	152 000	-152 000	0	

RAKENNUKSET JA RAKENNELMAT

INVESTOINTIMENOT	-952 000	58 470	-893 530	-892 832	-698
INVESTOINTITULOT	320 500	-159 000	161 500	220 977	-59 477
NETTOMENO	-631 500	-100 530	-732 030	-671 855	-60 175

900009 Kaavatiet

INVESTOINTIMENOT	-60 000		-60 000	-66 832	6 832
NETTOMENO	-60 000		-60 000	-66 832	6 832

900014 Sivukylien tiet

INVESTOINTIMENOT	-10 000		-10 000		-10 000
NETTOMENO	-10 000	0	-10 000	0	-10 000

900028 Kielosaaren silta

INVESTOINTIMENOT	-140 000		-140 000	-157 823	17 823
NETTOMENO	-140 000		-140 000	-157 823	17 823

* kunnanhallitus hyväksyi Versowood Oy:n tarjouksen liimapuupalkkisillan kokonaistoimituksesta 11.5.2015

900061 Rautiperän kehittämisinvestoinnit

INVESTOINTIMENOT	-10 023	-10 000		-10 000	-7 737	-2 263	-17 760
NETTOMENO	-10 023	-10 000	0	-10 000	-7 737	-2 263	-17 760

900115 Ollinmäki II

INVESTOINTIMENOT		-365 000	-365 000	-432 381	67 381	-432 381
NETTOMENO	0	-365 000	-365 000	-432 381	67 381	-432 381

* kunnanhallitus hyväksyi 26.10.2015 tiealueiden maarakennustöiden ja katualueiden rakennekerrosten sekä katuvalaistuksen urakoitsijaksi JP-Matic Oy:n

* asfaltointiurakoitsijaksi hyväksyttiin Lemminkäinen Infra Oy

* valtuutti tilaamaan masuunihiekkaa teiden rakennekerroksiin

900142 Aatosvainion infra

INVESTOINTIMENOT	-20 000	-25 000	-45 000	-28 124	-16 876	-28 124
NETTOMENO	-20 000	-25 000	-45 000	-28 124	-16 876	-28 124

* tekninen lautakunta valitsi 18.5.2015 Aatosvainion infrastruktuurin hankesuunnittelijaksi Aluetaito Oy:n

* tarvittavat mittaukset ym. tehtiin kunnan omalla työllä Kalajoen mittausosaston toimesta

900144 Vanhatien peruskorjaus

INVESTOINTIMENOT	-20 000	-20 000	-17 392	-2 608	-17 392
NETTOMENO	-20 000	-20 000	-17 392	-2 608	-17 392

* kunnanhallitus hyväksyi 8.6.2015 hankkeen suunnittelijaksi Ramboll Finland Oy:n

900145 Tulvasuojelun toimenpiteet

INVESTOINTIMENOT	-30 000	-30 000	-23 560	-6 440	-23 560
INVESTOINTITULOT			11 780	-11 780	11 780
NETTOMENO	0	-30 000	-30 000	-11 780	-11 780

* kunnanhallitus on 20.7.2015 hyväksynyt Pyhäjoen kunnan lyhyen ajan tulvasuunnittelutoimenpiteiden suunnitteluhankkeen ja hyväksynyt suunnittelijaksi FCG suunnittelu ja tekniikka Oy:n

KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET

INVESTOINTIMENOT	-240 000	-440 000	-680 000	-733 849	53 849
INVESTOINTITULOT				11 780	-11 780
NETTOMENO	-240 000	-440 000	-680 000	-722 069	42 069

900023 Opasteet/infotaulut

INVESTOINTIMENOT	-20 000	15 000	-5 000		-5 000
NETTOMENO	-20 000	15 000	-5 000	0	-5 000

900025 Teknisen osaston kalusto

INVESTOINTIMENOT	-45 000	-10 000	-55 000	-55 676	676
NETTOMENO	-45 000	-10 000	-55 000	-55 676	676

* kunnantalon ja paloaseman varavoima

* kurottajan tehdaspuomi

900058 Jokikartanon kalusto

INVESTOINTIMENOT		-10 000	-10 000	-9 410	-590
NETTOMENO	0	-10 000	-10 000	-9 410	-590

* Jokikartanon laitostasoinen pyykinpesukone ja kuivausrumpu

900141 Taidelainaamo

INVESTOINTIMENOT				-340	340
NETTOMENO	0	0		-340	340

* vuoden 2015 aikana taidelainaamoon hankitut taulut

KONEET JA KALUSTO

INVESTOINTIMENOT	-65 000	-5 000	-70 000	-65 426	-4 574
NETTOMENO	-65 000	-5 000	-70 000	-65 426	-4 574

900027 Tonttimaan osto/myynti

INVESTOINTIMENOT	-180 000		-180 000	-105 783	-74 217
INVESTOINTITULOT	50 000	80 000	130 000	188 577	-58 577
NETTOMENO	-130 000	80 000	-50 000	82 794	-132 794

MAA- JA VESIALUEET

INVESTOINTIMENOT	-180 000		-180 000	-105 783	-74 217
INVESTOINTITULOT	50 000	80 000	130 000	188 577	-58 577
NETTOMENO	-130 000	80 000	-50 000	82 794	-132 794

900021 Osakkeet

INVESTOINTIMENOT	-440 000	70 000	-370 000	-235 596	-134 404	-233 096
NETTOMENO	-440 000	70 000	-370 000	-235 596	-134 404	-233 096

* Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n osakkeet 2 500,- €

* Temotek Oy:ltä ostetut asunto-osakkeet Asunto Oy Pyhäjoen Kirkonkulmasta

OSAKKEET JA OSUUDET

INVESTOINTIMENOT	-440 000	70 000	-370 000	-235 596	-134 404
NETTOMENO	-440 000	70 000	-370 000	-235 596	-134 404

INVESTOINNIT/PYHÄJOEN KUNTA

INVESTOINTIMENOT	-1 877 000	-316 530	-2 193 530	-2 033 486	-160 044
INVESTOINTITULOT	370 500	-79 000	291 500	421 334	-129 834
NETTOMENO	-1 506 500	-395 530	-1 902 030	-1 612 152	-289 878

Talousarvion investointiosassa vuodelle 2016 kustannuspaikalle 900009 Kaavatiet varattu yhteensä 220.000 euroa, joka tässä toteutumavertailussa jaettu eri hankkeille hankekuvauksen mukaisesti.

2.3.4 Rahoitusosan toteutuminen

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	TA muu- tos- ten jäl- keen	Toteutuma	Poikkeama
Toiminnan rahavirta					
Vuosikate	669 710	1 396 000	2 065 710	2 637 591	571 881
Tulorahoituksen korjauserät (-)	-100 000	-1 250 000	-1 350 000	-1 579 105	-229 105
Investointien rahavirta					
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-1 877 000	-316 530	-2 193 530	-2 033 486	160 044
Rahoitusosuudet investointimenoihin (-)	165 500	-34 000	131 500	191 455	59 955
Pys. vast. hyöd. luovutustulot	332 000	-172 000	160 000	229 879	69 879
Pys. vast. hyöd. Luovutusvoitot		1 350 000	1 350 000	1 579 105	229 105
Toiminnan ja investointien rahavirta	-809 790	-376 530	163 680	1 025 439	861 759
Rahoituksen rahavirta					
Antolainasaamisten lisäykset		-450 000	-450 000	-565 775	-115 775
Antolainasaamisten vähennykset	65 000	5 800	70 800	101 349	30 549
Antolainauksen muutokset	65 000	-444 200	-379 200	-464 426	-85 226
Pitkäaikaisten lainojen lisäys		0			0
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-501 320	0	-501 320	-501 320	0
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 246 110	-529 270	716 840		-716 840
Lainakannan muutokset	744 790	-529 270	215 520	-501 320	-716 840
Oman pääoman muutokset					0
Toimeksiantojen varojen ja pääomien muutokset				83 336	83 336
Vaihto-omaisuuden muutos				1 205	1 205
Pitkäaikaisten saamisten muutos				11 400	11 400
Lyhytaikaisten saamisten muutos				-283 583	-283 583
Korottomien velkojen muutos				436 824	436 824
Muut maksuvalmiuden muutokset	0	0	0	249 182	249 182
Rahoituksen rahavirta	809 790	-973 470	-163 680	-716 564	-552 884
Rahavarojen muutos	0	0	0	308 875	308 875
Rahavarat 31.12	7 762 742		7 762 742	8 205 953	443 211
Rahavarat 1.1.	7 762 742		7 762 742	7 897 078	134 336
Rahavarojen muutos	0		0	308 875	308 875

2.3.5 Yhteenveto valtuuston hyväksymien sitovien määrärahojen ja tuloarvioiden toteutumisesta

KÄYTTÖTALOUSOSA (Ulkoiset/sisäiset)

	Alkuper. talousarvio	Talousarvio- muutokset	Ta muutos- ten jälkeen	Toteutuma	Poikkeama
<u>HALLINTO-, ELINKEINO- JA PERUSTURVAOSASTO</u>					
TOIMINTATUOTOT	624 810	1 275 000	1 899 810	2 136 008	-236 198
TOIMINTAKULUT	-12 329 380	-40 000	-12 369 380	-12 588 552	219 172
TOIMINTAKATE	-11 704 570	1 235 000	-10 469 570	-10 452 544	-17 026
POISTOT JA ARVONALENTUM.	-103 420		-103 420	-88 334	-15 086
LASKENNALLISET ERÄT	296 800		296 800	289 660	7 140
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-11 511 190	1 235 000	-10 276 190	-10 251 218	-24 972
<u>SIVISTYSOSASTO</u>					
TOIMINTATUOTOT	356 540		356 540	472 387	-115 847
TOIMINTAKULUT	-6 847 530	-76 000	-6 923 530	-7 094 588	171 058
TOIMINTAKATE	-6 490 990	-76 000	-6 566 990	-6 622 201	55 211
POISTOT JA ARVONALENTUM.	-312 510		-312 510	-349 139	36 629
LASKENNALLISET ERÄT	-197 310		-197 310	-190 422	-6 888
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-7 000 810	-76 000	-7 076 810	-7 161 762	84 952
<u>TEKNINEN OSASTO</u>					
TOIMINTATUOTOT	3 807 390	120 000	3 927 390	4 311 646	-384 256
TOIMINTAKULUT	-4 190 930	-98 000	-4 288 930	-4 576 640	287 710
TOIMINTAKATE	-383 540	22 000	-361 540	-264 994	-96 547
POISTOT JA ARVONALENTUM	-422 250		-422 250	-449 564	27 314
LASKENNALLISET ERÄT	-99 490		-99 490	-99 238	-252
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-905 280	22 000	-883 280	-813 795	-69 485
<u>KÄYTTÖTALOUS</u>					
TOIMINTATUOTOT	4 793 940	1 395 000	6 188 940	6 925 359	-736 419
TOIMINTAKULUT	-23 386 730	-214 000	-23 600 730	-24 273 844	673 114
TOIMINTAKATE	-18 592 790	1 181 000	-17 411 790	-17 348 486	-63 304
POISTOT JA ARVONALENTUM.	-838 180		-838 180	-887 037	48 857
LASKENNALLISET ERÄT					
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	-19 430 970	1 181 000	-18 249 970	-18 235 523	-14 447

INVESTOINTIOSA

Investointien osalta valtuusto on päättänyt, että toteuttamispäätökset tehdään seuraavasti:

- Alle 300 000 € talonrakennushankkeet päättää tekninen lautakunta kuultuaan riittävässä määrin sitä hallintokuntaa, jonka käyttöön investointi tulee
- Yli 300 000 € talonrakennushankkeet päättää kunnanhallitus
- Julkisen käyttöomaisuuden hankkeista päätetään em. periaatteiden mukaisesti
- Irtaimiston hankintapäätökset tekee ao. hallintokunta tai viranhaltija hankintarajojen puitteissa. Hankintarajat päättää ao. hallintokunta, joka voi myös ohjeistaa hankintamenettelyä.

Mikäli talousarviossa ja taloussuunnitelmassa päätetty hankkeen kustannusarvio ei todennäköisesti riitä hankkeen toteuttamiseen, toteutuksesta päättää valtuusto.

Investointiosan toteutuminen on esitetty kohdassa 2.3.3 Investointiosan toteutumisvertailu.

RAHOITUSOSA

Valtuusto on valtuuttanut kunnanhallituksen päättämään pitkä- ja lyhytaikaisen lainojen ottamisesta ja lainaehdoista maksuvalmiuden edellyttämällä tavalla.

Talousarviomuutosten jälkeen tavoitteena oli, että [lainakannan muutos olisi 215 520 €, lainakannan muutos oli -501 320, joten tavoitteeseen päästiin.](#)

Rahoitusosan toteutuminen on esitetty kohdassa 2.3.4 Rahoitusosan toteutumisvertailu.

3 Tilinpäätöslaskelmat

3.1 Tilinpäätöslaskelmia koskevat säännökset ja ohjeet

Tilinpäätöslaskelmia ovat tuloslaskelma, rahoituslaskelma, tase, konsernituloslaskelma ja –tase sekä konsernin rahoituslaskelma. Tilinpäätöslaskelmien laatimisessa sovelletaan kirjanpitolakia ja -asetusta kirjanpitolautakunnan kuntajaoston yleisohjeiden ja laskelmakaavojen mukaisesti.

3.2 Tuloslaskelma 1.1.2015 - 31.12.2015

	Tot. 2015	Tot. 2014
MYYNTITUOTOT	479 222,82	505 402,95
MAKSUTUOTOT	1 171 147,77	923 055,58
TUET JA AVUSTUKSET	397 889,55	296 842,29
VUOKRATUOTOT	587 336,53	659 542,16
MUUT TOIMINTATUOTOT	1 777 725,21	1 726 696,93
TOIMINTATUOTOT	4 413 321,88	4 111 539,91
PALKAT JA PALKKIOT	-5 276 215,08	-5 089 619,79
ELÄKEKULUT	-1 488 055,81	-1 460 248,70
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-270 910,55	-281 281,81
HENKILÖSTÖSIVUKULUT	-1 758 966,36	-1 741 530,51
HENKILÖSTÖKULUT	-7 035 150,44	-6 831 150,30
PALVELUJEN OSTOT	-12 613 066,18	-12 398 713,87
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-1 545 525,06	-1 377 822,30
AVUSTUKSET	-442 853,17	-490 697,97
VUOKRAT	-80 451,55	-79 797,32
MUUT TOIMINTAKULUT	-44 761,24	-25 278,47
TOIMINTAKULUT	-21 761 807,64	-21 203 460,23
TOIMINTAKATE	-17 348 485,76	-17 091 920,32
VEROTULOT	10 283 955,21	9 829 277,51
VALTIONOSUUDET	9 394 861,00	8 836 681,00
KORKOTUOTOT	122 194,29	174 034,24
MUUT RAHOITUSTUOTOT	390 391,36	594 958,78
KORKOKULUT	-40 470,58	-76 309,72
MUUT RAHOITUSKULUT	-164 854,51	-99 495,08
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	307 260,56	593 188,22
VUOSIKATE	2 637 591,01	2 167 226,41
SUUNNITELMAN MUKAISET POISTOT	-887 037,35	-663 646,30
TILIKAUDEN TULOS	1 750 553,66	1 503 580,11
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	1 750 553,66	1 503 580,11

3.3 Rahoituslaskelma 1.1.2015 – 31.12.2015

	Tot. 2015	Tot. 2014
Varsinaisen toiminnan ja investointien rahavirta		
TULORAHOITUS		
VUOSIKATE	2 637 591,01	2 167 226,41
TULORAHOITUKSEN KORJAUSERÄT	-1 579 104,86	-1 635 248,18
TOIMINNAN RAHAVIRTA	1 058 486,15	531 978,23
INVESTOINNIT		
KÄYTTÖOMAISUUSINVESTOINNIT	-2 033 486,20	-1 921 467,59
RAHOITUSOSUUDET INVESTOINTIMENO	191 454,85	185 982,00
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKK. LUOVUTU		
KÄYTTÖOMAISUUDEN VARS. MYYNIT	229 878,98	46 147,36
KÄYTTÖOMAISUUDEN MYyntIVOITOT/	1 579 104,86	1 635 248,18
PYS.VASTAAVIEN HYÖDYKK. LUOVUTU	1 808 983,84	1 681 395,54
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA	-33 047,51	-54 090,05
Varsinaisen toiminnan ja invest. rahavirta	1 025 438,64	477 888,18
Rahoitustoiminnan rahavirta		
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET		
ANTOLAINASAAMISTEN LISÄYS	-565 774,90	-79 662,20
ANTOLAINASAAMISTEN VÄHENNYS	101 349,39	72 285,95
ANTOLAINAUKSEN MUUTOKSET	-464 425,51	-7 376,25
LAINAKANNAN MUUTOKSET		
PITKÄAIKAISTEN LAINOJEN VÄHENNYS	-501 320,00	-500 680,00
LYHYTAIKAISTEN LAINOJEN MUUTOS		
LAINAKANNAN MUUTOKSET	-501 320,00	-500 680,00
OMAN PÄÄOMAN MUUTOKSET		
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET		
TOIMEKSIANTOJEN VAROJEN JA PÄÄO	83 335,71	-1 596,51
VAIHTO-OMAISSUUDEN MUUTOS	1 204,79	-3 899,17
PITKÄAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS	11 400,00	11 400,00
LYHYTAIKAISTEN SAAMISTEN MUUTOS	-283 583,03	-111 533,87
KOROTTOMIEN VELKOJEN MUUTOS	436 824,11	37 573,00
MUUT MAKSUVALMIUDEN MUUTOKSET	249 181,58	-68 056,55
Rahoitustoiminnan rahavirta	-716 563,93	-576 112,80
RAHAVAROJEN MUUTOS	308 874,71	-98 224,62
RAHAVARAT 31.12	8 205 952,53	7 897 077,82
RAHAVARAT 1.1.	7 897 077,82	7 995 302,44
RAHAVAROJEN MUUTOS	308 874,71	-98 224,62

3.4 Tase 1.1.2015 – 31.12.2015

	Tot. 2015	Tot. 2014
T A S E (V. 2000-)		
V A S T A A V A A		
PYSYVÄT VASTAAVAT		
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET		
AINEETTOMAT OIKEUDET	23 744,34	57 921,75
AINEETTOMAT HYÖDYKKEET	23 744,34	57 921,75
AINEELLISET HYÖDYKKEET		
MAA- JA VESIALUEET	3 033 046,59	3 117 180,53
RAKENNUKSET	7 698 259,36	6 915 270,84
KIINTEÄT RAKENTEET JA LAITTEET	4 485 162,98	4 398 946,81
KONEET JA KALUSTO	148 451,83	136 419,99
MUUT AINEELLISET HYÖDYKKEET	29 232,20	28 892,20
ENNAKKOM. JA KESKENER. HANK.	817 790,38	858 440,54
AINEELLISET HYÖDYKKEET	16 211 943,34	15 455 150,91
SIJOITUKSET		
OSAKKEET JA OSUUDET	2 457 280,24	2 454 780,24
MUUT LAINASAAMISET	1 557 308,52	1 238 183,01
MUUT SAAMISET	147 531,25	2 231,25
SIJOITUKSET	4 162 120,01	3 695 194,50
PYSYVÄT VASTAAVAT	20 397 807,69	19 208 267,16
TOIMEKSIANTOJEN VARAT		
MUUT TOIMEKSIANTOJEN VARAT	52 183,81	16 433,81
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	52 183,81	16 433,81
VAIHTUVAT VASTAAVAT		
VAIHTO-OMAISUUS		
AINEET JA TARVIKKEET	4 454,62	3 205,75
VALMIIT TUOTTEET	25 619,28	28 072,94
VAIHTO-OMAISUUS	30 073,90	31 278,69
SAAMISET		
PITKÄAIKAISET SAAMISET		
MUUT SAAMISET	71 250,00	82 650,00
PITKÄAIKAISET SAAMISET	71 250,00	82 650,00
LYHYTAIKAISET SAAMISET		
MYyntISAAMISET	526 050,21	413 420,63
LAINASAAMISET	544 428,80	488 397,36
MUUT SAAMISET	224 787,30	73 840,16
SIIRTOSAAMISET	541 099,51	577 124,64
LYHYTAIKAISET SAAMISET	1 836 365,82	1 552 782,79
SAAMISET	1 907 615,82	1 635 432,79
RAHOITUSARVOPAPERIT		
OSAKKEET JA OSUUDET	4 807,71	4 435,30
SIJ. RAHAMARKK.INSTRUMENTT.	1 848 359,45	1 140 000,00
JOUKKOVELKAKIRJALAINASAAM.	4 476 777,34	3 588 051,54
MUUT ARVOPAPERIT	1 482 963,28	1 142 940,91
RAHOITUSARVOPAPERIT	7 812 907,78	5 875 427,75

RAHAT JA PANKKISAAMISET	393 044,75	2 021 650,07
VAIHTUVAT VASTAAVAT	10 143 642,25	9 563 789,30
V A S T A A V A A	30 593 633,75	28 788 490,27
V A S T A T T A V A A		
OMA PÄÄOMA		
PERUSPÄÄOMA	6 362 146,59	6 362 146,59
EDELL. TILIK. YLI-/ALIJÄÄMÄ	10 318 067,58	8 814 487,47
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	1 750 553,66	1 503 580,11
OMA PÄÄOMA	18 430 767,83	16 680 214,17
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT		
LAHJOITUSRAH. PÄÄOMAT	277 392,39	158 295,86
MUUT TOIMEKSIANT. PÄÄOMAT	47,27	118,26
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	277 439,66	158 414,12
VIERAS PÄÄOMA		
PITKÄAIKAINEN		
LAINAT RAH.- JA VAK.LAITOKSILTA	150 000,00	650 000,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	193 960,00	195 280,00
SAADUT ENNAKOT	150 505,96	88 907,89
MUUT VELAT (LIITT.MAKSUT JA MUUT	122 447,96	112 514,07
PITKÄAIKAINEN	616 913,92	1 046 701,96
LYHYTAIKAINEN		
LAINAT RAH.-JA VAK.LAITOKSILTA	9 000 000,00	9 000 000,00
LAINAT JULKISYHTEISÖILTÄ	1 320,00	1 320,00
SAADUT ENNAKOT	29 282,02	50 838,62
OSTOVELAT	1 383 139,54	973 739,86
MUUT VELAT	160 157,30	147 783,20
SIIRTOVELAT	694 613,48	729 478,34
LYHYTAIKAINEN	11 268 512,34	10 903 160,02
VIERAS PÄÄOMA	11 885 426,26	11 949 861,98
V A S T A T T A V A A	30 593 633,75	28 788 490,27

3.5 Konsernilaskelmat 1.1.2015-31.12.2015

3.5.1 Konsernituloslaskelma

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
TOIMINTATUOTOT	21 170 773	20 811 517
TOIMINTAKULUT	-37 888 258	-37 027 370
OSUUS OSAKK.YHT.VOITOSTA/T.	-757	19 520
TOIMINTAKATE	-16 718 242	-16 196 333
VEROTULOT	10 271 801	9 816 554
VALTIONOSUUDET	10 060 226	8 836 681
KORKOTUOTOT	120 312	107 945
MUUT RAHOITUSTUOTOT	407 667	605 441
KORKOKULUT	-135 372	-157 925
MUUT RAHOITUSKULUT	-168 335	-101 308
RAHOITUSTUOTOT JA -KULUT	224 272	454 153
VUOSIKATE	3 838 057	2 911 055
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-1 680 300	-1 354 284
TILIKAUDEN YLI- JA ALIPARIARVOT		
SUUNN. MUKAISET POISTOT	-1 680 300	-1 354 284
SATUNNAISET ERÄT		
TILIKAUDEN TULOS	2 157 757	1 556 771
TILINPÄÄTÖSSIIRROT	-986	2 582
LASKENNALLISET VEROT	-22 939	-1 039
VÄHEMMISTÖOSUUDET	-3 340	-432
TILIKAUDEN YLI/ALIJÄÄMÄ	2 130 492	1 557 881

3.5.2 Konsernin rahoituslaskelma

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	3 854 487	2 930 653
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-1 605 578	-1 561 432
<i>Toiminnan rahavirta</i>	<i>2 248 909</i>	<i>1 369 221</i>
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-5 601 320	-2 603 487
Rahoitusosuudet investointimenoihin	191 455	185 982
Pysyvien vast. hyöd. luovutustulot	1 864 264	1 686 188
<i>Investointien rahavirta</i>	<i>-3 545 601</i>	<i>-731 317</i>
Toiminnan ja inv. rahavirta	-1 296 692	637 904
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-450 475	-79 662
Antolainasaamisten vähennykset	491	72 286
Antolainauksen muutokset	-449 984	-7 376
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	7 020	192 659
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-1 975 494	-913 363
Lyhytaikaisten lainojen muutos	1 787 457	-35 066
Lainakannan muutokset	-181 017	-755 770
Oman pääoman muutokset	53	
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiant. varojen ja po muutokset	79 201	-326
Vaihto-omaisuuden muutos	59 582	-95 607
Saamisten muutos	-1 361 814	70 823
Korottomien velkojen muutos	3 179 769	215 301
Muut maksuvalmiuden muutokset	1 956 738	190 191
<i>Rahoituksen rahavirta</i>	<i>1 325 790</i>	<i>-572 955</i>
Rahavarojen muutos	29 098	64 949
Rahavarojen muutos	29 098	64 949
Rahavarat 31.12.	9 043 655	9 012 058
Rahavarat 1.1.	9 014 557	8 947 109

3.5.3 Konsernitase

<u>V A S T A A V A A</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
PYSYVÄT VASTAAVAT	30 793 394	27 338 368
<i>Aineettomat hyödykkeet</i>	265 458	232 929
* aineettomat oikeudet	166 595	186 323
* muut pitkävaikutteiset menot	85 871	35 139
* ennakkomaksut	12 992	11 467
<i>Aineelliset hyödykkeet</i>	29 966 730	26 688 699
* maa- ja vesialueet	3 102 199	3 170 074
* rakennukset	17 994 819	17 161 934
* kiinteät rakenteet ja laitteet	4 553 844	4 460 711
* koneet ja kalusto	813 295	781 922
* muut aineelliset hyödykkeet	37 109	42 219
* ennakkomaksut ja keskener. hankinnat	3 465 464	1 071 839
<i>Sijoitukset</i>	558 604	413 669
* tytäryhteisöosakkeet		1 758
* osakkuusyhtiöosakkeet ja -osuudet	111 654	112 410
* osakkeet ja osuudet	446 499	299 501
* muut sijoitukset	451	
<i>Lainasaamiset</i>	371	840
* valtiolta/muilta	371	840
<i>Muut saamiset</i>	2 231	2 231
* muut sijoitukset (pys.luont.)	2 231	2 231
TOIMEKSIANTOJEN VARAT	121 483	85 579
<i>Valtion toimeksiannot</i>	44 499	18 787
<i>Muut toimeksiannot</i>	76 984	66 792
VAIHTUVAT VASTAAVAT	13 965 632	12 043 521
<i>Vaihto-omaisuus</i>	205 728	265 309
* aineet ja tarvikkeet	142 232	120 184
* valmiit tuotteet	62 998	66 181
* keskener. Tuotteet		78 446
* ennakkomaksut		
* muu vaihto-omaisuus	498	498
<i>Saamiset</i>	4 720 249	2 766 153
<i>Pitkäaikaiset saamiset</i>	649 826	301 555
* lunastussopimussaamiset	13 181	44 550
* siirtosaamiset		
* muut saamiset	636 645	257 005
<i>Lyhytaikaiset saamiset</i>	4 070 423	2 464 598
* myyntisaamiset	1 494 218	1 252 182
* vuokrasaamiset	98 557	123 779
* lainasaamiset	59 531	72 397

* siirtosaamiset	589 453	606 552
* muut saamiset	1 828 664	409 688
<i>Rahoitusomaisuusarvopaperit</i>	7 909 104	5 968 075
* osakkeet ja osuudet	4 889	4 517
* sijoitukset rahamarkkinainstrum.	1 893 818	1 189 311
* joukkovelkakirjalainasaamiset	4 476 777	3 588 052
* muut arvopaperit	1 533 620	1 186 195
<i>Rahat ja pankkisaamiset</i>	1 134 551	3 043 984
VASTAAVAA	44 884 509	39 467 468

<u>VASTATTAVAA</u>	<u>2015</u>	<u>2014</u>
OMA PÄÄOMA	20 345 299	18 179 321
<i>Peruspääoma/Osakepääoma</i>	6 362 147	6 362 147
<i>Yhdistysten ja säätiöiden peruspääomat</i>	1 312	1 312
<i>Osuus ky:n oman po:n lisäyksestä</i>		
<i>Liittymismaksurahasto</i>		
<i>Arvonkorotusrahasto</i>	126 917	126 917
<i>Muut omat rahastot</i>	101 457	100 470
<i>Edell. tilikausien yli-/alijäämä</i>	11 622 974	9 980 774
<i>Tilikauden yli-/alijäämä</i>	2 130 492	1 607 701
VÄHEMMISTÖOSUUS	30 169	26 777
VARAUKSET	196 011	209 698
<i>Pakolliset varaukset</i>	196 011	209 698
TOIMEKSIANTOJEN PÄÄOMAT	358 850	243 807
<i>Valtion toimeksiannot</i>	53 600	31 548
<i>Lahjoitusrahastojen pääomat</i>	280 888	160 739
<i>Muut toimeksiantojen pääomat</i>	24 362	51 520
VIERAS PÄÄOMA	23 931 288	20 805 781
<i>Pitkäaikainen</i>	6 975 491	6 455 153
* lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	3 389 531	5 372 796
* lainat julkisyhteisöiltä,,	469 548	487 079
* saadut ennakot	150 506	88 908
* muut pitkäaikaiset velat	2 965 906	506 370
<i>Lyhytaikainen</i>	16 978 689	14 352 712
* lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	11 538 442	9 824 219
* lainat julkisyhteisöiltä,,	17 531	17 531
* saadut ennakot	36 063	59 146
* ostovelat	2 421 240	1 677 759
* siirtovelat	2 527 817	2 370 092
* muut lyhytaikaiset velat	412 573	401 881
* laskennalliset verovelat	25 023	2 084
VASTATTAVAA	44 884 509	39 467 468

4 Tilinpäätöksen liitetiedot

4.1 Kunnan tilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.1.1 Arvostus- ja jaksotusperiaatteet sekä menetelmät

Pysyvien vastaavien arvostus

Pysyvien vastaavien aineettomat ja aineelliset hyödykkeet on merkitty taseeseen hankintamenoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla ja investointimenoihin saaduilla rahoitusosuuksilla. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu ennalta laaditun poistosuunnitelman mukaisesti. Poistosuunnitelman mukaiset suunnitelmapoistojen laskentaperusteet on esitetty tuloslaskelman liitetiedoissa kohdassa suunnitelman mukaisten poistojen perusteet.

Sijoitusten arvostus

Pysyvien vastaavien sijoitukset on merkitty taseessa hankintamenoon tai sitä alempaan arvoon.

Vaihto-omaisuuden arvostus

Vaihto-omaisuus on merkitty taseeseen FIFO-periaatteen mukaisesti hankintameno määräisenä.

Rahoitusomaisuuden arvostus

Saamiset on merkitty taseeseen nimellisarvoon.

Rahoitusomaisuusarvopaperit on merkitty taseeseen hankintameno tai sitä alempaan todennäköiseen luovutushintaan.

Avustusten käsittely

Pysyvien vastaavien aineellisten hyödykkeiden hankintaan saadut rahoitusavustukset on merkitty ao. hyödykkeen hankintameno vähennykseksi.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

4.2 Konsernitilinpäätöksen laatimista koskevat liitetiedot

4.2.1 Konsernitilinpäätöksen laatimisperiaatteet

Konsernitilinpäätöksen laajuus

Konsernitilinpäätökseen on yhdistetty kaikki tytäryhteisöt ja kuntayhtymät, joissa kunta on jäsenenä sekä osakkuusyhteisöt.

Sisäiset liiketapahtumat ja sisäiset katteet

Konserniyhteisöjen keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty sekä konserniyhteisöjen ja kunnan omistamien kuntayhtymien keskinäiset tuotot ja kulut sekä saamiset ja velat on vähennetty vähäisiä liiketapahtumia lukuun ottamatta. Olennaiset pysyviin vastaaviin sisältyvät katteet on vähennetty.

Konsernitilinpäätöksessä on eliminoitu Kiinteistö Oy Hourunkosken, Pyhäjoen Vesi Oy:n ja Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymän (kunnan osuuden suhteessa) maksamat kiinteistöverot.

Keskinäisen omistuksen eliminointi

Kunnan ja sen tytäryhteisöjen keskinäisen omistuksen eliminointi on tehty pariarvomenetelmällä.

Vähemmistöosuudet

Vähemmistöosuudet on erotettu konsernin yli- ja alijäämästä konsernituloslaskelmassa sekä konsernin omasta pääomasta konsernitaseessa.

Suunnitelmapoistojen oikaisu

Kiinteistö Oy Hourunkosken käyttöomaisuuden poistot on oikaistu suunnitelman mukaisiksi ja jäännösarvojen ero on kirjattu konsernituloslaskelmassa tytäryhteisön poistojen oikaisuksi ja aikaisemmille tilikausille kertynyt ero konsernitaseessa edellisten tilikausien yli- tai alijäämän oikaisuksi.

Osakkuusyhteisöt

Pyhäjoen Jäähalli Oy ja Kiinteistö Oy Energy Tower on yhdistelty pääomaosuusmenetelmällä konsernitilinpäätökseen.

Vapaaehtoiset varaukset

Konsernitaseessa vapaaehtoisia varauksia ei ole jaettu vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan.

Poikkeavat tilikaudet

Pyhäjoen Jäähalli Oy:n tilikausi päättyi 30.6.2014, jonka mukaan yhdistely konsernitilinpäätökseen on tehty.

Edellisen tilikauden tietojen vertailukelpoisuus

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri:

- mediiniinille tulosalueelle siirtyi gastroenterologinen toiminta Oulun kaupungilta
- valtion psykiatristen sairaaloiden kustannukset siirrettiin osaksi sairaanhoitopiiriin välitettyjä palveluita

- vertailutiedot vuodelta 2014 on muutettu vastaamaan uutta konserniyleisohjetta poistoeron ja vapaaehtoisten varausten käsittelystä

5 Tuloslaskelmaa koskevat liitetiedot

5.1 Toimintatuotot tehtäväalueittain

(ulkoiset)	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Yleishallinto	1 932 553	1 916 242	1 990 532	1 869 083
Sosiaali- ja terveystoimen palvelut	15 243 779	14 793 459		
Opetus- ja kulttuuripalvelut	1 205 927	1 323 000	444 664	468 248
Yhdyskuntapalvelut	3 463 602	2 778 816	1 978 125	1 774 209
Muut palvelut			-	-
Toimintatuotot yhteensä	21 845 861	20 811 517	4 413 321	4 111 540

5.2 Verotulojen erittely

	2015	2014
Kunnan tulovero	9 093 296	8 874 687
Osuus yhteisöveron tuotosta	559 511	421 609
Kiinteistövero	631 348	532 981
Muut verotulot		
Verotulot yhteensä	10 283 955	9 829 278

5.3 Valtionosuuksien erittely

	2015	2014
Kunnan peruspalv. valtionosuus (ilman tasauksia)	7 256 391	7 367 521
Verotuloihin perustuva valtionosuuksien tase	2 277 608	1 828 724
Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet	-139 139	-359 564
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus		
Valtionosuudet yhteensä	9 394 859	8 836 681

5.4 Satunnaisiin tuottoihin ja kuluihin sisältyvät erät

5.5 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet

Poistonalaisten hyödykkeiden poistojen määrittämiseen on käytetty ennalta laadittua poistosuunnitelmaa. Suunnitelman mukaiset poistot on laskettu aineettomien ja aineellisten hyödykkeiden hankintamenoista arvioidun taloudellisen käyttöiän mukaan.

Valtuusto on 19.12.2012 muuttanut suunnitelman mukaisia poistoja kirjainpitolautakunnan yleisohjeen mukaisesti siten, että poistoaikojen alarajat otetaan käyttöön hyödykkeille, jotka hankitaan 1.1.2013 jälkeen.

Valtuuston 19.12.2012 hyväksymät poistoaajat ja poistomenetelmät ovat:

Aineettomat oikeudet	5 vuotta	Tasapoisto
Muut pitkävaikutteiset menot		
Atk-ohjelmistot	2 vuotta	Tasapoisto
Maa- ja vesialueet		Ei poistoa
Rakennukset ja rakennelmat	10-30 vuotta	Tasapoisto
Kiinteät rakenteet ja laitteet	10-30 vuotta	Tasapoisto
Koneet ja kalusto	3-15 vuotta	Tasapoisto
Luonnonvarat	Käytön mukainen poisto	
Arvo- ja taide-esineet		Ei poistoa
Keskeneräiset hankinnat		Ei poistoa
Osakkeet ja osuudet		Ei poistoa

Pienet pysyvien vastaavien hankinnat, joiden hankintameno on alle 10 000 €, on pääsääntöisesti kirjattu vuosikuluksi.

5.6 Selvitys suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

Vuosina 2014-2018:

Keskimääräiset suunnitelman mukaiset poistot	789 863
Keskimääräinen poistonalaisten investointien omahankintameno	1 654 832
Ero (€)	864 969
Ero % (ero investointeihin)	-110

Tarkastelujaksoon on ajoittunut poikkeuksellisen suuria investointihankkeita (Lämpölaitosinvestoinnit, Yppärin koulu ja päiväkotit v. 2014-2016, Parhalahden ryhmäperhepäiväkotit v. 2014-2015, Kielosaaren alueen infra, korttelin 160 leikkipuiston rakentaminen, kaavatiet/Kielosaari, Aatosvainio ja Hourunkosken puisto v. 2015-2018, Rautiperän kehittämisinvestoinnit v. 2016-2017, Pyhäjoen parkkikenttä, Vanhatien EU peruskorjaushanke, Ollinmäki II ym.)

Poistosuunnitelmaa on tarkistettu vuoden 2013 alusta hankittujen hyödykkeiden osalta.

5.7 Pakollisten varausten muutokset

	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Potilasvahinkovakuutusmaksu 1.1.	240 423	154 461		
Lisäykset tilikaudella		85 961		
Vähennykset tilikaudella	44 413			
Potilasvahinkovakuutusmaksu 31.12.	196 011	240 423	0	0

5.8 Pysyvien vastaavien hyödykkeiden myyntivoitot ja –tappiot

	Kunta	
	2015	2014
Muut toimintatuotot		
Maa- ja vesialueiden myyntivoitot	1 587 114	1 636 242
Rakennusten myyntivoitot		
Muut myyntivoitot		
Myyntivoitot yhteensä	1 587 114	1 636 242
Muut toimintakulut		
Myyntitappio	7 020	994
Myyntitappiot yhteensä	7 020	994

5.9 Osinkotuottojen ja peruspääoman korkotuottojen erittely

Muihin rahoitustuottoihin sisältyvät osingot ja osuuspääoman korot:

- v. 2010	20 646 €
- v. 2011	21 312 €
- v. 2012	3 113 €
- v. 2013	1 180 €
- v. 2014	22 795 €
- v. 2015	4 832 €

5.10 Korkosaamiset pääomalainoista

	2015	2014
Kiinteistö Oy Hourunkoski	-	-
Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy	22 596	21 587
Pyhäjokisuun Vesi Oy	-	27 425
Korkosaamiset pääomalainoista	22 596	49 012

6 Tasetta koskevat liitetiedot

6.1 Taseen vastaavia koskevat liitetiedot

Arvonkorotuksen periaatteet ja arvonmääritysmenetelmät

Arvonkorotukset	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Maa- ja vesialueet				
Arvo 1.1.	1 666	1 666		
Arvo 31.12.	1 666	1 666	0	0
Rakennukset (tehty ennen 1.1.1998)				
Arvo 1.1.	125 251	125 251		
Arvo 31.12.	125 251	125 251	0	0
Arvonkorotukset yht. 31.12	126 917	126 917	0	0

Pysyvät vastaavat

(1.000 €)	Aineett. hyödykkeet			Aineelliset hyödykkeet							Kaikki	
	Aineet- tomat oikeu- det	Muut pit- kävaikut- teiset menot	Yht.	Maa- alueet	Raken- nukset	Kiinteät raken- teet ja laitteet	Koneet ja ka- lusto	Muut ain. hyö- dykk.	Kesken- eräiset työt	Yht.	Yhteensä	
Poistamaton hankintam 1.1.	58	0	58	3 117	6 915	4 399	136	29	858	15 454	15 512	
Lisäykset tilikauden aikana			0	106	837	440	65		762	2 210	2 210	
Rahoitusosuudet tilikaudella			0		265	39				304	304	
Vähennykset tilik. aikana			0	190	302	4				496	496	
Siirrot erien välillä			0		794	9			-803	0	0	
Tilikauden poisto	34	0	34		281	319	53			653	687	
Arvonlenn. ja niiden pal.			0							0	0	
Poistam.hankintam 31.12.	24	0	24	3 033	7 698	4 486	148	29	817	16 211	16 235	
										0	0	
Arvonkorotukset			0							0	0	
Kirjanpitoarvo 31.12.	24	0	24	3 033	7 698	4 486	148	29	817	16 211	16 235	

Osakkeet ja osuudet				
Kunta- yhtymä- osuudet	Tytär- yhteisö- osakk. ja -osuu- det	Muut osak- keet ja osuudet	Yhteensä	
Hankintameno 1.1.	1 894	278	283	2 455
Lisäykset		3		3
Vähennykset				0
Hankintameno 31.12.	1 894	281	283	2 458

Arvonlennukset ja niiden palautukset				
Arvonkorotukset				
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 894	281	283	2 455

Konserniyhteisöt	Koti- paikka	Kunnan omistus- osuus-%	Konsernin omistus- osuus-%	Kuntakonsernin osuus (1.000€)		
				omasta pääomasta	vieraasta pääomasta	tilikauden voitosta/ tappiosta
Tytäryhteisöt						
Pyhäjoki Data Oy	Pyhäjoki	63,00	63,00	33	1	5
Pyhäjokisuun Vesi Oy	Pyhäjoki	100,00	100,00	1 383	5 235	241
Pyhäjoen Teollisuusyhtiö Oy	Pyhäjoki	100,00	100,00	98	526	2
Kiinteistö Oy Hourunkoski	Pyhäjoki	100,00	100,00	113	4 798	-
Hanhikiven Sähkönmyynti Oy	Pyhäjoki	100,00	100,00	146	-	-2
Kuntayhtymät						
Raahen seudun ter.huoll ky	Raahen	9,01	9,01	642	2 034	1
Raahen koulutusky	Raahen	7,10	7,10	661	187	-4
P-P:n sairaanhoitopiirin ky	Oulu	0,78	0,78	1 174	1 636	63
P-P:n Liitto	Oulu	0,92	0,92	11	10	2
Osakkuusyhteisöt						
Pyhäjoen Jäähalli Oy	Pyhäjoki	48,00	48,00	94	13	-1
Kiinteistö Oy Energy Tower	Kalajoki		33,33	-4	557	-5

Saamisten erittely

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Pitkäaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	1 557 130	1 237 988
Lyhytaikaiset saamiset		
Saamiset tytäryhteisöiltä		
Lainasaamiset	543 858	486 858
Myyntisaamiset	98 165	120 478
Siirtosaamiset		
Saamiset kuntayhtymiltä, joissa kunta on jäsenenä		
Myyntisaamiset	6 700	5 690
Siirtosaamiset	13 002	9 104

Siirtosaamiset

Lyhytaikaisiin siirtosaamisiin sisältyy mm. seuraavat olennaiset erät (€):

Kunta

* ELY/palkkatuki ja kuntoutteva työtoiminta	11 309
* Kelan korvaukset/työterveyshuolto	33 348
* Raahen seudun hyvinvointiky/loppulasku	141 663
* Jokilaaksojen pelastuslaitos/loppulasku	23 225
* Opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuus	115 342
* Op/siirtyvät korot	21 666

* Kiint Oy Hourunkoski/pääomalainojen korot	31 026
* ELY/yritysten toimintaymp. kehittämisav.	26 088
* ELY/Hanhikivi –yhteishankkeen avustus	21 170
* ELY/Pyhäjoelta virtaa- hankkeen avustus	37 513
* Pyhäjoen Puukylä/lunastukset v. 2015	11 400
* Tulvatuojelutoimenpiteisiin saatava osuus	11 780
* Muut siirtosaamiset	55 570
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>541 100</i>

Konserni (kunnan osuus)

Raahen seudun hyvinvointikuntayhtymä

* lyhytaikaiset saamiset jäsenkunnilta	338 467
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	
* Tasausrahasolaskutus	18 811
* Kelan korvaus työterveydenhuollosta	9 177
* Muut siirtosaamiset	222 998
<i>Lyhytaikaiset siirtosaamiset yhteensä</i>	<i>589 453</i>

Rahoitusarvopaperit

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Osakkeet ja osuudet		
Jälleenhankintahinta	13 479	10 124
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 808	4 435
Erotus	8 671	5 688
Sijoitukset rahamarkkinainstrumentteihin		
Jälleenhankintahinta	1 849 674	1 140 448
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 848 359	1 140 000
Erotus	1 315	448
Joukkovelkakirjalainasaamiset		
Jälleenhankintahinta	4 488 624	3 624 024
Kirjanpitoarvo 31.12.	4 476 777	3 588 052
Erotus	11 847	35 973
Muut arvopaperit		
Jälleenhankintahinta	1 492 479	1 199 816
Kirjanpitoarvo 31.12.	1 482 963	1 142 941
Erotus	9 516	56 875
YHTEENSÄ		
Jälleenhankintahinta	7 844 256	5 974 412
Kirjanpitoarvo 31.12.	7 812 908	5 875 428
Erotus	31 348	98 985

6.2 Taseen vastattavia koskevat liitetiedot

Oma pääoma

	Konserni		Kunta	
	2015	2014	2015	2014
Peruspääoma 1.1.	6 362 147	6 362 147	6 362 147	6 362 147
Lisäykset				
Vähennykset				
Peruspääoma 31.12.	6 362 147	6 362 147	6 362 147	6 362 147
Yhd. ja säätiöiden peruspo.	1 312	1 312		
Osuus ky:n oman po:n lis.				
Arvonkorotusrahasto 1.1.	126 917	126 917		
Lisäykset				
Vähennykset				
Arvonkorotusrahasto 31.12.	126 917	126 917		0
Muut omat rahastot 1.1.	100 470	102 438		
Lisäykset	987			
Vähennykset		-1 968		
Muut omat rahastot 31.12.	101 457	100 470		0
Edellisten tilik. ylijäämä 1.1.	11 577 737	9 885 800	10 318 068	8 814 487
Tilikauden yli-/alijäämä	2 044 494	1 556 182	1 750 554	1 503 580
Oma pääoma yhteensä	20 214 064	18 032 828	18 430 758	16 680 214

Pitkäaikainen vieras pääoma

Yli 5 vuoden kuluttua erääntyvät velat (osa, joka erääntyy maksettavaksi myöhemmin kuin 5 vuoden kuluttua)

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
- lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta €	187 880	190 000

Pitkä- ja lyhytaikaiset velat

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Pitkäaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Liittymismaksu- ja muut velat	12 028	12 028
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Liittymismaksu ja muut velat	452	452
Lyhytaikainen vieras pääoma		
Velat tytäryhteisöille		
Ostovelat	1 624	19 148
Velat kuntayhtymille, joissa kunta on jäsenenä		
Ostovelat	44 833	37 693

Siirtovelat

Lyhytaikaisiin siirtovelkoihin sisältyvät olennaiset erät:

Kunta

* lomapalkkajaksotus	649 626
* korkojaksotus	6 341
* vuoden 2015 palkat ym, jotka maksettu 2016	10 595
* Raahe-opisto	5 989
* muut siirtovelat	22 063
Siirtovelat yhteensä	694 613

Konserni (kunnan osuus)

Raahen seudun hyvinvointiky	
* palkkojen ja hlöstökulujen jaksotukset	75 741
* lomapalkkavelka	729 668
* siirtovelat jäsenkunnille	187 971
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	
* Lomapalkkajaksotus	381 431
* potilasvakuutusvelka	30 562
* palkkojen ja hlöstökulujen jaksotukset	39 606
* KuEL-ennakot	18 811
* tasausrahastolaskutus	34 405
* muut siirtovelat	1 029 622
Siirtovelat yhteensä	2 527 817

7 Vakuuksia ja vastuusitoumuksia koskevat liitetiedot**7.1 Leasingvastuiden yhteismäärä**

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Seuraavalla tilikaudella maksettavat	26 774	27 279
Myöhemmin maksettavat	14 411	29 830
Yhteensä	41 184	57 109

7.2 Vastuusitoumukset samaan konserniin kuuluvien yhteisöjen puolesta

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
Tytäryhteisöjen puolesta annetut takaukset		
- alkuperäinen pääoma	10 691 617	5 785 382
- jäljellä oleva pääoma / saldo	5 026 412	4 192 044

Pyhäjoen valtuusto on kokouksissaan myöntänyt omavelkaiset takaukset Kuntarahoitus Oy:n kanssa tehtäville kuntayritystodistusohjelmille seuraavasti:

- valtuusto 28.1.2015 / Kiinteistö Oy Hourunkoski	4 000 000
- valtuusto 18.2.2015 / Pyhäjokisuun Vesi Oy	3 000 000

7.3 Muut vastuusitoumukset

	2015	2014
Takaukset muiden puolesta		
- alkuperäinen pääoma	328 681	388 681
- jäljellä oleva pääoma	169 233	184 180
Vastuu Kuntien takauskeskuksen takausvastuista	2015	2014
Osuus takausvastuista 31.12. (1.000 €)	15 690	15 315
Osuus kattamattomista takausvastuista 31.12. €	0	0
Kunnan mahd. vastuuta kattava osuus rahastosta 3.12. €	11 181	10 588

Arvonlisäveron palautusvastuu	2015	2014
	653 341	916 574

Palautuksena ja vähennyksenä käsitellyt arvonlisäverot uudisrakennusten ja perusparantamisen hankintamenoista, joihin liittyy mahdollinen palautusvelvollisuus kiinteistöt myydessä tai niiden käyttötarkoituksen muuttuessa.

Kuntayhtymän alijäämän kattamisvelvoite

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin kertynyt alijäämä (v. 2014 saakka) on yhteensä 18 324 385,63 €, josta Pyhäjoen kunnan osuus 0,78 % eli 142 253,66 €. Poistoerolla ja vapaaehtoisilla varauksilla vähennetty alijäämä on yhteensä 6 792 377,40 €, josta Pyhäjoen kunnan osuus 0,78 % eli 52 729,77 €.

Kuntajaosto katsoo lausunnossaan 113 / 10.11.2015, että jäsenkunnan tulee kirjata kirjanpitoonsa osuus kuntayhtymän kertyneestä alijäämästä pakollisena varauksena, mikäli kuntayhtymän alijäämää ei todennäköisesti saada lähitulevaisuudessa katetuksi esimerkiksi kuntayhtymän päättämällä muilla toimenpiteillä.

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin valtuuston hyväksymän vuoden 2016 talousarvion mukaan sairaanhoitopiirin talousarviot tullaan laatimaan ylijäämäisiksi siten, että sairaanhoitopiirin taseeseen kertyneet alijäämät on katettuna lain edellyttämällä tavalla, viimeistään vuoden 2020 tilinpäätöksellä.

Pyhäjoen kunta esittää omassa tilinpäätöksessään asian liitetiedoissa eikä siitä tehdä pakollista varausta.

8 Henkilöstöä ja tilintarkastajan palkkiota koskevat liitetiedot

8.1 Henkilöstön lukumäärä

Henkilöstön määrä osastoittain	31.12.2015	31.12.2014
Hallinto-, elinkeino- ja perusturvaosasto	15	11
Sivistysosasto	111	117
Tekninen osasto	45	44
Yhteensä	171	172

8.2 Henkilöstökulut

	2015	2014
Henkilöstökulut tuloslaskelman mukaan	7 035 150,44	6 831 150,30
Henkilöstökuluja aktivoitu aineettomiin ja aiheellisiin hyödykkeisiin	32 678,14	33 853,73
<i>Henkilöstökulut yhteensä</i>	<i>7 067 828,58</i>	<i>6 865 004,03</i>

8.3 Tilintarkastajan palkkiot

BDO Audiator Oy (alv 0 %)	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot	5 025	5 234
Tilintarkastajan lausunnot		477
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät	2 131	2 334
Muut palkkiota	43	260
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>7 208</i>	<i>7 565</i>

Muut palkkiot = Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n perustaminen

Ernst & Young Oy (alv 0 %)	2015	2014
Tilintarkastuspalkkiot		
Tilintarkastajan lausunnot		
Tarkastuslautakunnan sihteerin tehtävät		
Muut palkkiota	32 581	
<i>Palkkiot yhteensä</i>	<i>32 581</i>	

Muut palkkiot = Hanhikiven Sähkönmyynti Oy:n perustaminen

9 Liitetietojen erittelyt

Erittely suunnitelman mukaisten poistojen ja poistonalaisten investointien vastaavuudesta

	TP 2014	TP 2015	Taloussuunnitelma		
			2016	2017	2018
Poistonalaiset investoinnit	1 416 239	1 689 107	2 281 000	1 741 821	1 758 429
Rahoitusosuudet	- 185 982	- 191 455	- 103 000	- 103 000	- 29 000
Investointien omahankintameno	1 230 257	1 497 652	2 178 000	1 638 821	1 729 429
Suunnitelman mukaiset poistot	663 646	887 037	700 220	724 010	974 400
Viiden vuoden keskiarvo					
Suunnitelman mukaiset poistot	789 863				
Poistonalaisten investointien omahankintameno	1 654 832				
Ero	- 864 969				
Poikkeama-% (ero investointeihin)	- 52				
Poikkeama-% (ero suunn.mukaisiin poistoihin)	- 110				

10 Luettelo käytetyistä kirjanpitokirjoista v.2015

Tasekirja
Tase-erittelyt
Päiväkirja pdf-tiedostona
Pääkirja pdf-tiedostona

Tositenumerosarjat:

Tositelaji	Nimi	Käytetyt tositenumerot
09	Käyttöomaisuusviennit	150201-150213
10	Kassatositteet	152001-153376
111	Laskutus/tekninen	059001-059558
114	Laskutus/kiinteistöt ym.	156001-157132
116	Laskutus/varhaiskasvatus	056001-057132
120	Palkkatositteet	150001-150103
125	Myyntitositteet	150301-151523
200	Tilivelat	050001-053558
220	Sivistystoimen tilivelat	154001-155677

Tilinpäätöksen allekirjoitus

Pyhäjoki 29.3.2016

Matti Soronen
kunnanjohtaja**PYHÄJOEN KUNNANHALLITUS**
Matti Pakkala
Toni Grekula
Ari Pirkola
Raino Peltoniemi

Sauli Kotikangas

Tenho Kallio

Pirkko Lintunen**Tilinpäätösmerkintä**

Olemme antaneet suorittamastamme tilintarkastuksesta tänään kertomuksen.

Pyhäjoki 17/5 2016BDO Audiator Oy
JHTT-yhteisö
Risto Hyvönen, JHTT